1898. HARMINCZKETTEDIK ÉVFOLYAM. 243. SZÁM. BUDAPEST, SZOMBAT, SZEPTEMBER 3.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Francia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svajcz-, Romania- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő.

Kossuth Ferencz
főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7.
Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
és valamennyi hirdetési iroda.

Az igazság utja.

Mi történt, mi fog történni a szerencsétlen Dreyfus kapitánynyal? Micsoda mederben fog tovább folyni és folyton uj szenzációkká duzzadni az ő pörének kiapadhatlansága? Mikép fog belőle igazsága vagy vétke végül a legtisztább napfényre kiemelkedni? Ezek a kérdések a bünügynek egész páratlan természeténél és csodálatos komplikációinál fogva kétségtelenül rendkivüli drámai érdekkel ragadják meg most az emberek szivét és elmejét; de nem gondoljuk, hogy épen az izgalmas események lüktetése közben kellene hozzájuk biráló méltatásunkkal közelitenünk. Hogy a legujabb nevezetes fordulat, Henry vezérkari ezredesnek és a Dreyfus-per egyik főmozgatójának kideritett okmányhamisitása és rákövetkezett öngyilkossága minő világot vet az ügy érdemére, és minő következményekkel járhat, ez is ma legfölebb impresszionális hozzávetésnek lehet tárgya. Föltétlenül beérhetjük Zolának hires jelmondatával, melylyel bátor hadjáratát megindította: La vérité est en marche. Az igazság utban van és ki is fog derülni, akármilyen természetü is magában véve ez az igazság.

A dolgok fejlődését, vagyis az igazság hirdetett utját nézve, a min most méltán csodálkozhatunk, csak az, mikép lehetett egy hatalmas köztársaságot kormányzó férfiaknak attól az időtől fogva, hogy a Dreyfus-pör a közmegvitatás és közgyanu tárgya lett, mikép lehetett csak pillanatig is elhinniök, hogy hazájuk szabad intézményei mellett, az egész czivilizált világ ellenőrzése mellett sikerülhet nékiek pusztán jellemtelen parlamenti szavazatokkal és kicsikart birói itéletekkel az oly nagyméretü és annyi szenvedélyt megmozgatott ügyet az örökös homályba visszataszitaniok. Igaz, láttuk azt is, hogy épen a demokratikus hatalmak segitségével, a szavazatjoghoz jutott tömegekkel és a népszenvedélyekre spekuláló féktelen sajtóra lehet a tárgyilagos igazság és az emberi jog érvényesülése elé a legnagyobb akadályokat vetni. Szó sincs róla, az a feladat, melyre Zola Dreyfus érdekében a szuverén franczia közvéleménynyel szemben vállalkozott, jóval nehezebb, mint a milyent XV. Lajos romlott kényuralma alatt Voltaire teljesitett a bíróilag meggyilkolt Jean Calas érdekében. De ha ez a tanuság nem is megy veszendőbe, másrészt itt is meggyőződünk a nyilvánosságnak, korunk ez éltető levegőjének, ellenállhatlan erejéről. Hol milliók vitatnak, ha még oly elfogultan is, egy közérdekü titkot, hol egy rejtélyes bonyodalom hőseinek naponta népek és országok fürkészve keresztező tekintetét kell kiállaniok: ott nincs mód megakadályozni azt, hogy minden zavaron és homályon keresztül a közlelkiismeret utat ne törjön és maguknak a gyanusaknak lelkébe be ne férközzék. Hogy a franczia kormányférfiak a lehetetlent mégis az államhatalom és a demagógia minden egyesitett eszközével megkisérlették, és a Dreyfus-ügynek a „chose jugée“ babonás motyogásával majdnem minden hónapban uj végleges parlamenti temetést rendeztek, épen ez a körülmény az, mi ennek az ügynek oly sajátságos, a mai franczia köztársaságot jellemző érdekes és általános kórtörténeti jelentőséget kölcsönöz.

Azt már csakugyan látjuk is, hogy ezek a jeles majd opportunista, majd radikális szinezetü kormányok az ő parlamentjeikkel, bíróságaikkal, sajtódemagógjaikkal és utczai tömegeikkel együtt csufosan belevesztettek ebbe a fura kisérletbe. Annál hamarább kellett ide jutniok, mert a pártversengések természetes hatásainál fogva az egymást követett kormányférfiak az eljárásnak ilyen esetekben mellőzhetlen összhangját és következetességét sem tudták megóvni. Méline és Billot, az opportunisták, folyton eskü-döztek, hogy a titkot nem lehet lefátyolozniok és hallgatnak mint a sir. Cavaignac, a radikális, tüntetni akart közlékenységével és diszkrét modorban felolvasta a „döntő“ bizonyitékot. Most kiderül, hogy ez a diszkrét felolvasás olyan külföldi beavatkozást vont maga után, melynek következésében Henry ezredes urat a hamisitás önkéntes bevallására és szives öngyilkosságra kellett rábirni. Mondják, hogy Cavaignac mindazonáltal a Dreyfus-itélet titkát nem engedi tovább bolygatni és a „chose jugée“ álláspontján marad. De ha már ennyit tud a világ, megbizhatunk abban, hogy mihamar akadnak mások, kiknek szintén eljár a szájuk. Hozzon ilyen vagy amolyan eredményt, a Dreyfus-ügy semmiképen sem marad a nyilvánosság fölszentelt miszteriuma, millióknak közös rejtélye.

A Dreyfus-ügyet hagyjuk hát a maga utján, a melyen Zola szerint halad s a melyen az ideges századvégnek a legválogatottabb szenzációkat termeli. De az ügynek utolsó fordulata egy nagyon fontos, valóban átalakitó erejü tényt is teremtett Francziaország közéletében. Henry okmányhamisitásának kideritése nagyon kellemetlen világot vetett Francziaország legfőbb vezérkari tisztjeire. Most azok a férfiak, kiknek első sorban kellett felelniök Franciaország katonai hatalmáért és nemzetközi tekintélyeért, kikre a nemzet áhitattal tekintett fel, mint dicsőségének és jóllétének zálogaira, most részben értelmi szegénységöknek, részben jellembeli fogyatékosságuknak teljes leplezetlenségében kerültek az ország szeme elé. Sietnek is egymásután a magánélet vagy távoli állomások homályába rejtőzni, a mit a kiábránditott francziák most még keserü elégtétellel is fogadhatnak, mert legalább mentve vannak attól a veszedelemtől, hogy ilyen vezetés alatt kelljen a jövő háboru próbáját megállaniok. De micsoda gondolat lehet reájuk nézve, hogy három évtizednek valósággal örületes erőfeszitései és mérhetlen áldozatai csak olyan vezéri hivatottságot, olyan katonai szellemet, olyan erkölcsi fegyelmet tudtak biztositani, a milyent a Boisdeffre, Gonse, Pellieux-fajta tábornokok, a hadügyminiszterium főnökei, a katonai biróságok mutattak be a világ előtt!

A hadsereg iránti nemzeti lelkesedés és a csapatok szellemének minden kritikától való féltése volt épen a legfőbb ok, mely a franciák közszellemét a Dreyfus-viták közepett lázas türelmetlenségbe hajszolta. Felszitott képzelődésük már kezdettől fogva, a mikor még könnyen lehetett volna a természetes kibontakozást megtalálni, ugy nézett az Ördög-sziget szomoru lakójának hazajáró kisértetére, mintha gonosz összeesküvők által a hadsereg becsülete ellen mozgatott rém volna. Ezért legtöbben az elfogulatlan, vagy a felelősségük kötelezettségétől vezetett férfiak közül is olykép vélekedtek, hogy itt Zola részéről a szó legteljesebb értelmében a „fiat iustitia, pereat mundus“ elve van előtérbe állitva. Dreyfus ártatlanságát kideriteni, még ha arra kellő bizonyság van is, előttük egyenlőnek látszott a haza legnagyobb veszedelmével, a mit franczia hazafinak minden erejéből meg kell akadályoznia. Most megérték, hogy még mielőtt a Dreyfus-rejtély benső magva kipattant volna, épen a világosság elnyomására irányzott lázas törekvésben tönkrement tábornoki kar jó hire és veszedelmes bomlasztó mérgek hatoltak bele a hadsereg szellemébe. Mit is kell tartani oly hadsereg megbizhatóságáról és fegyelméről, mely ilyen nyilvános példák hatása alá kerül, a minők a Dreyfus-pör fejleményeiből tömegesen kirajzottak? A német vezérkar alighanem ugy ünnepli már az egész Dreyfus-ügyet, mintha háboru nélkül kivivott fényes győzelmet, sőt Franciaország katonai leszerelését jelentené számára. Hogy Franciaország kormányférfiai ezekkel a közvetlen következményekkel számot nem vetettek, a mikor a világ felriasztott lelkiismeretét megvetették és a köztársaság szabad szellemi élete közepett egy egyszerü bünügyi kérdés tisztázását teljesen hiábavaló s azonfelül nagy részben tisztességtelen fogásokkal igyekeztek megátolni: ez mutatja mindenkép, hogy a kormányzati képességeknek és az államférfiui erőnek nagyon alanti szinvonala uralkodik a köztársaságban.

A prágai nemzetiségi összeesküvés.

Az *Egyetértés* is megemlékezett a hazai és osztrák nemzetiségek azon szövetségéről, melyet a foederalizmus érdekében általában a dualizmus, első sorban pedig a magyar nemzet ellen kötöttek. A magyar sajtó e leleplezése rendkivül nagy riadalmat okozott az osztrák és a nemzetiségi lapokban, a melyekkel különben az a furcsa dolog esett meg, hogy ez összeesküvést általában bár tagadják, de részleteiben beismerik annak igazságát. Igy a „Vossische Zeitung“ legutóbbi száma egy bukaresti sugalmazott táviratában erre vonatkozóan szóról-szóra a következőket irja:

„A román kultur-liga választmánya, valamint az erdélyi románok Bukarestben lakó vezére kijelentik, hogy a magyar lapok hiresztelései azon magyar államellenes nemzetiségi összeesküvésről, melyet állitólag Bukarestben készitettek elő, teljesen valótlanok. *Karlsbadban csakis némi megbeszélések folytak, a melyeknek eredménye az volt, hogy a magyarországi nemzetiségeknek akcziójukat közös terv szerint kellene berendezniök.* Ilyen javaslatokat azonban évek előtt is tettek, de arra az eszmecserében résztvevők még csak nem is gondoltak, hogy ez akcziónak forradalmi jelleget adjanak.“

E távirati közlemény, melyet kétségtelenül a liga vezéremberei sugalmaztak, határozottan beismeri, hogy Karlsbadban tényleg a nemzetiségi vezetők egy közös akczió tervét megállapitották. A multkor egy nemzetiségi vezérférfiu, kit a magyar lapok közleményei felszólalásra birtak, viszont azt ismerte be, hogy *a hazai nemzetiségek Bécsből felszólitást kaptak egy, az osztrák foederalista mozgalmakkal párhuzamosan haladó közös akczió megindítására.*

E beismerés kiegészitéseül még csak azt akarjuk felhozni, hogy a délmagyarországi román vezetők körében az ifjucsehek egyik vezérének egy levele jár kézről-kézre, melyben a következők olvashatók: meg vagyunk győződve, hogy *czélra csakis egy, a magyar-német hegemónia ellen irányzott közös eljárás vezetett. Ez okból pártunk elhatározta, hogy létre fogja hozni az elnyomott nemzetek ligáját.* Biztosra vesszük, hogy a románok velünk fognak tartani.“

A helyzet.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Az osztrák hivatalos lapban, ma megjelent a következő császári pátens, a melylyel az osztrák birodalmi gyülés szeptember hó 26-ára egybehivatik.

Mi I. Ferencz József, Isten kegyelméből Ausztria császárja, Magyarország apost. királya stb., ezennel közhirré adjuk és tudomásra hozzuk, hogy Birodalmi Tanácsunkat birodalmi szék- és fővárosunkban, Bécsben, szeptember hó 26-ára egybehivjuk.

Kelt birodalmi fő- és székvárosunkban Bécsben, uralkodásunk ötvenedik esztendejében, 1898, év szeptember 1-én.

I. Ferencz József.

Thun s. k., *Welsersheimb* s. k., *Wittek* s. k., *Ruber* s. k., *Bylandt* s. k., *Kast* s. k., *Kaizl* s. k., *Baernreither* s. k., *Jendrzejowicz* s. k.

Az osztrák képviselőház elnöksége már tudatta is a képviselőkkel, hogy az ülés e hó 26-án délelőtt 11 órakor lesz.

Ez a mai nap egyetlen pozitiv hire, a mi a kiegyezési kérdést előbbre viszi. Semmi egyebet nem lehet feltétlen bizonyossággal állitani, mert igaz ugyan, hogy a magyar képviselőház már hétfőn egybeül, de a kormány a tervéről még semmit sem árult el. Gróf *Thun* sem sejteti, hogy hogy mit akar tenni. Az az egy azonban tény, hogy az osztrák kormány semmit sem tett arra, hogy a birodalmi gyülést munkaképessé tegye. Az obstruáló pártok pedig határozottan tudatták a kormánynyal, hogy addig, mig a nyelvrendeletek megváltoztatása iránt a kellő lépéseket meg nem teszi, ne is remélje, hogy a házat nyugodtan tanácskozni engedik.

A nyelvkérdés máris heves hirlapi polemiát idézett föl a cseh és a lengyel lapok közt. A cseh „Politik“ egy lengyel lapnak azt a hirét reprodukálja, hogy gróf Thun a nyelvrendeleteket a németek óhajai szerint akarja megváltoztatni, s erre a czélra már az ifju-csehet pártjának támogatását is megnyerte. Az ifju-csehek állitólag azért egyeztek bele a nyelvrendeletek megváltoztatásába, mert attól tartanak, hogy ha megmaradnak az eddigi merev, visszautasitó magatartásuk mellett, egyszerüen visszavonják a nyelvrendeleteket, a mit azonban nem Thun, hanem az utóda eszközölne.

Erre a hirre azt jegyzi meg a „Politik“, hogy addig, a mig dr. *Kaizl* tagja lesz a miniszteriumnak, ez nem fog megtörténni.

A klerikális osztrák sajtó egyre folytatja az agitácziójáját a kiegyezési javaslatok ellen s a klerikális „Grazer Volksblatt“ irja: egy önérzetes osztrák népképviselő nem fogadhatja el ezeket a javaslatokat.

Mindenesetre érdekes az nagy dobszó, a melylyel a „Prager Abendblatt“ hangulatot akar csinálni a kormány számára. Az emlitett lap ugyanis egy bécsi levelet tesz közzé, mely szerint a miniszteri tanácskozások alapvető jelentőséggel biró eredményre vezettek. Ez az eredmény: *a monarchia gazdasági egységének fentartása.* Abban az általános homályban, a mely politikai életünket egyébként ellepi, ez valóságos fénypont.

A kormányok tanácskozása folytán lehetővé vált legalább a biztos számvetés, tervszerü gazdasági tevékenység és a termelésnek nem kell attól tartania, hogy — a mit előteremt — a politikai pártszellem ingadozó elhatározásaitól tétetik függővé és koczkajátékká válik. Az anyagi érdekek állandósága meg lesz óva, megóva minden esetre és ez a miniszteri tanácskozások vigaszteljes eredménye. Ezen eredmény különösen világos kifejezésre jut azon körülményben, hogy a konferencziákon hosszu időre megállapittatott a pénz- és hitelviszonyok közössége. A gondos államhatalomnak hálára érdemes szelleme nyilatkozik meg abban, hogy a kormányok különös figyelmet forditottak ezen érdekek tartósságára és azokat mintegy közömbösségi pontoknak minősitették. Az egész birodalom iparoskörei hálások lesznek azért. Tekintettel azon szoros összefüggésre, mely mindkét államfél gazdasági felvirágzása közt van s tekintettel a monarchiának ezen alapuló politikai és katonai hatalmi állására, a kormány a gazdasági érdekek stabilitásának biztositása által valóban nagy szolgálatot tett a birodalomnak.

Az elmélet csődje.

Irta: *Timár Szaniszló.*

A bűvészmutatvány javában folyt s a csekély számu közönség a maga módja szerint elég jól mulatott. A bűvész annyi aranyórát tüntetett el, a mennyit csak kölcsön kérhetett a jelenvoltaktól s több tűzet és kést nyelt, a mennyit élete végéig el tudott volna emészteni. Ráadásul lenyeste egy nagy bárddal a kis fia fejét és megint odaragasztotta s végül egy asztal mellé ült s eltávozva onnan a saját fejét az asztalon felejtette; fej nélkül pedig kétségbeesve kapkodott mindaddig, mig egyszerre csak hogy, hogy nem, megint a vállain volt a feje.

Szóval, a közönségnek a husz krajczárnyi belépti dijért elég sokat nyujtott.

Ügyes ember volt Mokrin Péter a mi bűvészünk s hivatva lett volna egykor Hermann tanár és más nagy világhirü bűvészek nyomdokába lépni, ha Noé apánk nem követte volna el időtlen idők előtt azt a megbocsáthatatlan hibát, hogy a szőlőből bort sajtolt. Valóban csak Noé volt a hibás, mert mit tehetett róla Mokrin, hogy a bor izlett neki s minél többet ivott, annál szomjasabb lett? Ennek folytán lassankint elhanyagolta magát is, a mesterségét is. A felesége és három fia hiába kérték, hasztalan könyörögtek neki, hogy térjen az erény utjára. Neki az volt az erkölcsi meggyőződése, hogy az erény nem a gyomor és torok sanyargatásánál kezdődik. Vannak erkölcstelen emberek — ugymondá — a kik soha sem isznak bort és vannak morális emberek, a kik mindig isznak.

Akárhogy forgassuk a dolgot, volt valami igaz abban a felfogásban, de volt valami hiba is a logikájában. Erre mutat az, hogy mindjobban züllésnek indult. Csak akkor borotválkozott, ha előadást tartott és csak akkor tartott előadást, a mikor a pénzből végképen kifogyott és otthon éhezni kezdtek.

*

A leirt előadáson egy Koppányi Dániel nevü ember is jelen volt, a ki nagy kedvteléssel nézte a bűvész mutatványait s különösen tetszett neki, Mokrin kéziügyessége. Hizásnak induló, borotvált képü, széles tokáju ember volt Koppányi. A szemöldökei az orr fölött egészen összeértek és az arczának zord kifejezést adtak. Apró szemei nyugtalanul forogtak gödreikben. A jobbkeze mindig a nadragja zsebében volt s apró ezüstpénzzel játszadozott, a mi kedvencz foglalkozása volt.

— Ez az én emberem, — mormogá néhányszor magában, a mikor látta, mily villámgyorsan tüntet el valamit a szemeláttára a bűvész. Ennek az embernek milliók vannak az ujjaiban, — tevé hozzá tünődve és oly vehemencziával csörgette a pénzt a zsebében, hogy a mellette állók halk „pszt!“-tel fejezték ki elégedetlenségöket.

Koppányi rossz hirben állt. A helységben uzsorásnak ösmerték, a ki imádja a pénzt és nem ösmer irgalmat, ha valamely adósa zavarban van.

Mikor az előadásnak vége volt s a közönség elszéledt, Mokrin ragyogó arczczal szedte rendbe a „müszereit“ és elindult, hogy néhány kortytyal enyhitse torka szárazságát. A felesége a pénz javarészét magának tartotta meg s csak nagy veszekedésre adott neki egy forintot.

Épen füttyenteni akart a kutyájának, a mely ott kapkodta a legyeket az egyik szék alatt, a mikor Koppányi odalépett hozzá:

— Hallja bűvész ur, — mondá a jövevény, — jöjjön hozzám a lakásomra s mutasson ott valamit. Megfizetem külön.

— Nem lehet az uram.

— Ugyan miért?

— Mert szomjas vagyok.

— Ihatik nálam is.

— Csakhogy én nem vizre szomjazom.

— Akad nálam egyéb kortyolni való is.

— Ez már beszéd — felelé Mokrin és elindult vele.

Utközben beszélgettek egyről-másról. Az üzlet rosszaságáról és arról, hogy mily kevés érzéke van az emberiségnek a „müvészet“ iránt.

Megérkezve Koppányi lakására, letelepedtek az asztal mellé. Koppányi bort tétetett az asztalra és csak nézte, mily bámulatos gyorsasággal tünik el az ital az üvegből, a mi egy bűvésztől nem is volt oly csodálatos.

Mikor már egészen bizalmasak voltak, Koppányi egyszerre csak a punctum saliensre tért át.

— Mondja csak Mokrin, hogy lehet az, hogy maga ekkora kéziügyességgel mégis csak szegény ember maradt?

— Mondtam már, hogy kicsiny a müpártolás.

— Hm. Nem is ugy értem. A ki becsületes munkával vagyont akar szerezni, az rosszul számit.

— Hogy érti ezt?

— Nem használta fel soha a kéziügyességét valami tiltott dologra?

S Koppányi a jobb kezével olyan mozdulatot tett, mint a ki a lopásra czéloz.

— Nem uram, soha.

— S nem is jutott eszibe?

— Dehogy nem, dehogy nem! Sokszor gondoltam én már arra. De lássa soha sem volt *alkalmam.*

— Bizonyosan soha sem keresett alkalmat.

— Keresem biz én. De nem akadtam rá. Köztünk maradt szó legyen, de én nem tartom bünnek a lopást. No bizony, szép is volna! Hát ebből áll az erény? Bemegyek egy szobába, a hol egy zacskó pénzt látok. S mindaddig erkölcsös ember vagyok. Kinyitom a kezemet és zsebembe csusztatom a pénzt s most már gazember volnék? Hát mi köze van az erénynek a kezem kinyujtásához és a zsebemhez? Ott kezdődik talán az erény, ha nem nyujtom ki a kezemet? Ez is csak olyan bárgyu fogalom, a melyet az emberek csináltak magoknak a saját nyugtalanitásukra.

— Igyék csak Mokrin, igyék.

A bűvész egyre ivott s minél többet ivott, annál közlékenyebbé lett.

— Nem volt alkalmam soha, — szólt sóhajtva, — pedig én egyebet is tudnék elkövetni, mint egy ártatlan lopást.

— Nohát én adok alkalmat, — mondá végre Koppányi, mikor elérkezettnek látta az időt.

Mokrin fülelni kezdett.

— Van egy ismerősöm, — folytatá az uzsorás, — a ki egy kincset rejteget a szobájában. Tudom, hol van, de soha sem tudtam hozzáférni, mert az imposztor nagyon szemfüles. Ki tudna maga egy ajtót nyitni?

— Nincs olyan lakat, a melyet én ki ne tudnék nyitni.

— Nos, az az ember a nap bizonyos órájában elmegy hazulról és jól elzár mindent. Lopózzék be oda és emelje el a kincset.

— S mennyi lehet ott?

— Sok, nagyon sok. Ugy harácsolta össze mások verejtékéből.

Koppányi leirta az illető lakását; a szekrényt, a melyben nézete szerint a kincset tartogatta; az időt, a mely a lopásra legalkalmasabbnak látszott. Mokrin, a ki már sokat ivott, jól megjegyezte magának a dolgot, mert ha még sokkal többet is ivott volna, ittassá a bor nem tette.

Megegyeztek. Elhatározták, hogy Koppányi őrt fog állani egy bizonyos helyen, hogy jelt adjon, ha esetleg veszedelem lesz. Az orzott pénzen pedig megosztoznak.

*

Mokrin a tett napján nem ivott. Első eset volt, hogy a bor nem izlett neki és olyanforma szivdobogást érzett, mint a menyasszony, a ki az oltár előtt áll. Félni nem tudott, mert nem törődött vele, akárhogy fordul is a sorsa s tökéletesen mindegy volt neki, hogy börtönbe kerül-e? Erkölcsi meggyőződésének sem tulajdonithatta a szivdobogást, mert hisz nézete szerint az erény nem a kéz kinyujtásánál kezdődik s az erény összes gyüjtőfogalmát az emberiség „csak a saját nyugtalanitására találta fel.“ S mégis zavart volt, mikor elindult a nagy utra, hogy egy csapással véget vessen a nyomoruságának s ne kelljen több kést és tüzet nyelnie, ha ő szomjas és családja éhes.

Koppányi már ott állt a kijelölt helyen. Nem szóltak egymásnak, hanem Mokrin, a bűvész, álkulcsaival azonnal „munkához látott.“

Nem sok fáradságába került s az ajtót óvatosan kinyitotta. Az áldozat, egyike a vidék Harpagonjainak, cselédséget nem tartott. Az egész lakás üres volt. Mokrin felzárta a megjelölt szekrényt, de néhány óeska ruhadarabon kivül nem talált benne semmit. A szive egyre hevesebben dobogott s minden kéziügyessége daczára az ujjai reszkettek, mikor a többi szekrényt feltörte. Sehol sem talált semmit.

— Nem, — gondolá — ha már benne vagyok, tovább folytatom. Bevégzetlen munkával nem elégszem meg.

Kutatott, keresett; mindhiába! Az eredménytelenség reménye kissé megnyugtatta s a láz, a mely idegeit megborzogatta, lassankint szünni kezdett.

— Csalódott az én Koppányi barátom — mondá magában és éppen távozni akart, a mikor az ágy mellett elhaladt.

Ösztönszerüleg felhajtotta az ágynemüt. Majd kidobta az összes vánkosokat, a dunnát s csakugyan! A szalmazsák alatt egy kis vasládika volt. Megállt előtte.

A lázas hevület, a mely eddig csak lappangott benne, egyszerre kitört. Érezte, hogy bőrén az egész test terjedelmében valami hideg érzés siklik végig, a mely lassankint hátul a nyak tájékán összetorlódik, majd előre huzódik a mellesontjára és ott megállapodik. Benső reszketés rázta meg, mint a lovat, ha hidra hajtják és ösztöne veszedelmet sejt. Ugy állt ott a felindulás megfoghatlan, kifürkészhetlen hatása alatt, átengedve magát a reszketésnek és ismeretlen viszonyatnak, a mely a lélek rekeszeiből támadt s hatalmába ejtette egész lényét.

Majd eszmélni kezdett, de csak rövid időre. A zavar ujra feltámadt benne s mintha a czél, a mely ide vezette, hirtelen elmerült volna a föld fenekére, vagy az idők sirjába. Varázslat volt-e, nem tudta, de látta magát müszerei közt s megpillantotta a kutyáját, a mely az asztal alatt kapkodja a legyet. Azután a közönség tapsait hallotta, majd a legkisebb fia, a kit különösen szeretett, nevetgélni kezdett. Ugy tünt fel, mintha száz mértföldnyire volna innen és a pénzesláda nem kisértené.

De egyszerre megint meglátta ezt s az előbbi látományok feloszlottak. A hideg érzés megint ott ült a mellesontján. Valami nógatta, hogy nyujtsa ki már a kezét, hisz csak attól függ. Mintha egy benső hangot hallott volna, a mely czinikusan gunyolta:

„Rajta, rajta! Hisz az erénynek semmi köze a kezed kinyujtásához! Tökfilkó! Mit állsz itt, mint a gyermek, a ki a tanitó vesszejétől remeg? Csak egy mozdulat és vége mindennek!“

De ezt a mozdulatot nem tudta megtenni. A bűvész, a ki a legnagyobb könnyüséggel tüntette el a bámuló közönség láttára hihetetlen gyorsasággal a tárgyakat, bénulni érzé karját, mikor végre is ki akarta nyujtani. Erőltetni akarta; nem ment. Mindkét kezével megkapta sürü haját, majd hadonázni kezdett, mint a kit a vitustánez rángat. Eltávozott az ágytól s ujra visszament kétháromszor.

Végre, mint a ki hirtelen meggyőződik tehetetlenségéről, hirtelen nekiiramodott az ajtónak s kifutott rajta. Kivül megállt, hallgatózott s még egyszer megfogta a kilincset, hogy ujra bemenjen, de már rajta kivül álló hatalmak uralkodtak fölötte s bizonyos ujjongó érzéssel, a melyről magának nem tudott számot adni, bezárta kivülről az ajtót az álkulcscsal s ugyanazon az uton, a kerten át, a melyen jött, eltávozott.

*

Mikor a friss levegő megütötte a tüdejét, a megkönnyebülés érzése lepte meg és oly boldoggá tette, a milyen még sohasem volt. Körülnézett; nem látott senkit. Most ellenállhatlan vágyat érzett néhány ugrást tenni és négy-ötször a levegőbe ugrott. Az egész nagy kisértés történetéből, később, mikor visszagondolt rá, ezek az ugrások vésődtek legjobban az emlékezetébe. Ugrott, mint a gyermek, a kit valami nagy öröm ért. Azután futni kezdett mindaddig, mig az

A magyar parlamenti pártok is megkezdik tanácskozásaikat. A szabadelvű párt e hó 5-én, este, a nemzeti és néppárt e hó 4-én tartja meg konferenczióját, a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt azonban már ma tanácskozott a politikai helyzetről és az elfoglalandó álláspontról.

A függetlenségi és 48-as párt ma délután 5 órakor *Kossuth* Ferencz elnöklete alatt értekezletet tartott, melyen a párt tagjai nagy számban jelentek meg. Az elnök a párt üdvözlése után bejelenti, hogy a Zimándy, Zelenyák és Lepsényi által elkövetett merénylet által az ország minden részében keltett megbotránkozásnak ujabban kifejezést adtak Karczag és Losonez városok, a nógrádi ág. hitv. esperesség, a gömörmegyei kör, az aradi Kossuth Lajos egylet, a jászberényi kör, Eger városa, a komáromi polgári kör és a dorozsmai népkör.

Az *elnök* előterjeszti, hogy a letenyei kerület választó polgárainak tulnyomó többsége kérvényt intéz a képviselőházhoz, melyben kérik, hogy a képviselőház a kerület képviselőjét, Lepsényi Miklóst lekötelezésre szólítsa fel. E kérvény benyujtását az elnöknek *Illyés* Bálint országgyülési képviselő jelentette be.

Az *elnök* előterjeszti *Polónyi* Gézának a párthoz intézett ismert átiratát, a legutóbbi ülésen rajta esett és dr. *Berzeviczy* Albert alelnök által elkövetett sérelem tárgyában.

Beható vita után, melyhez hozzászóltak *Kossuth* Ferencz, *Hentaller* Lajos, *Eötvös* Károly, *Lukács* Gyula, *Mülek* Lajos és *Pichler* Győző, a párt elfogadta *Mülek* Lajos inditványát, hogy egy bizottságot küld ki *György* Elek elnöklete alatt azzal a megbizással, hogy a képviselői szólásszabadságon esett sérelemre és az ezzel összefüggő kérdésekre vonatkozólag tegyen előterjesztést a párthoz és lépjen érintkezésbe a nemzeti párttal a megindítandó akczióra való egyöntetü megállapodás czéljából. A bizottság tagjai: *György* Elek, *Mülek* Lajos, *Boda* Vilmos és *Hentaller* Lajos.

Az értekezlet áltért ezután a tulajdonképeni napirendre. *Kossuth* Ferencz részletesen ismertette a jelen politikai helyzetet és azon megdöbbentően elszomoritó és törvénytelen jelenségeket és eseményeket, melyek a szünet alatt, különösen az ischli és bécsi tárgyalások folyamán történtek meg. Inditványozta, hogy már az első ülésen interpelláczióval lépjen akcióba a párt.

A vitát *Eötvös* Károly nyitotta meg, ki inditványozta, hogy fogadtassék el Kossuth Ferencz amaz előterjesztése, hogy a bécsi lefolyt tárgyalásokra vonatkozólag már az első ülésen interpellácziót tétessék a párt nevében. Maga még inditványozza, hogy a párt nevében inditvány alakjában *határozati javaslatot* nyujtsanak be, melyben a párt programmja szerint *a teljes önálló gazdasági berendezkedésre a szükséges intézkedések azonnali foganatositására utasittassék a kormány.*

Hozzászóltak ezen inditványokhoz Hentaller Lajos, Boda Vilmos, Pichler Győző, Lukács Gyula gróf Benyovszky Sándor és Mülek Lajos.

A párt mindkét inditványt *egyhangulag elfogadta;* az interpellácziót megtételére Kossuth Ferencz elnököt, az inditvány benyujtására *Eötvös* Károlyt kérte fel és elhatározta, hogy szeptember 5-én, délután 5 órakor értekezletet tart ezekben az ügyekben.

Ezután *Lakatos* Miklós felszólalásából kifolyólag egyhangulag elhatározta a párt, hogy az *osztrák császár ötvenéves kormányzási jubileumából* kifolyólag a „Budapesti Közlöny"-ben, tehát a magyar hivatalos lapban *Goluchowski* külügyminiszter ellenjegyzésével megjelent császári és legfőbb haduri kéziratok és az azokban foglalt kitüntetések ügyében *parlamenti akcziót* indit és felkérte *Thaly* Kálmánt, hogy ez ügyben tegyen előterjesztést a pártnak.

Horváth Ádám bejelenti *az önálló vámterület tárgyában* Kecskeméten, vasárnap tartandó népgyülést, melyen *Kossuth* Ferencz és a párt több tagja részt fog venni.

Kossuth Ferencz ama bejelentéssel, hogy Debreczenben e hó 18-án, Siklóson e hó 25-én, Szegeden október hó első napjaiban és Nagy-Szalontán október közepén tartanak *az önálló vámterület* ügyében népgyülést, az értekezlet véget ért.

*

A *Pol. Ért.* czimü könyomatos ma éjjel azt jelenti, hogy *Szilágyi* Dezső, a ház elnöke, még nem határozott, vajjon a királyi kézirat értelmében 5-ére vagy pedig a ház határozatának megfelelően 6-ára hirdettesse az első ülést.

Szilágyi Dezső, a képviselőház elnöke ugyanis — a *Pol. Ért.* szerint — ma egész délelőtt tanácskozott, többi közt a parlamenti ellenzék egyik előkelő tagjával is és precedenst keresett a jelenleginez hasonló esetre, de hir szerint nem talált, ugy hogy még ma délben sem döntött, az összehivás még ma nem történt meg.

Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy az első ülést megelőzőleg 48 órával már egybe kell a házat hivni, Szilágyi Dezsőnek nincs igen sok ideje a gondolkozásra s a döntésnek a holnapi nap folyamában meg kell történnie.

Budapest, szeptember 2.

Gróf Bethlen András öröke. A gróf *Bethlen* András halálával megüresedett szászhermányi választókerületben — ujabb hir szerint — dr. *Popp* Árpád brassói ügyvéd lép föl képviselőjelöltnek, kormánypárti programmal.

Az interparlamentáris kongresszus. *Széll* Kálmán, az interparlamentáris kongresszus magyar csoportjának elnöke szeptember 5-én érkezik a fővárosba, a mikor — értesülésünk szerint — össze fogja hivni a magyar csoport tagjait. Ez ülésben azután egyéb ügyeken kivül napirendre kerül az a kérdés is, hogy a czárnak az általános lefegyverkezésre vonatkozó előterjesztésével szemben a magyar csoport nem-e látja szükségét valamelyes lépésnek? Valószinü, hogy a csoport hódoló felirat alakjában fogja a czári előterjesztésben foglalt eszméhez való csatlakozását kifejezni, ilyformán az elsők közt az Európaszerte várható hódolati üdvözlések sorozatában.

A Dreyfus-ügy bonyodalmai.

— Az *Egyetértés* tudósitójának táviratai. —

Páris, szept. 2.

Ujabb esemény ma nem vitte előbbre a Dreyfus-ügy sorsát. A mai nap a kifejlés napja volt: a tegnapi és tegnapelőtti események következményei ma bontakoztak ki teljes valóságukban. A kép meglehetősen sivár és elszomoritó. A vezérkar legjobb tisztjei el vannak keseredve és az olyan kiváló katonai alakok, mint *Pellieux* és *Gonse* tábornokok, felháborodva Henry ezredes gyalázatosságán, meg akarnak válni a magas méltóságuktól. Cavaignac folytatja vizsgálódásait, de az erről érkező hirek épenséggel sem kedvezők a revizió barátaira. Cavaignac ellenzi a reviziót, mert Dreyfust bünösnek tartja. Szerinte Henry hamisitása nem ingathatja meg a Dreyfus elitéltetésének alapjául szolgáló bizonyitékok értékét, mert ez a hamisitás két évvel Dreyfus elitéltetése után történt, és különben is az itélő birók nem a Henry-féle levél alapján hozták meg lesujtó határozatukat. A miniszterek egy része nem osztja *Cavaignac* felfogását és több okból a pör revizióját követeli. Maga *Brisson* miniszterelnök is az utóbbiakkal tart.

A közvélemény csodálatosan megváltozott. A revizió gondolatával már mindenki megbarátkozott, sőt sokan immár elengedhetetlennek tartják. A vezérkar, a melyet egykor imádásig dicsőitettek, elvesztette a közönség előtt nimbuszát, és az intelligens elem, a mely látja, mint ismerik be egyre-másra a pörben eddig szerepelt magas katonai személyiségek, hogy rutul becsapták őket, habozás nélkül csatlakozik azoknak a pártjához, a kik a Dreyfus-pör lefolyását szabálytalannak tartják.

A harcz a két párt között nem tarthat soká és a revizió kérdése csakhamar végleges megoldást fog nyerni.

Távirati tudósitásaink a következők:

A revizió.

Páris, szept. 2.

A hangulat csudálatosan nyugodt. *Henry* ezredes tragédiája és *Boisdeffre* tábornok lemondása roppant *kijózanitólag hatott* a közvéleményre. Mindenki megcsaltnak érzi magát. A sajtó legnagyobb része, még azok az organumok is, a melyek Dreyfus-ellenesek voltak, *nagy nyomatékkal követelik a revizió*t, a mely nélkül az ország nyugalma többé helyre nem állitható.

A *Matin* azt mondja, hogy két mód kinálkozik arra, hogy a Dreyfus-ügynek véget vessenek: az egyik az, hogy *megsemmisitik az első itéletet formahiba miatt*, a másik az, hogy *az eljárást megujitják* valamely uj tény alapján. *Dreyfusné* ezelőtt két hónappal folyamodott *Sarrien* igazságügyminiszter azért, hogy a törvénytelen itéletet semmisitse meg, mert a bináknak titkos bizonyitékot adtak át, a melyeket sem Dreyfus, sem védője nem nem ismert. Dreyfusné erre a kérvényére még nem kapott választ. Kedvező válasz esetében a legfőbb itélőszék konstatálni fogja, hogy visszaélés történt titkos iratokkal és hogy az itélet ez okból törvénytelen volt. Ez azt jelenti, hogy a legfőbb itélőszék megsemmisiti az itéletet és hogy Dreyfust más, Párison kivül székelő katonai biróság elé állitják, a mely esetben hazahozzák az Ördög-szigetről, hogy magáért megfelelhessen.

A másik mód, a revizió, most azért lehetséges, mert *Henry* vallomásával és öngyilkosságával oly uj faktum merült föl, a mely a törvény értelmében lehetővé teszi a reviziót. Henry, a ki Dreyfus pörében a legfőbb terhelő tanu volt és a kinek szavára és tekintélyére a katonai birák elitélték Dreyfust, a legutóbbi események szerint gyanus és hitelt nem érdemlő tanu volt és ez oly tény, a mely a törvény értelmében a reviziót megköveteli.

Páris, szept. 2.

A *Figaro* előadja, hogy a tegnapelőtti minisztertanácsban és a tegnap *Brisson*, *Cavaignac* és *Sarrien* miniszterek közt lefolyt értekezleten a *Dreyfus-pör revizijának kérdését beható vizsgálat tárgyává tették*, mely alkalommal *véleménykülönbségek* támadtak. A minisztertanács egy része a revizió ellen foglalt állást, mert a Henry alezredes által elkövetett hamisitás Dreyfus elitéltetése utáni időbe esik és semmi köze azokhoz az iratokhoz, melyekből a birók meggyőződésüket meriték.

Cavaignac hadügyminiszter állitólag kijelentette, hogy *Dreyfus bünös voltáról való feltétlen meggyőződését a legutolsó események semmiképen sem ingatták meg*, mert az az árulásra vonatkozó tényeket tartalmazó iratokon alapul, a melyeket sem a kamarában felolvasni, sem nyilvánosan tárgyalni nem lehet. Ezzel szemben más miniszterek azt az ellenvetést tették, hogy Henryt az 1894-iki pörben tanuképen kihallgatták, hogy *tanuvallomása az általa elkövetett hamisitás folytán gyanusnak látszik és hogy a pör revizijója az egyedüli eszköz arra, hogy minden kétség és nyugtalanság megszünjék.* A miniszterek határozathozatal nélkül váltak el egymástól. Brisson elnöklete alatt ma este ujból összeülnek.

A *Matin* azt hiszi, hogy *Bourgeois* távolléte volt az oka annak, hogy a minisztertanács határozatot nem hozott.

Páris, szept. 2.

Cavaignac még most is ellenzi a Dreyfus-pör revizióját, mert *előbb be akarja fejezni azt a vizsgálatot*, a melyet a minisztérium átvétele után ő maga inditott meg.

A *Figaro* konstatálja, hogy a *hadsereg is élénken óhajtja, hogy a dolognak vége legyen*; csinálják meg a reviziót, a mely legelső sorban a hadsereg érdeke. Ma *mindenki a revizió*t *akarja*, miután az a szegény ördög, a ki a hadsereget, a kormányt és a kamarát megcsalta, a Mont Valerien-on véget vetett életének. Hogy ha egy hamisító megcsalhatta a kamarát, a melynek az általános választójog csalhatatlanságot ad, ha megcsalhatta a vezérkart, a franczia dicsőség megtestesülését, ha megcsalhatta a minisztereket, a kik Franczia-ország legfölvilágosodottabb elméi kell, hogy legyenek; miért ne csalhatta volna meg a katonai biróságot is? *Kezdjék meg azonnal a pör revizijóját* és ha Dreyfust bünösnek találják, küldjék vissza az Ördög-szigetre. Ez az egyetlen, a mit koczkáztatnak.

Páris, szept. 2.

A *Havas-ügynökség* jelenti, hogy *Cavaignac* hadügyminiszter ma délután fogadta *Lasies* nemzeti párti képviselőt és ugy nyilatkozott, hogy *meg van győződve Dreyfus bünösségéről.*

A miniszter ezenkivül korábbi kijelentéséhez hiven, azt is mondta, hogy el van határozva *mindazok ellen eljárni, a kik kötelességeiket nem teljesitették*, vagy egyébként felelősséggel tartoznak.

Lasies azon meggyőződésben van, hogy *mig Cavaignac lesz a hadügyminiszter, a per revizijára sor nem kerül.*

Páris, szept. 2.

A kormány tagjai közt uralkodó véleménykülönbség a revizió feletti határozatot késlelteti. Ma a revizió további áldozatok nélkül lehetne keresztül vinni, de *Cavaignac ellenzi a revizió*t. A kabinetben uralkodó differencziák a következők: Néhány miniszter azt mondja, hogy a revizió nem kérték, mert Dreyfus asszony az igazságügyminiszterhez irt levelében a férje ellen hozott itéletnek *hivatalból való megsemmisitését* kéri azon az alapon, hogy titkos bizonyitékokat használtak. Erre nézve azonban nincs jogi bizonyiték és ezért a revizió ezen jogczimen nem rendelhető el.

Másrészt hangsulyozták, hogy *Henry* tragikus halála és vallomása kell, hogy jogi következményekkel legyen a Dreyfus-perre. Ez ellen azonban azt az ellenvetést tették, hogy annak az okiratnak, melyet 1896-ban hamisitottak, *nem lehetett befolyása a birákra, a kik Dreyfust 1894-ben elitélték.*

A kabinet többi tagjai mind a mellett ragaszkodtak ahhoz, hogy a *revizió*t *el kell rendelni*, mert Dreyfust leginkább *Henry tanuvallomására itélték el.* Henry, a kit hamisitónak ismertek fel, hamis tanuvallomást is tehetett. Ez az az uj faktum, mely nélkül a revizió a törvény nem engedi meg. A revizió azért is el kell rendelni, hogy a közvéleménynek eleget tegyen, melynek meg kell mutatni, hogy ha valamely elitélt büne iránt csak a legkisebb kétség forog is, a törvényt a legliberálisabb szellemben értelmezik. A minisztertanács *csak kedden fog határozni.* (N. Fr. Pr.)

Páris, szept. 2.

A sajtó lázitó része most egy merész eszközt használ, hogy a revizió meghiusitsa. A *Petit Journal* adta ki erre a jelszót, azzal a követelessel, hogy *a revizió*t *csak a hadsereg egyidejü mozgósitásával lehet elrendelni, mert a revizió a háborut idézi elő.* A *Patrie* állitólag magasabb vezérkari tisztek nyilatkozatai alapján az állitja, hogy *a revizió a biztos háboru.* A revizionak nyilvánosnak kell lenni, mindent meg kell mondani, a nemzeti védelem minden titka le fog lepleztetni. Ez pedig okvetlenül a háborut eredményezné. A Patrie szerint sok tábornok és a vezérkar legnagyobb része lemondani szándékszik. Ezek a tisztek ekkor mindent meg fognak mondani, a mit tudnak. (N. Fr. Pr.)

Páris, szept. 2.

A Havas-ügynökség jelenti: *Sarrien* igazságügyi miniszter ma délután ujra másfél óra hosszat tanácskozott a hadügyminiszteriumban *Cavaignac* hadügyminiszterrel s tanácskozása után a belügyminiszteriumba ment, hogy *Brisson* miniszterelnökkel tanácskozzék.

Pellieux visszavonulása.

Páris, szept. 2.

A *Gaulois* egy munkatársa beszélgetést folytatott *Pellieux* tábornokkal arról, hogy milyen körülmények késztették őt a Zola-pörben a Henry-féle levél felolvasására?

Pellieux a következő kijelentéseket tette. A Zola-pör folyamán egy *esküdtől* a következő levelet kaptam:

«Miut emberek nem kételkedünk, mint esküdteknek azonban kérnünk kell tábornok urat, hogy *Dreyfus bünösségének kétségtelen bizonyitékát szolgáltassák.*»

Közvetlen ezután egyik esküdt ügyvédjétől a következő levél érkezett:

«A jury ismerni óhajtja *Lebrun-Renault* jelentését az áruló vallomásáról.»

Pellieux tábornok az első levelet *Delagorgue* tárgyaló elnöknek, a másodikat *Boisdeffre* tábornoknak küldte el.

Boisdeffre jelentést tett a dologról *Billot* akkori hadügyminiszternek, a ki *Méline* miniszterelnökkel egyetértőleg elhatározta, hogy *Lebrun Renault kapitányt nem hallgatják ki.* Ugyanezen a napon jelent meg Pellieux tábornok a Zola-pör tárgyaláson mint tanu, a mikor látta, hogy Labori hatalmas érvelése mily nagy hatást tesz az esküdtekre, *a saját felelősségére közölte, hogy egy uj, harmadik levél is van* (az, a melyiket Henry hamisitott), a mely Dreyfus bünösségét kétségtelenné teszi.

Pellieux — ugymond ő maga — *régebben kételkedett Dreyfus bünösségében. Gonse* tábornok, hogy lelkiismeretét megnyugtassa, ekkor átnyujtotta neki a kérdéses levelet. Pellieux *hitt bajtársainak és nem vizsgálta meg, hogy a levél tényleg valódi-e.*

Most, hogy Pellieux belátta, mily rutul rászedték, levelet irt Páris katonai kormányzójának, Zurlinden tábornoknak, a melyben *felháborodását fejezte ki Gonse áljas eljárása fölött* és nyugdijaztatását kérte, mert, ugmond, *becstelen emberekkel nem akar tovább szolgálni.*

Zurlinden erre szivélyes hangon levélben válaszolt és kérte Peilieuxt, hogy *álljon el szándékától*, a mit *Pellieux meg is tett.*

Pellieux, mondja végül a Gaulois, *határozottan a Dreyfus-pör revizijója mellett van.*

Páris, szept. 2.

Beavatott helyen *Pellieux tábornok állását tarthatatlannak* mondják. Minthogy ő volt az, a ki a saját felelősségére Henry levelét legelőször nyilvánosságra hozta, kell, hogy ezért szigoruan megtoroltassék. Ő volt az, a ki Piquart ezredessel szemben a levél valódiságát vitatta.

Különben Pellieux, a ki akkor keményen megtámadta Piquart ezredest, hir szerint, nyilvánosan *bocsánatot fog kérni tőle.*

Páris, szept. 2.

A Pellieux tábornok lemondásáról szóló hirt félhivatalosan megczáfolják.

Henry büntársai.

Páris, szept. 2.

Cassagnac azt kérdezi az *Aurore*-ban, vajjon igaz-e, hogy egy másik katonatiszt szuggerálta Henrynek a hamisitást, mert ebben az esetben *Henrynek büntársai voltak* és valószinüleg ezek voltak *azok, a kik a gyilkos borotvát kezébe adták.* Mindezt ki kell deriteni, meg kell tudni, hogy miért küldte Cavaignac Henryt a Mont-Valérienba a hová csak fegyelmi vétséggel vádolt katonatiszteket szoktak küldeni és miért nem a *Rue Cherche-Midi* katonai fogházba, a hol szigorubban tartják be a szabályokat és a hol bizonyosan elvették volna tőle a borotvát.

Aztán még egy másik kérdésünk is van, folytatja Cassagnac: Cavaignac a junius 7-diki beszédében kijelentette, hogy az akkor még valódinak tartott levél egy passzusát nem olvashatja föl. A mig Cavaignac ezt a levelet valódinak tartotta, addig esetleg elfogadhattuk az ő aggodalmát, de ma, mikor az egész világ tudja, hogy ez a levél hamisitónak a müve, megszünik ez az aggodalom és a minisztereknek kötelessége az akkor elhallgatott passzust felolvasni, a melyből megtudhatjuk a hamisító szándékát és a többi titkos bizonyiték értékét.

Henry védői.

Páris, szept. 2.

Az antiszemita *Libre Parole* igen melegen emlékezik meg Henryről. Azt mondja róla, hogy *egyszerü lélek volt, a ki összenőtt egyenruhájával.* Föl volt háborodva a zsidók ellen és felebbvalójának eszközökkel akart szolgálni, hogy visszautasithassa azokat a hitvány támadásokat, a melyeket a Dreyfus-szindikátus a hadseregre szórt. *Nem volt szép a hadügyminisztertől, hogy ilyen szigoruan bánt el* a szegény emberrel.

Rochefort lapja, az *Intransigeant*, a következőket irja: Henry a *meggondolatlan hazafiság* rohamában követte el tettét, halálát pedig a legnemesebb motivumból kereste, mert szegény családjának biztositani akarta az azt törvényesen megillető nyugdijat.

---

utczára ért és hirtelen szembe jött vele Koppányi.

— Nos? — kérdé ez érthető izgalomban.

— Semmi — felelé sugárzó arczczal a büvész.

— Semmi? Nem találtad meg?

— Megtaláltam, de nem hoztam el.

— Miért?

Mokrin kissé bambán nézett rá, de szemei az örömtől sugárzottak. A vállát vonogatta.

— A theória nem ér semmit — felelé.

— Megbolondultál?

— Meglehet. De én azt mondom, hogy a theoria nem ér semmit. Elméletben szépen kiszinezzük a dolgot, hogy igy meg ugy. Ez az erény, meg az az erény. A gyakorlat másra tanit.

Egy szük utczába értek s Koppányi bőszültsége itt tetőfokra hágott.

— Láttad a kinecset és nem hoztad el? — kérdé ujra.

— Ugy van és ne faggass tovább.

— Szamár!

Erre a szóra Mokrin, maga sem tudta miért, szintén megbőszült. Mielőtt Koppányi eszmélni tudott volna, a büvész oly hatalmas pofont adott neki, hogy széles tokája megremegett belé és karikát hányt a szeme.

— Ha mégegyszer ilyen ajánlatot tészsz nekem, átadlak a törvényszéknek, tolvaj! — mondá sugva és oly közel ment hozzá, hogy Koppányi egy másik pofontól tartva, félreugrott tőle. Mokrin azután hátat forditott neki s a faképnél hagyta.

*

Ez az esemény kitörölhetetlen nyomokat hagyott a büvész lelkében. Csodálatos módon átalakitotta az egész embert. Mintha a zűllés utjáról egy erőszakos kéz visszarántotta volna; nem ivott többet mértéktelenül s vad szenvedélyei nem uralkodtak többé rajta. A felesége bámulva nézte ezt az átalakulást s nem tudott hová lenni a boldogságtól. Talán az ivás theoriájának haszontalanságát bebizonyitotta neki az a másik szürke elmélet, a mely oly butának tünt fel előtte, hogy pirulás nélkül nem tudott visszagondolni rá.

Koppányi pedig sóhajtva emlékezett a nyaklevesre, a melyet a kincs helyett kapott, mikor másnap a Harpagon nagy lármát csapott, látván felforgatott szobáját. A csendőrök hiába keresték a gonosztevőket, a kiket „valószinüleg elriasztottak". Koppányi elmélete is csuf kudarczot vallott.

— Furcsa dolog ez — gondolá melancholikusan — hogy a kinek a kézi ügyessége meg van, az nem tud elkövetni semmit, a ki meg el tudna követni mindent, annak nincs kézi ügyessége. A sors a földi javakat mégis egyenlőtlenül osztotta el.

A TESTVÉREK.

ANGOL REGÉNY. 24

Irta HALL CAINE.

MÁSODIK RÉSZ.

Pál atyjának sirhantja csupán pár lépésnyire emelkedett az uttól.

Milyen láthatlan hatalom vonzotta őt oda? Vajjon azért történt-e, hogy megértse, hogy mind az a sok fullánk, melyet a sors mért reá, valamely kipuhatolhatlan módon atyja tettének kifolyásából ered. Visszagondolt atyja halálának éjszakájára. Eszébe jutott édes anyjának vallomása . . . mely vallomást sokkal rettenetesebb volt megtenni és sokkal fájdalmasabb meghallgatni, mint a milyent valaha anya fia előtt elmondott és a melyet fiu valaha meghallgatott. De vajjon nem volt-e amaz éjszakának bánata a végzet csapásainak egy lánczszeme?

Ne hasonlitsa össze senki az apai átok szörnyű hatását az apa bünének romboló befolyásával. Mert ha a Gondviselés haragja elmulasztaná is a borzasztó megtorlást, a könyörtelen világ soha sem felejtkezik meg arról, hogy az apa büneiért a gyermekeit sujtsa.

Pál kinyitotta a rácskaput s belépett a temetőbe. Az éjjeli dér nem volt hidegebb az arczán, mint könyei, midőn letérdelt atyjának sirja mellett. Pillanatig átkozta a világot s a világ kegyetlen törvényét. Azután olyan mérges fullánk lopózott szivébe, mely legkedvesebb visszaemlékezését is lerombolta és keserüséggel gondolt atyjára.

Abban a pillanatban különös rettegés fogta el. Tudta, habár még mindig csak képzeletében, hogy a rémes látomány visszatért. Ugy érezte, mintha ott állana az kisérteties fejfaként a sirhant felett. De midőn felpillantott, még annál is borzalmasabb volt az, a mit látott. Előtte volt az arcz, csakhogy egy halott képe volt az. A saját testét látta végigterülve atyjának a sirján.

Feje lecsüggedt a fagyos hantra. S ott feküdt Pál, mint a halott a halottnak sirhantján. Ekkor megtudta, hogy meg volt irva odafenn, hogy atyja bünének felhője boritsa be és homályositsa el az ő életének napjait: hogy az életnek összes változatain keresztül rabszolgája lesz egy olyan bünnek, a melyet nem ő maga követett el.

Nem volt-e különös, mégis, hogy épp akkor, midőn előtte az egész földet beboritani látszék, egy átoknak homálya . . . s midőn az anyja térdein megtanult gyermeki szeretetét, oly erősen megtámadta a helyrehozhatlan hibának érzése, nem volt-e különös, hogy abban a pillanatban leirhatlan nyugalom szállotta meg Pál lelkét, mint a mennyországból alászállott galamb a béke olajágával.

Föléledt lelkében a viharra megedzett férfi és lerázta a félelem nyügét magáról.

Mert most egyszerre megtudta ő az egyszerű, bár nem tudományos, de tisztalelkü ember, hogy létezik egy a sors felett álló hatalom, mert hiszen még a viharos tenger felett is uralkodik az Ur, a kit a legegyszerübb szegény számkivetett és kit a hullámok kidobnak a legelhagyottabb partra, ismer és imád.

Egyszerre ugy érzé, mintha valamely angyal susogná szivébe Hugónak és elsőszülött fiának a történetét; hogy mi módon lett mégis a másodszülött fiu örökössé; hogyan forgatták ki és üzték el a hitvest a fiával; és hogyan kellett csak elveszniök s meghalniok a pusztában; de hogyan jutott el hozzájuk utoljára és a mennyei hang: „Isten meghallotta a fiu hangját onnan, a hol van!"

A rémes látomány eltünt, hogy soha többé vissza ne térjen. Pál haza ment s fel a saját szobájába, azután nyugodtan elaludt.

Midőn felébredt a téli nap sárgás-piros sugára már ragyogott az Eel-Crags felett. A völgyből felhangzottak a juhok csengői, a mint egymásután felkullogtak a deres hegyoldalba. A fejszecsapások visszhangját is hallani lehetett az erdőből, összevegyülve a hátulsó udvar istállójában levő teheneknek a bőgésével. Egy kedves kis vörösbegy pedig csiceregve ült az ablakpárkányon.

Az elmult éjszaka emléke elmosódott Pál emlékezetéből. Most már a ragyogó napot, a világot s az életet látta maga előtt.

XV.

Az esküvő előtti napon Newlandnak valamennyi pletyka nyelve kerepelt reggeltől estig. Nattot elküldték, hogy a környék tekintélyes hivatalnokaihoz és birtokosaihoz elhordja a meghivókat, a melyekben az illetők egész családját meghivták a menyegzőre.

Christián lelkész maga pedig bejárta a szegények otthonát.

— A szegényekről sem szabad megfeledkezni, — mondá Grétának.

Igy tehát a hegyek és völgynek összes lakossága közül egy sem mulasztotta el, hogy jelen legyen az ünnepélyen.

— Isten áldja meg a mátkapárt, kisérje áldás és békesség életüket! — mondták egyhangulag.

Aznap kevés dolgot végeztek a völgyben. Hiszen a vidék leggazdagabb örökösnőjét fogja oltárhoz vezetni a völgy leggazdagabb földbirtokosa. Olyan nevezetes nap előestélyén persze elég tárgyalni valója volt a „Vágtató ló"-hoz czimzett fogadó vendégeinek. Az általános érdekü főproblemát az képezte, mennyivel lesz már most Ritson Pál ur gazdagabb, ha Lowther Grétával megesküszik. . . . Ezt számitgatta a legtöbb ember.

A roppant hidegtől fagyos volt az ut. A fagyást eső előzte meg s a folyó előntötte a réteket a kocsiuttal együtt, s tükör-sima jégkéreggé fagyott az egész felület a frissen hullott hó alatt.

A nagy Landauernek kerekeit leszedették és mint rögtönzött szánka szerepelt a másnapi ünnepélynél.

Mr. Bonnithorne megtudta Pétertől az eseményeket.

Ritson Hugó nem volt otthon, Pál bátyja tehát az ő távollétében készül megtartani esküvőjét.

Ilyen megbotránkoztató gondolatokkal érkezett meg Bonnithorne ügyvéd a városból; de még mielőtt a paplakhoz ért volna, találkozott magával Pállal, a ki épp akkor az ő irodájába indult. Pár szót váltottak csupán együtt. A fiatal földbirtokos udvarias volt, de nem több. Udvariassága mellett azonban még tartalmasabb dologgal is meglepte az ügyvédet, mire annak czinizmusa csökkent egy kicsit.

Pál ugyanis minden további magyarázat nélkül átadta Bonnithornenak a Londonban kiállitott átruházó meghatalmazást. Mr. Bonnithorne belepillantott, zsebre vágta és mosolygott. Abban a pillanatban megszünt Pált tovább is veszedelmes embernek tartani. Minden további szóváltás nélkül elváltak egymástól.

Christián lelkész estefelé fáradtan tért haza. Az ügyvéd várt otthon reá. Egész nap a házasság lebegett előtte s minden egyébbel keveset törődött.

— Tehát ön fogja őket összeadni, Mr. Bonnithorne. Ön lesz a kiadó-násznagy, — szólt a lelkész minden felesleges bevezetés mellőzésével.

— Én? — kérdé Bonnithorne szemöldeit felhuzva.

— Kinek lenne ahhoz több joga? — kérdezé a lelkész.

— Nos, tehát önnek . . . önnek. . . .

— Persze, hogy nekem, de én fogom őket összeesketni. . . . . A többi kötelesség teljesitése önt illeti.

— Lássa, Mr. Christián, ha ön meggondolja . . . én . . . én . . .

— Ön régi barátja volt a Gréta apjának. Tekintsük tehát a dolgot bevégzettnek.

Mr. Bonnithorne ügyetlenül s idegesen nézett reá.

— Az igazat megvallva, Mr. Christián, ön nem szivesen vállalkoznám arra a szerepre, — mondá.

Az öreg lelkész ámultan tekintett Bonnithorne szemüvege alól. A törvény emberének nyugtalansága fokozódott.

Ekkor hirtelen eszébe jutott Christián lelkésznek, hogy Bonnithorne nemrégiben egyszer bizonyos okot emlegetett, mely miatt Pálnak nem volna szabad nőül venni Grétát. Régi eredetü ok lehetett az, hanem kétségtelenül becsületes indokból hozta azt szóba, mint Gréta családjának jó barátja.

— Gréta és Pál el fognak költözni innen, — mondá a lelkész.

Azt gondoltam.

— Viktóriába utaznak gazdálkodni.

— A Gréta pénzéből, — szólt a törvény embere.

Christián lelkész megint rápillantott szemüvegén át. Ekkor azonban az ő becsületes arczán kellemetlen benyomást tükrözött vissza az ügyvéd ajkán lebegő gunyos mosolygás.

— Tudja-e, hogy az én egyszerü öreg agyamban még soha sem merült fel az a kérdés, hogy mi lesz köztük az enyim-tiéd?

Bonnithorne elmosolyodott.

— Ugy gondoltam, — beszélt tovább a pap, hogy, miután nekem kell őket összeesketnem, megvárhatjuk, hogy ön adja át Grétát, mint násznagy és tanu a férjének; de ha bármilyen ellenvetése lenne . . .

Henry temetése.

Páris, szept. 2.

Henry temetése holnap lesz szülőhelyén, a marne-i départementban fekvő Cogny nevű helységben. A temetésnél csak a családtagok lesznek jelen. (N. Fr. P.)

Picquart ügye.

Páris, szept 2.

A semmitőszék *elvetette Picquart*-nak a vádtanács ama határozata ellen beadott kifogását, a melylyel elutasította *Esterházy* ellen való panaszát; Picquart kifogásának a vádtanács másik határozata ellen, a mely *Bertulus* vizsgálóbirót illetéktelennek mondotta ki a *du Paty de Clam* ellen beadott panaszra nézve, a semmitőszék *helyt adott.*

A semmitőszék eme határozata azonban *nem fogja du Paty de Clam bírói üldözését maga után vonni*, mert *Esterházy* maga, a kinek csak büntársaként lehetne az ezredest vád alá helyezni, nem üldözhető.

Páris, szept. 2.

A Picquart felebbezésére hozott itélet még jelentőséget nyerhet du Paty de Clam ellen, ha Esterházy ellen hamisitás miatt járnak el.

Labori Picquart ideiglenes szabadon bocsátását kérte. (N. Fr. Pr.)

Paty de Clam.

Páris, szept. 2.

A *Petit Republique* beszélgetést közöl, a melyet egyik munkatársa folytatott madame Paysval, Esterházy barátnéjával. *Pays* asszony ezeket mondta:

«A Dreyfus-ügy *du Paty de Clam* ezredest teljesen kiforgatta sodrából; két napon keresztül voltam tanuja eljárásának, mivel ennyi ideig éltünk nála. A mint elhagytuk ezt kérdezte Paty:

— Mi a benyomása önnek arról, a mit látott?

— Kinos benyomást tett rám — feleltem én, mire Paty azt viszonozta:

— Inkább azt hittem, hogy csodálkozni fog fölötte!

Erre madame Pays ezeket felelte:

— A dolog még korán sincs befejezve; most ismeretesek már a hamisitók, vagy legalább is az, hogy kiket lehet ezzel gyanusitani. Inkább ki hagyom azonban a nyelvem vágni, mint hogy mondjak valamit. A *vezérkart Esterházy tévedésbe ejtette*, de ma már minden világosságra jön. *Még keserü dolgokat fognak megélni;* a meglepetéseknek még nincs vége. Az, a mi világosságra jut, sok emberre kellemetlen lesz. En azonban ebben nem fogok közreműködni. *Minek nevezzem meg az embereket? Hisz maguk kiszolgáltatják magukat* és mindent bevallanak.»

Németország szerepe.

Köln, szept. 2.

A *Kölnische Zeitung* állást foglal azon francia hiresztelésekkel szemben, hogy *a Dreyfus-ügy ujabb fordulata egy külföldi hatalom befolyása alatt állott volna be.* A francia lapok nyilvános czélzást tesznek arra, hogy a vezérkarban történt változások arra vezethetők vissza, hogy egy külföldi katonai attasé panaszt tett kormányánál bizonyos dolgok miatt. A Kölnische Zeitung kijelenti, hogy *Németországra ez a czélzás nem vonatkozhatik.*

VIDÉK.

* *Krivány sikkasztásainak fedezése.* Aradmegye állandó választmánya tegnap délelőtt ülést tartott *Fabián* László főispán elnöklete alatt. Az ülés tárgya a megye jövő évi *költségvetési előirányzata* volt. A megállapitott előirányzat az őszi közgyülés elé kerül majd jóváhagyás végett. Az állandó választmány e határozata alapján tesz javaslatot az őszi közgyülésnek a *Krivány sikkasztása által létrejött hiány fedezésére vonatkozólag is.* A gyámpénztári sikkasztás folytán még fedezetlen *245.000 forint hiány*, a legutóbbi törvényhatósági közgyülés határozata értelmében kölcsön utján nyert fedezetet. A kölcsönösszeg *visszatérítése* képezi most a megye feladatát, mely az állandó választmány tegnap hozott javaslata szerint *megyei pótadó* utján lehetséges. A *pótadót két százalékkal állapitották meg* — Ugyancsak pótadót igényel a vármegyei tisztviselők és szolgák fizetés- és lakbér-emelése. E czimen 18.051 frtnyi törvényhatósági pótadót vesznek igénybe. Ez a kiadás és a honvéd-hadapródiskola s a kalonai főreáliskolánál létesitett 20.000 forintnyi alapitvány fedezésére kivetett *3 százalékos pótadót* a vármegye törvényhatósági bizottsága már megajánlotta.

* *A szerb egyházi kongresszus.* A szerb egyházi kongresszust tudvalevőleg a mult év julius 26-án bizonytalan időre elhalasztották. A patriárkha az elhalasztás közlésekor azzal az igérettel zárta be a királyi kézirattal egybehivott kongresszust, hogy azt a kongresszus működésének sikere elé emelkedő akadályok elháritása után *ismét egybe fogja hivni.* Azóta a kongresszus egybehivására semmi sem történt s a patriarcha igéretét még mindig nem változtatta be, jóllehet a püspöki karral egyetemben megtett mindent, hogy az elhalasztás okát képező akadályok elháritassanak. A püspöki kar s a patriarcha sikertelen fáradozása a kongresszus tagjai körében nagy nyugtalanságot keltett, ugy, hogy a mult hóban tartott értekezletükön el is határozták, hogy saját inicziativájukból oda fognak hatni, hogy a kongresszus ismét egybehivassék. Ez képezi alapját ama Zágrábban augusztus 31-én kelt felhivásnak, a melyet *Zsivkovits* intézett a kongresszus tagjaihoz s a melyben őket szeptember 18-ára értekezletre hivja össze Ujvidékre ama czélból, hogy ez értekezleten megbeszéljék azokat az eszközöket, melyekkel a *kormányt arra lehetne kényszeriteni, hogy a kongresszus összehivása elé emelt akadályokat elháritsa.*

* **A belügyminiszter Kalocsán.** *Perczel* Dezső belügyminiszter, mint lapunknak táviratozzák, fiai beiratására Kalocsára érkezett, a hol a hatóságok fejei fogadták. Délben *Császka* érseknél diszebéd volt tiszteletére, a melyen az érsek vendégére, a miniszter pedig az érsekre és a város intelligenziájára mondott felköszöntőt. Ebéd után a miniszter Kalocsa város régi bajáról, a vajas belvizről, személyesen nyert meggyőződést a hely szinén és megigérte, hogy ennek a közegészségre is hátrányos kérdésnek megoldása érdekében minden tőle telhetőt el fog követni. A miniszter az éjjeli vonattal Budapestre utazott.

* **Lőcse város közgyülése.** Lőcse város képviselőtestülete, mint tudósitónk jelenti, tegnap tartotta rendes közgyülését *Szőnyey* Kálmán polgármester elnöklete alatt, melyen *Steinhausz* László királyi épitészmérnököt, a város szülöttjét, a városi müemlékek irodalmi ismertetése, valamint a *Herrman* Gusztáv adományából emelt közkut müvészi kivitele körül szerzett érdemei elismeréséül a város diszpolgárává választották. Elhatározták, hogy a szervezett másod-aljegyzői állást összekötik az anyakönyvvezetői állással, mire nézve a miniszter jóváhagyását bevárják. A megüresedett mezőrendőri felügyelői állásra megválasztották *Lütsner* Károlyt. A lőcsei izraelita hitközségnek az épülőfélben levő templom javára épitő anyagot ezer forintnyi értékben megszavaztak. Felolvasták a miniszter jóváhagyó rendeletét, a város tulajdonát képező házak eladása ügyében.

* **Értekezlet az eperjesi theológia és tanitóképző ügyében.** *Szentiványi* Arpád, a tiszai ágostai evangelikus egyházkerület uj felügyelője, mint táviratban jelentik, szeptember 1-én. e minőségében először Eperjesre érkezett, hogy az ősi kollégium theologiai szakosztálya és tanitóképzője érdekében való tárgyalásoknál részt vegyen. Dr. *Schmidt* Gyula orsz. képviselő kollégiumi felügyelő vezetése alatt fogadására megjelentek a vasuti pályaháznál a kollégiumi tanintézetek dékánjai és igazgatói. A kollégiumi felügyelő meleg üdvözlő beszédére Szentiványi szép szavakkal válaszolt s biztositotta a megjelenteket a kollégium iránt mindenkor tanusitandó érdeklődéséről és támogatásáról.

* **A munkás-segélyalapok.** Komárom város törvényhatósága az első, mely megfelelt a munkástörvény ama rendeletének, hogy az összes hatóságok kötelesek a munkás-segélyalapról szabályrendeletet alkotni. Komárom törvényhatósága meghatározza a segélyalap bevételeit s azt, hogy kik kaphatnak és milyen eljárás mellett segélyt, végül intézkedik az esetre is, ha a munkások önsegélyző egyesületet, vagy szövetkezetet alakitanak. Értesülésünk szerint legközelebb már Arad és Szeged városokban, továbbá Torontál és Nográdmegyékben is elkészült már a munkás-segélyalapról szóló szabályrendelet, a legtöbb megyei törvényhatóság pedig az őszi közgyülésen fogja a szabályrendeletet tárgyalni.

* **Uj polgári és kereskedelmi iskola Ujvidéken.** A vallás- és közoktatási miniszter intézkedése következtében még ez évben hozzá fognak Ujvidéken egy uj polgári és kereskedelmi iskola épitéséhez.

UJDONSÁGOK.

— szept. 2.

— Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése augusztus 31-én lejárt, hogy azt mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Előfizetési árak:

Egész évre	20 frt — kr
Negyedévre	5 „ — „
Egy hóra	1 „ 80 „

Különös figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legszebb és legtartalmasabb divatlapjának: a *„Divat szalon“*-nak f. adóhivatalával kötött szerződésünk értelmében *előfizetőink* e lapot *kedvezményes áron*: egész évre 4 forintért, félévre 2 forintért, negyedévre 1 forintért rendelhetik meg. Az előfizetési dijak az *Egyetértés* előfizetésével egy utalványon beküldhetők.

—

— Személyi hirek. Mária Jozefa főherczegnő tegnap reggel Bécsből Reichenauba utazott. — *Ferdinánd* főherczeg, toszkanai nagyherczeg tegnap reggel Salzburgból Bécsbe érkezett és onnan, rövid idő mulva tovább utazott Gödöllőre. — *Ferenez Szalvator* főherczeg tegnap délután Walseeből Bécsbe érkezett. — Gróf *Goluchowski* külügyminisztert tegnap a *király* kihallgatáson fogadta. — *A német császári pár* ma délben Hannoverába érkezett, hogy részt vegyen a császárgyakorlatokon. — *Lockroy* francia tengerészeti miniszter ma délelőtt Cherbourgba érkezett a hol valamennyi hatóság fogadta. — Dr. *Gruber* Sándor fővárosi gyakorló orvos nyaralásáról hazatérve, orvosi gyakorlatát ujból megkezdte.

—

A királyhadgyakorlatok.

— Az *Egyetértés* tudósitóitól. —

A délmagyarországi nagy hadgyakorlat immár közeledik teljes kifejlődéséhez, a mely a legfőbb hadur, a *király* jelenlétében fog lefolyni. A király a hadgyakorlatban résztvevő főherczegekkel — miután a legfőbb hadvezetőség már tegnap s ma délelőtt megjött — ma délután lépett Temesmegye földjére, a hol a főispán üdvözölte s fogadta, de minden egyéb hivatalos ünnepély elmaradt a király egyenes kivánságára. A király bevonulása Buziásra, az ünnepségek elmaradása daczára is, valóságos diadalut volt, mert a nép a messze távolból is eljött a királyt látni s az egyszerü nép páratlan lelkesedéssel fogadta ott lent a délvidéken a magyar királyt.

Szeged, szept. 2

A király Buziás felé utaztában ma délután 1 óra 38 perczkor ért Szegedre. A pályaudvaron megjelentek *Kállay* Albert főispán, *László* polgármester-helyettes és nagy közönség, a mely azalatt az öt percz alatt, a mig az udvari vonat a perronon állott, szakadatlanul lelkesülten éljenzett. A király a kocsiban felállva katonás köszöntéssel fogadta a közönség üdvözlését. A vonat vezetését Szegeden *Krepelka* vasuti üzletvezető vette át.

Buziás, szept. 2.

Az egész község fel van ma már lobogózva és a lakosok ünnepi ruhában vannak. A pályaudvartól a fürdőhelyre vezető két és fél kilométer hosszu utvonalat számos diadaliv s ezer meg ezer nemzeti szinü zászló diszíti.

Az ut menten Temesmegye összes községeinek küldöttségei foglaltak állást.

A magyarok, románok, németek és szerbek festői ruházatukban jelentek meg. Ezerekre menő néptömeg jött messze vidékekről a királylátásra. Ez a két és fél kilométer hosszu élő sorfal gyönyörü látványt nyujtott.

Négy órakor érkezett meg *József* főherczeg, a kit *Molnár* főispán és báró *Fejérváry* honvédelmi miniszter fogadtak a vasutnál s azután a *Hellner* ügyvéd lakásán levő szállására kisérték.

Pontban negyed 6 órakor megérkezett az udvari vonat. A király a perronon elsősorban *Beck* vezérkari főnököt szólitotta meg, majd *Ludvigh* államvasuti elnökkel váltott nehány szót barátságosan.

Ezután *Molnár* főispán a következő beszéddel üdvözölte a királyt.

Felséges császár és apostoli király!

Legkegyelmesebb Urunk!

Örömmel és lelkesedéssel ragadjuk meg az alkalmat, hogy Temes vármegye közönsége és összes lakossága neveben Felségedet megérkezésének első pillanatában a legmélyebb alattvalói hódolattal üdvözöljük.

Felséged ma, mint legfőbb hadur, vitéz hadseregének gyakorlataira jelenik meg körünkben. Benső rokonszenvvel és hazafias büszkeséggel tekintünk mi is a hadseregre. Át vagyunk hatva nagy hivatása által, kiváló errnyeiben pedig biztositékot látunk arra nézve, hogy kötelességét a trón és a haza irányában mindenkor önfeláldozó odaadással fogja teljesiteni, ugy a mint teljesitette a multban is, midőn Felséged dicső emlekezetü ősei közel 200 éves idegen uraiom alól diadalmas fegyvereikkel visszahódították ezen országrészt.

Felségednek egy félszázadot immár betöltő dicső és bölcs uralkodása alatt a hálának és benső ragaszkodásnak az ösöktől drága hagyományként reánk szállott érzelmei folytonosan gyarapodtak és szilárdultak; ugy hogy nincs oly fia a vármegyének, ki Felséged nepei jóletének és boldogságának előmozditására irányzott faradhatatlan atyai gondoskodását, tántoríthatatlan hüséggel, törhetetlen ragaszkodással és odaadó szeretettel ne viszonozná.

Fogadja Felséged szokott atyai jóságával alattvalói hüségünk nyilvánitását tőlünk, kik buzgón kérjük az isteni gondviselést, hogy Felségedet hazánknak és összes nepeinek boldogitasára és dicsőségére hosszu boldog élettel áldja meg.

A lelkesült éljenzés lecsillapultával a király következőleg válaszolt:

Fogadják legbensőbb köszönetemet szivélyes üdvözletükért és hü ragaszkodásuk nyilvánitásáért.

Kellemesen emlékezvén vissza a Temes vármegye területén ismételve töltött napokra, biztositom Önöket, hogy ezen alkalommal is igen szivesen jöttem körükbe.

A király szavait hosszas lelkesült éljenzés követte.

Ő felsége azután megszólitotta a diszruhában megjelent megyei méltóságokat. *Capdebo* alispántól megkérdezte, hogy mióta szolgál. *Unger* főszolgabirót, *Petheő* postaigazgatót, *Ambrózy* Gyula bárót, továbbá *Stojanovits* Iván és György bárókat szólitotta meg. Az utóbbi előtt örömét fejezte ki a fölött, hogy eljöhetett erre a vidékre, a hol még soha sem volt. Még *Szabó* fürdőigazgatót, *Breuer* üzletvezetőt, a községi előljárókat és a lelkészt tüntette ki megszólitásával.

Azután áthaladva az ez alkalomra épitett gyönyörü pavillonon, kocsira szállt. E közben *valaki kérvényt dobott a kocsiba, a mit a király mosolyogva tett el.*

A bevonulás szakadatlan ovációk mellett történt.

Több zenekar a Rákóczy-indulóra gyujtott. A király a közalapitvány házánál, a mely lakását képezi, leszállott. Itt *Wiassics* miniszter, mint házigazda, üdvözölte a királyt és bemutatta *Szüry* Dénes uradalmi ügyészt.

Ezután a király visszavonult lakosztályába. Este udvari ebéd volt.

Buziás, szept. 2.

A mai napon megkezdődtek a legfőbb hadur előtt a nagy hadgyakorlatok, a melyek eltekintve a császár és királyi, valamint az osztrák és magyar honvédhadosztályoknak az egyes hadtestek keretében tartandó zárógyakorlataitól, továbbá a galiczíai nagy lovassági hadgyakorlatoktól, a folyó katonai évben az összes fegyveres hatalom kiképzésének záró aktusát képezik. Ezek a VII, és XII. (temesvári és nagyszebeni) hadtestek között Dél-Magyarországban szept. 2-tól szept. 7-ig bezárólag tartandó hadtest-gyakorlatok, továbbá az ezek után következő szept. 12-től szept. 15-ig bezárólag a Szepességben tartandó hadgyakorlatok, a melyeken a VI. (kassai) hadtest, továbbá az I. és V. (krakói és pozsonyi) hadtestek egyes részei vesznek részt. Ezeket a gyakorlatokat, mint az utolsó három évben, ő felsége legfelsőbb közvetlen parancsai szerint *Beck* báró táborszernagy, a vezérkar főnöke vezeti. Az idei délmagyarországi hadtest-gyakorlatok színhelye a Temes középső vidéke (Buziás környéke, Temesvártól délkelet felé) lesz. A két egymással szembeszálló hadtest parancsnokainak, lovag *Schwitzer* Lajos altábornagynak (VII. hadtest) és *Probst* Emil altábornagynak (XII. hadtest) először lesz ma alkalmuk hadtestüket hadgyakorlatokon vezényelni.

A hadgyakorlatok fővezetősége, a mely augusztus 31-én érkezett ide, az itteni közalapitványi épületben szállott meg. A fővezetőség a vezérkar főnökének vezetése alatt a hadviteleti osztályból (főnöke *Kolosváry* ezredes) és a részletező osztályból (főnöke *Czvitkovics* ezredes) áll. A hadgyakorlatokon jelen lesznek: *Ferencz Ferdinánd* főherczeg altábornagy, *Ferenez Szalvátor* főherczeg ezredes, *József* főherczeg lovassági tábornok, *Krieghammer* lovassági tábornok, hadügyminiszter, báró *Fejérváry* táborszernagy, honvédelmi miniszter, *Kropatschek* altábornagy, tüzérségi felügyelő, gróf *Paar* altábornagy, lovassági főfelügyelő. Mint döntnökök szerepelnek lovag *Pitreich*, gróf *Lamberg*, *Pacherna*, *Fux*, *Pavek* és *Steeb* altábornagyok, *Molnár*, *Jonák*, *Valentics*, *Bihar* és *Moravicz* vezérőrnagyok, továbbá a vezérkar számos törzstisztje és kapitánya. A hadgyakorlatokon mint ő felsége vendégei a következő katonai attasék lesznek jelen: *Wardrop* ezredes (Nagy-Britannia), *Nava* ezredes (Olaszország), *Woronin* ezredes (Oroszország), *Pantics* ezredes (Szerbia), *Füdjy* ezredes (Japán), gróf *Moltke* alezredes (Németország), Don José *Centano* alezredes (Spanyolország), báró *Berckheim* őrnagy (Franczia-ország), *Nazif* bej őrnagy (Törökország), továbbá *Markovics* tábornok a szerb vezérkar főnöke és *Panovics* őrnagy a szerb király szárnysegéde, hogy uralkodójuk megbizásából ő felségét a szerb határ közelében tartandó hadgyakorlatok színhelyén üdvözöljék; jelen lesznek végül *Keller* ezredes és *Schiessle* alezredes a svájczi szövetségi hadsereg tisztjei. Hogy a hadgyakorlatok lefolyása teljesen szabadon és harczszerüen történhessek, a hadügyi kormányzat ebben az évben is ugy tett meg minden előintézkedést, hogy a csapatok diszponálását és alkalmazását, az ellátásra való tekintet, vagy más egyéb ne akadályozza. E czélból a magasabb parancsnokságokat és törzseket hasonló módon állitották össze, a mint ez a háboruban lesz, a hadtesteket és csapatokat szintén ugy szerelték fel mint a háboruban fogják. Minden katona annyi konzervet visz magával, mint a mennyit háboruban kell vinnie. A mindennapi élelmezés pótlására a csapatok után élelemszállító kocsik, a hadosztályok után élelmező-csapatok mennek. Az elhasznált töltényeket a hadosztály lőszertelepekből pótolják, a hol a hadosztály minden egyes fegyverére körülbelül 20 töltény van. Csak is füstnélküli löport használnak a hadgyakorlatokon. A szabályszerü tábori podgyászt málhavonatok szállitják a csapatok után. Továbbá minden hadosztályt és önálló dandárt egy hadosztály, illetőleg dandár-egészségügyi intézet követ, a melyek a háboruban alkalmazott hasonló intézetektől csak abban különböznek, hogy személyzeti és anyagállományuk kisebb.

Netalán vizhiány beállta esetére minden hadosztály nehány *Northon*-féle kut készülékkel van felszerelve; továbbá a csapatok a rossz viz ihatóvá tételére cztromsavval, a hadosztály-egészségügyi intézetek pedig Borkefeld-féle szürőkkel vannak ellátva, a melyeket szükség esetén használni fognak, hogy a csapatokat vizzel látnassák el. A figyelő és hirszolgálat kiegészitésére minden hadtesthez egy-egy léghajó-osztályt adtak, a mely a töltésre szükséges lógszeszt komprimált állapotban kocsikon viszik magukkal. Megemlitendő még, hogy a hadgyakorlatok fővezetőségénél és minden magasabb parancsnokságnál kerékpározó tisztek illetőleg altisztek és közkatonák vannak beosztva küldönczszolgálatra; továbbá mindkét hadtestnél egy telefonosztály van, a melyek nehány állomásu berendezéssel és vezetékanyaggal vannak ellátva, végül minden hadtest-főhadiszállásnál egy tábori postaosztály a hadosztály-törzshadiszállásoknál tábori postakiküldöttség van berendezve. Ezek a tábori posta intézetek csak egyszerü és ajánlott levelek, valamint pénzküldemények továbbitának, csomagokat ellenben nem.

*

A lőcsei király-hadgyakorlatok azzal fogják kezdetüket venni, hogy a keleti fél, a kassai 6-ik hadtest, e hó 8-án Eperjesen összpontositva lesz, mely naptól kezdve a csapatok a kedvező elbánásban (élelmezésben jól) részesülnek, a hadtestparancsnokság ugy mint háboruban szervezve lesz és az egész szolgálat ugy teljesittetik, mint komoly ellenféllel szemben. A hadtest egy pár menetben Szepességre megyen és pedig Vitézen és a Branyiszkón át; 10-én a főhadiszállás Szepesváraljára lesz. Ugyanakkor a kassai honvédhadosztály Clair altábornagy alatt Iglóháza körül lesz felállitva, mig a nyugati fél 2-ik hadosztálya, mely egy krakói (I. hadtest) és egy 4-ik budapesti hadtesti dandár által a gyakorlatok czéljain összeállittatik, mig csak közeledik és pedig az egyik Galicziából Késmárk felé, a másik pedig vasuton Budapest felől Ruttkának Poprádra fog érkezni és Horselzky altábornagy vezénylete alatt a kombinált hadtestet (parancsnok Catinelli altábornagy) képezni fogják. A nyugoti fél az előrenyomuló 6-ik hadtest elébe fog állani és a Rehberg, Csütörtökhely, illésfalvai vonalon lesz az összecsapás, illetve a döntés.

*

Rainer főherczeg, mint Lembergből táviratozzák, Brzezanyból, a hol a honvédség gyakorlatain részt vett, tegnap Jaroslawba érkezett s onnan néhány óra mulva délután Krakóba utazott. Itt csak rövid ideig marad, hogy mennél előbb Bécsbe utazhassék. A főherczeg szeptember 13-án ismét Galicziában lesz, hogy a kilenczedik hadtest gyakorlatait végig nézze.

*

A dunai monitorokkal Adony és Dunaföldvár között ez év szeptember 12-én hadgyakorlatokat fognak tartani. A hadgyakorlatok rendkivül érdekesek lesznek, mert egyrészről az lesz a feladat, hogy a hidászok hidat verjenek a Dunán, másrészről pedig, hogy a monitorok ezt megakadályozzák. Utoljára harmadéve vertek hidat Nagy-Maroson a király jelenlétében. Ez érdekes látványossághoz a gyógyfürdők, üdülőhelyek és utazási központi-iroda társas kirándulást rendez. A kirándulók szeptember 11-én este indulnak a Petőfi-térről, az ugynevezett bécsi hajóállomásról. A rendezőség, minden egyes kiránduló részére a hadtestparancsnokságtól belépési igazolványt eszközöl ki.

—

— A királyné Cauxban. Erzsébet királyné, mint nekünk Bernből táviratozzák, 4—5 hetet fog a Montreux mellett fekvő Cauxban tölteni. Kisérete 12 személyből áll. Megérkezése után azonnal táviratozott a királynak, hogy az idő pompás és sajnálja, hogy nem kisérhette el.

— **Rákóczi öröksége.** Megirtuk, hogy *Clary* herczeg 300.000 forintért megvásárolta *Straetz* galiczíai vállalkozótól *Rákóczi* zboróí birtokát, melyet ez az *Erdődy* grófoktól megvett. Mint utólag értesülünk, az ide vonatkozó szerződést szeptember 12-én fogják aláirni. A herczeg föltételül még kikötötte, hogy Straetz egy fürészmalmot, halas tavat és egy módern berendezett szeszgyárat állit. Clary herczeg atyafiságban van az Erdődy grófokkal s e rokoni kegyelet birhatta arra, hogy *Rákóczi* örökét a család részére visszaszerezze, s igy megmagyarázható a magas vételár a birtokért, mely nem jövedelmezett többet évenkint 3—4000 forintnál.

— A dán királyné állapota. Bernstorff kastélyában nagyon szomoru az élet. Mindenki tudja, hogy a katasztrófa közel van és többé nem hónapokról, csupán hetekről lehet szó. *Lujza* királyné, a ki tökéletesen tisztában van a helyzettel, ritka lelkinyugalommal néz a közelgő vég elé. Idejének nagy részét fekve, vagy félfekvő helyzetben tölti s nagyon keveset beszél. Az agg királyné nagyon gyönge, napról-napra gyöngül, különben semmi fájdalmai nincsenek. Leányai, az özvegy *orosz* czárné, a *walesi* és *cumberlandi* herczegnők folyton ágya körül vannak s épen oly szeretetteljes gyöngédséggel ápolják édesanyjukat, nem türve idegen ápolónőt maguk között, mint valamikor édesanyjok ápolta őket, minden idegen segély nélkül, ha valami bajuk esett. Éjjel-nappal fölváltva ülnek a beteg ágya mellett. A *király* maga is idejének nagy részét a beteg királyné mellett tölti s csak nagyritkán hagyja el a szomoru Bernstorff-kastélyt, mely valamikor annyi fényes vigalomnak volt színhelye.

— **Bibornokok nyaralása.** A kánikula beálltával — mint Rómából jelentik — a bibornokok elhagyták a héthalom városát. Hatan maradtak csupán Rómában, a kiket elfoglaltatások tart fogva. Naplementén látni őket a város kapui előtt, mert magába a városba lépniök tiltja az egyházi határozat. Régi divatu csukott kocsikban járnak, melyet a néphumor «kinai határ»-nak nevezett el. Sétájuk alkalmával a szokásos olasz püspökruhában járnak, melyet a koldusok rögtön észrevesznek és alamizsnáért szinte ostrom alá veszik a bibornokokat.

— A német császár utazása. Nem régen az a hir járta be a sajtót, hogy a *német császár*, Palesztinából visszajövet, Athénbe is ellátogat. Ezzel szemben, egy Párisból érkezett távirat szerint, a Havas-ügynökséghez azt jelentik Athénből, hogy ott tévesnek tartják azt a hirt és a császár állitólagos athéni utjáról mit sem tudnak.

— **Szerzetes herczeg.** *Hohenlohe Fülöp* herczeg — mint már megirtuk — mult hó 28-án a seckaui Benediktinus-apátságban pappá szentelték. A Benedek-rendbe való belépésekor *Konstantin* nevet kapott, ugyanazt, a melyet édesatyja, a volt főudvarmester viselt. A herczeg, a ki egy ideig az Albert porosz herczegről elnevezett dragonyosezredben szolgált, mint közigazgatási tisztviselő előbb kerületi főnök, majd titkár volt az alsó-ausztriai helytartóságnál. Mivel sem a katonai, sem a hivatalnoki pálya nem voltak inyére, elhatározta, hogy pap, és pedig Benedek-rendi szerzetes lesz. A herczeg ez idő szerint 34 esztendős, két bátyja van, kik közül az idősebb kerületi kapitány Teplitzben, a fiatalabb pedig huszárfőhadnagy.

— Vilma királynő. Ferencz József király, a hollandi királynőt trónralépte alkalmából, sajatkezü levélben üdvözölte és azt a reményét fejezte ki, hogy a jó viszony Ausztria-Magyarország és Német-Alföld közt fenn fog maradni. A királynő különös óhajára, a külföldi udvarok nem vesznek részt a koronázási ünnepélyben, csak a nagyherczegi család és a weimari herczegi pár lesz jelen a koronázásnál.

— **Budavár bevételének évfordulója.** A mai napon, szeptember 2-án, volt kétszáztizenkettedik évfordulója annak, hogy az egyesült magyar és osztrák hadak vezére, *Lotharingiai Károly* herczeg a töröktől visszafoglalta Budavárát. E nevezetes történelmi esemény évfordulója alkalmából szeptember 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a budavári koronázó Mátyás-templomban hálaadó istentisztelet lesz, a melyen dr *Nemes* Antal budavári plébános fog czelebrálni.

— **Aranymise és aranylakodalom.** *Kovalieczky* Sándor felső-vadászi gör. kath. pap — a mint lapunknak irják — tegnap kettős ünnepet ült. Megünnepelte papi felszentelésének s egyszersmind frigykötésének felszaradós évfordulóját, melyen számos rokonai, barátai és tisztelői vettek részt.

— Rémes hirek Bánffyról és Thunról. Mintha csak közös sors üldözné az osztrák és a magyar miniszterelnököt. Ma Budapesten Bánffy ellen szőtt összeesküvésről, Bécsben Thun ellen elkövetett merényletről beszéltek. Szerencsére a hirek komolyságához sok szó fér. A Budapesti Napló mai száma egy párisi tudósitas alapján azt a hirt közli, hogy a párisi rendőrség nemzetiségi komplottot fedezett föl, a melynek czélja báró *Bánffy* Dezső magyar miniszterelnököt meggyilkolni. A párisi szövetség, melynek élén *Rimler* Károly, a külügyminisztérium volt tisztviselője áll, e hir szerint, állandó összeköttetésben volt az olah nemzetiségü agitatorokkal s mintegy két héttel czelőtt egy *Buschi* nevü embert küldött Budapestre, hogy a komplott czéljait megvalósitsa. Buschi, a ki grófnak és nyugalmazott ezredesnek vallotta magát, a Royal szállóban vett lakást, de mikor neszét vette, hogy a párisi rendőrprefektura értesitette a budapesti rendőrséget a véres szándéku összeesküvésről, eltünt a szállodából. Igy aztán elmaradt minden, a rendőrség azonban folytatja a nyomozást Buschi után. A Budapesti Naplo eme hirével szemben a felhivatalos *német* esti lap „illetékes helyről“ nyert információk alapján kijelenti, hogy a budapesti rendőrségnek báró Bánffy Dezső ellen tervezett semmiféle merényletről tudomása nincs, erre vonatkozólag a párisi rendőrprefekturától semmiféle információt nem kapott, igy tehát nem is nyomozhat a gyilkos szándéku ember után. — Nem egészen egyezik meg ezzel a czáfolattal az ugyancsak félhivatalos *M. U.* ma esti értesitése, a mely szerint *a miniszterelnökség igenis kapott értesitést külföldről az állitólagos merényletről*, de semmi olyan körülmény nem fordult elő, a mely azt igazolta, vagy a mi bárminemü intézkedést is szükségessé tett volna.

Gróf *Thun*, az osztrák miniszterelnök ellen, mint Kremsből táviratozzák, nehány nappal ezelőtt merényletet követtek el. A gróf esteledte a fiával beszélgetett nyitott ablak mellett s e közben egyszerre lövés hangzott s a miniszterelnök feje mellett egy golyó süvitett el. A grófnak az ijedtségen kivül semmi baja nem történt. A szolgák azonnal a tettes keresésére indultak, de sehol nem találták. — A kremsi táviratot hivatalosan *nem* erősitik meg.

— **Véres kardpárbaj.** Ma délután véres kimenetelü kardpárbaj volt a fővárosban. *Benjamin* Jenő hivatalnok és *Kanitz* Géza verekedtek a legsulyosabb feltételek mellett. A párbaj Benjamin sulyos sebesülésével végződött. A párbajra utczai összeszólalkozás adott okot, mely után Benjamin provokáltatta Kanitzot. A segédek sehogy sem tudván a békés kiegyenlitésben megegyezni, sulyos feltételekben állapodtak meg. A felek ma délben a Fodor—Rákosi vivóteremben kardpárbajt vivtak, minden bandázs nélkül, harczképtelenségig s *négyszeri erős összecsapás után* Benjamin több sebtől vérezve harczképtelen lett. Benjamin a vállán, fején s karjain szenvedett sebeket s állapota sulyos.

— **A pesti izraelita hitközség** Talmud-Tóra intézetében (VII. ker. Rombach-utcza, zsinagóga-épület) a beiratások a következő napokon fognak végbemenni: szeptember 4-én délelőtt 11—12; szeptember 5., 6., 7. és 8. napjain délután 4—5. Beiratásra jelentkezhetnek a fővárosi közép- és polgári iskolák tanulói. A tanitás kezdete vasárnap, szeptember 12-én lesz.

— Ellenvetésem? — szólt közbe Bonnithorne. Nem tudnám, hogy miért venném olyan komolyan.

— Akkor maradjunk annál, hogy reggelig határozzon, — szólt Christián lelkész.

Abban is maradt tehát, Mr. Bonnithorne pedig, a család drága barátja sietett a távirdai hivatalba, hogy Ritson Hugónak elküldje a következő sürgönyt:

„Holnap akarnak megeskünni. Ha valami sürgős intézkedésed volna, tudasd azonnal. Vagy jöjj haza!“

(Folytatása következik.)

☞ ***Orrszarvu emberek.*** Hay angol kapitány, a ki 1875-ben részt vett az assantik leverésében, az Aranypart egyik kevéssé látogatott vidékén, Ekim tartományban, a néger férfiak közt nem ritkán észlelt szokatlan szarvalaku daganatokat s kinövéseket a pofacsonton, a szemek alatt. E kinövés az orr mindkét oldalán szabályosan képződik s néha oly nagy, hogy embereknek erősen kell sanditaniok, hogy egyáltalában képesek legyenek látni. A kinövés már a gyermekkorban kezdődik s a bőr nem reped meg, hanem, mint ujjra huzott keztyü vonja be a szarvakat. Más törzsnél e sajátságos tüneményt eddig nem észlelték, de valószinü, hogy rokon ez a végtagokon előforduló lágy elefantiaszisz-szal, vagy az ugynevezett scrotum betegséggel, mely a déli vidékeken gyakran tapasztalható s mindenkor csak husos, nem szarusodott kinövés.

*

☞ ***A kijátszott orvos.*** Két angol, a kik jó barátok voltak, együtt utaztak Franciaországban. Az egyik életveszélyesen megbetegett. A másik orvost hivatott. Az orvosnak nem nagy kedve volt a beteg kezelésére, mert attól tartott, hogy nem fizetik meg fáradtságát. A beteg barátja ezt észrevette és elővett egy száz frankos bankjegyet.

— Uram, mondá az orvosnak, vagy megöli, vagy meggyógyitja a beteget, mind a két esetben öné lesz a száz frankos.

Ugy történt, hogy a beteg pár nap mulva meghalt, az orvos pedig követelte diját.

— Meggyógyitotta? — kérdé az életben maradt.

— Nem.

— Megölte?

— De, uram! — mondá sértődve az orvos.

— Akkor isten önnel! egyezségünk értelmében nem tartozom önnek semmivel.

*

☞ ***A moszkvai czári kincstár*** egyike a világ leggazdagabb kincstárainak. Kilencz óriási terme körül telve van koronákkal, királyi pálczákkal, birodalmi aranyalmákkal és egyéb koronázó szerelvényekkel. A koronák közt a legértékesebb Edigernek, Kazán utolsó czárjának a koronája. Utána következik a czári korona 2500 drágakővel, melyek közül csak egy rubin-követ százezer forintra becsültek. Ez után értékre Feodorovics Mihály és Alexievics Iván czár koronája következik, mely utóbbi több mint 900 darab gyémánttal van kirakva.

*

☞ ***Erélyes intézkedés.*** Egy amerikai laphoz a következő kérdést intézte valaki: „Van egy lovam, mely időnkint szédülésben szenved. Szíveskedjék a szerkesztői üzenetek között tanácsot adni, hogy mit tegyek vele, mert attól félek, hogy ha hamarjában *valami erélyes intézkedés* nem történik, lovam megdöglik.“ Az amerikai szerkesztő erre a következőképp válaszolt: „Mi is abban a nézetben vagyunk, hogy lova megdöglik, ha valami erélyes intézkedést nem tesz. Tanácsoljuk önnek, hogy lovát a legközelebbi vásáron, valami idegennek adja el.“

*

— *A pápa egészségi állapota. XIII. Leó* pápa egészségi állapota — mint Rómából táviratozzák — állandóan javul. A szent atya tegnap a Vatikán kápolnájában misét olvasott, azután *Vannutelli* Vincenzo bibornokot, herczeg *Lancellotti* Fillipot magánkihallgatáson fogadta, a kik után még több főpap tisztelgett a szent atyánál. A *Massaggero* a következő érdekes epizódot írja: A pápa a napokban egy franczia püspököt fogadott, a kinek egészségi állapotáról beszélgetve, azt mondá:

— Nagyon sokat írnak és beszélnek rólam. Azt mondják, hogy gyenge vagyok, hogy gyakran elájulok, hogy emlékező tehetségem nagyon meggyöngült. Nos hallja . . .

És minden megszakitás nélkül körülbelül husz perez alatt elszavalta a pápa latinul Virgilius második énekét.

— Nos, mit gondol, hány ember tudná ezt az én koromban utánam csinálni? — kérdé a szent atya a szavalás befejeztével az ámuló püspöktől.

— **Báró Atzél Béla Budapesten.** A kiváló magyar főur, báró *Atzél* Béla, több hónapi távollét után megérkezett a fővárosba. A báró legutóbb Emsben volt. Hazaérkezte után azonnal megkezdette működését mindamaz akcióinál, a melyeket külföldre való elutazása előtt megindított. A fáradhatatlan báró már kora reggel az országos kaszinóban foglalatoskodik, a hova már mind megérkeztek: a temérdek megrendelt butor, a sok drága porczellán-, bronz- és ezüstváza, a szőnyegek, az ezreket érő, több száz esztendős gobelinek. Az orsz. kaszinó belsőségeinek egész szerkezete azóta megváltozott a czélszerüség és a kényelem kivánalma szerint. A kárpitos butorok nagyobbára budapesti czégek munkája, a melyek mind igyekeztek a magyar ipar dicsőségére dolgozni. Még több hónapig el fog tartani, a mig báró Atzél teljesen elkészül a berendezkedéssel az országos kaszinóban, de már most teljesen át vannak alakitva a termek, mindenütt csupa uj butor; az éttermekben a mahagoni szekrényeken temérdek ezüst és értékes drágaság ékeskedik, ugy, hogy már most láthatni, hogy a kaszinó uj igazgatójának ügyszeretete és előkelő izlése még a Park-klubot is felülmuló pompát teremt az országos kaszinóban, a mely ilyformán nemcsak egyik elsőrendü társadalmi köre lesz az országnak (a mi eddig is volt), de európai szinvonalon álló berendezkedésével mintául fog szolgálni késő századok nemzedékeinek is. — A kaszinó földszinti helyiségei át lesznek alakitva, külön bejárattal klubmódjára berendezett *disses hölgyszalonok* létesittetnek, melyek 1899. január 1-én nyilnak meg. Ezekben lehető lesz a nap és ezt bármely órájában társas összejöveteleket tartani, étkezni, stb. Matinée-dansanteokat, délutáni teákat, piknikeket, bálokat, hangversenyeket, felolvasásokat rendezni, ujságokat olvasni, társasjátékokat játszani. A hölgyszalonokat csakis az országos kaszinó tagjai és azok női családtagjai látogathatják. A tagok díjtalanul, a hölgyek évenkint husz forint lefizetése mellett. Az évnek bármely havában történjék is a belraktozás, az évi díj mindenkor az egész évre fizetendő.

— **Egyetemi választások.** Az egyetemi kör elnökválasztása az idén nem nagy hullámokat ver. A reformpár, melynek mintegy négy hónap óta jól szervezett pártirodája van, *Szemennyei* Kornélt lépteti fel. A reform-párttal szemben a magyar ifjak (antiszemita) pártjának egyrésze áll, mely *Gramling* Kornélt lépteti fel. Különben a választás szeptember 20-ika körül lesz.

— *Hajóvizrebocsátás. Kaiser Karl VI.* a neve annak az uj torpedóhajónak, mely a közös hadi tengerészet számára készült. A hozzánk beküldött *német nyelvü* meghivó szerint, melyet a Marine-Commandant nevében, Vice-Admiral Freiherr von *Spaun* bocsát közzé, az ünnepélyes tengerrebocsátás ez év október 4-én lesz Trieszt-ben, *Frigyes* főherczeg és *Izabella* főherczegnő jelenlétében. A hajókeresztelési, illetve vizrebocsátási ünnepély részletes programmja a következő: Október 3-án, hétfőn 2 óra 45 percztől, délután 4 óra 45 perczig az eseadre körutja (harczászati gyakorlat) a trieszti kikötőben. Este 8 órakor kerti hangverseny a Necker-villában. Kedden, október 4-én délelőtt 10 órakor ünnepélyes keresztelő és vizrebocsátás San Roccoban. Délután 4 órakor látogatás a hajókon s azután hangverseny a második csatahajón. Az uj torpedó hossza 118 méter 95 cm. Közép mélyjarata 6·22 méter. Van rajta két Krupp-féle gyorstüzelő ágyu, melyekkel 88 cm. kovácsolt vasat lehet keresztül lőni. Az egész hajó a modern igényeknek megfelelőleg, villamvilagitással van berendezve.

— **A fővárosi uj zsidó templom.** A pesti izraelita hitközség tudvalevőleg már egy év óta tervezi a fővárosban egy uj templom épitését. A templom részére szükséges telket a főváros már meg is szavazta. A templomra a hitközség pályázatot hirdetett s a pályázaton külföldi tekintélyes épitészek is vettek részt. A pályázatok ügyében még nem döntöttek, mert sokan — köztük báró *Schossberger* is — magyar stylben szeretnék a templomot felépittetni. Mint értesülünk, a jury a napokban fog összeülni s dönteni a pályázatra beadott tervek fölött. Az épitést a tavaszszal kezdik meg a Kohány-utczában levő telken. Az uj templomban több, eddig a zsidó hitközségnél őrzött szent és disztárgyat fognak elhelyezni, mely épület különben maga s diszére szolgál ugy a hitközségnek, mint a fővárosnak.

— **A késmárki rabbi királyáldása.** A *királynak* lőcsei időzése alatt, mint levelezőnk irja, az uralkodó szine elé járuló hódoló küldöttségek sorában ott lesznek a szepesmegyei izraelita hitközségek képviselői is dr. *Rosenzweig* Bertalan lőcsei hitközségi elnök vezetése alatt. *Grünburg* Ábrahám késmárki rabbi, a küldöttség egyik tagja, a koronásfők fölött mondani szokott királyáldást ez alkalommal szintén óhajtotta volna előadni; csakhogy erre a programm értelmében, mely szerint beszédek mellőzendők, ezuttal engedélyt nem nyerhetett. Erre a késmárki rabbi közvetlenül a kabinetirodához fordult legmagasabb engedély elnyerése iránt, mely kérelmére a következő elintézés leérkezett: «Grünburg Ábrahám főrabbi urnak Késmárkon Szepesmegye. Ő császári és királyi apostoli felsége önnek Lőcsén való hódolásánál előadandó áldáshoz táviratilag kért engedélyt legkegyelmesebben megadni méltóztatott. 6 cs. és kir. apostoli felségének kabinetirodája. König s. k.»

— **A közjogilag helytelen — bot.** Egyik *politikai* könyomatos ma örömmel ujságolja azt a tényleg nem mindennapi hirt, hogy «báró Bánffy miniszterelnök, a ki nemcsak a korrekt közjogi álláspontnak, hanem még az aprólékos dolgoknak is *szigoru és kurucz* ellenőre», egy közjogi helytelenséget ütött helyre a nyáron. Ideje maradt ugyanis az ischli és a bécsi folytonos konferenciázások mellett arra is, hogy a — Ház portásának közjogilag helytelen botját közjogilag helyes bottal cseréltesse ki. A régi bot ezüst koronájával tudniillik hiányzott a dült kereszt. Az uj boton meglesz az is, mert Bánffy szigoru és kurucz.

— **A regalitas szivarok.** A napokban, a dohányos emberek nagy szomoruságára, az a hir járta be a sajtót, hogy a regalitas szivarokat beszüntetik. Arról volt szó, hogy az annyira kedvelt szivarokat nem gyártják többé, és csak addig lesznek forgalomban, mig a készlet tart. Ezzel szemben, illetékes helyről most azt jelenti a *Hircsarnok*, hogy a dohányjövedéki központi igazgatóságnak esze ágában sincs, a regalitás szivarok gyártásának megszüntetése, és azoknak a forgalomból való **kivétele.**

— **A diák-asztal** alapitvány helyeire, melyek részben ingyenes, részben felingyenes étkezési ellátásról szólnak, a folyamodványokat szeptember 5-től 20-ig a diák-asztal elnökségéhez czimezve *Tuka* Béla titkárhoz kell benyujtani. (Molnár-utcza 11. sz. alá.) Az alapitványi helyek mintegy százra emelkedtek, mert a közoktatásügyi tárczája miniszter a diák-asztal 2000 frtos lakbérét a rovására folyósitotta.

— **A nélkülözhetetlen őrmester.** A *Végvidék* irja a következő épületes históriát, mely ékesen jellemzi azt a felfogást, mely katonáéknál a legénységgel való bánásmódra nézve nagy általánosságban uralkodik. A verseczi 7-ik honvédgyalogezred 1-ső zászlójának 1-ső századánál *Czindrisch* József glogoni származásu őrmester régóta arról volt nevezetes, hogy a *legénységét embertelenül üti-veri.* Az őrmester ellen emiatt többször panaszkodtak is a honvédek, de hiába. Ez a körülmény Czindrischet természetesen arra inditotta, hogy müveleteit tovább folytassa. A korsó azonban addig jár a kutra, mig egyszer el nem törik. Igy járt az őrmester is. Mintegy három esztendővel ezelőtt ugyanis egy ily brutalitás miatt a haditörvényszék négy hónapi börtönre itelte. Czindrisch a büntetést kitöltötte, de ismét visszakerült az ezred 1-ső zászlójához — őrmesternek. Az őrmester ezután még vadabb lett. E tomboló haragjában történt azután egyszer, hogy egy honvédet ismét ugy el talált tángalni, hogy az *megsiketült.* Az őrmester e tényeért ujból a haditörvényszék elé került, mely nyolcz hónapi börtönre s lefokozásra itélte. Ennek folytán Czindrisch őrmester közhonvéd lett s belől került a kuleslyuken. Mikor azonban augusztus elsején kiszabadult, még vissza sem érkezett Verseczre a századához s már *ott várta az ezredparancs,* a mely őt a 7-ik honvédgyalogezred 1-ső zászlóaljának 1-ső századához, *ujból s egyenesen valóságos őrmesterré* nevezi ki. Az őrmesterek e mintaképe alkalmasint megint ugy fogja meghálálni rehabilitációját, hogy ezentul még kegyetlenebbül bánik majd a kezére bizott legénységgel feljebbvalóinak nagy gyönyörüségére, a kik jónak látták olyan gyorsan visszahelyezni a lelketlen embert méltán elvesztett állására.

— **Lázongó munkások.** Hirip szatmármegyei községben az ecsedi láp lecsapoló társulat kubikos munkásai a bérfizetés alkalmával nyilt lázadásban törtek ki. A lázongók megfékezésére a környékbeli csendőrök csakhamar megérkeztek s szétoszlásra szólitották föl a zajongó tömeget. A csendőrség fölhivására a munkások kezdetben mitsem akartak adni s leveréssel fenyegették őket. Mikor az ismételt fölszólitásra sem távoztak a munkások, a csendőrség a főczinkost több helyen megsebesitette, mire fölhagytak a zajongással. A netalán megismétlődő munkászavargások megfékezésére 19 csendőrt helyeztek el a községben.

— **Meggyilkolt énekesnő.** Horvátországban julius havában nagy föltünést keltett egy szerb énekesnő eltünése. Az illetőt *Puskarics* Milevnának hivták, föltünő szépség volt, mindössze tizenkilencz esztendős. *Rumában* koncerteket adott s egy este, hogy kocsin *Klenakra* hajtatott, nyoma veszett. Azt hitték, hogy valami szerelmi kaland van az eltünés mögött. Most azonban szenzációs fordulat állott be. A fiatal énekesnőt a Klenakra vezető ut mellett egy kukoriczaföldön halva találták. A közeli csendőrség konstatálta, hogy a holttest már régen fekszik a szabadban s a halált gyilkos kéz idézte elő. A rögtön megindított nyomozás kideritette, hogy *Puskarics* Milevnát az a kocsis ölte meg, a kinek Klenakba kellett volna őt vinni. A kocsis egy rumai paraszt, miután letartóztatták, bevallotta a gyilkosságot. A csendőrség most azt akarja kiudni, hogy nem voltak-e a gyilkosnak büntársai, mert azt hiszi, hogy a kocsist valaki fölbérelte a véres tettre.

— **A bezárt Monte-Carlo.** Néhány hét óta Monte-Carloban teljes csönd honol . . . melyet — szinte hihetetlen — egyetlen öngyilkosság sem zavar meg. Ennek az örvendetesen hangzó hirnek az az egyszerü magyarázata, hogy a hirhedt játékbarlang összes mellékhelyiségeivel, kertjeivel, kávéházaival együtt be van zárva, mert alaposan renoválják az összes helyiségeket. A hová csak nézünk, mindenütt a következő fóliratu falragasz olvasható: «Prochaine Ouverture 25 Octobre» (Legközelebbi megnyitás október 25.) A hires *Café de Paris*-t egész kőből fogják ujjá előállitani.

Rövid hirek. *Gyüd* község közelében a hegyek között teljesen összezuzva, halva találták meg Renner József kereskedőt. Azt hiszik, hogy öngyilkosságot követett el, mert napok óta buskomor volt. de az sem lehetetlen, hogy véletlenül zuhant bele a hegyszakadékba. — *Pécsről* megszökött a 8. huszárezred egyik közlegénye: Csapik Imre. A legérdekesebb a dologban, hogy a huszár magával vitte a lovát is. — *Aradon* az épülő félben levő törvénykezési palota tiz méter magas állványáról saját vigyázatlansága következtében lezuhant Gárdián Sándor ötvenhét éves ácslegény, s ugy összetörte magát, hogy sebeibe néhány óra mulva belehalt. — *Nagy-Károlyban* Hanzs Péter fiatal és szorgalmas kovácsmestert egy nagy kalapácscsal orvul megtámadta és agyonverte a vele közös munkában álló kerékgyártó-mester. — *Szentesen* Dadi István, a ki 13 éves mostohaleányát meggyalazta, a büntetéstől való félelmében felakasztotta magát. — *Nyiregyházán* Pulinszki János 14 éves talyigást homokhordás közben a reá szakadt homoktömeg maga alá temette. A szerencsétlen, mire kiásták, már halva volt. — *Székesfehérváron* Stoffer Jenő 20 éves pénzügyőr, szerelmi bánatában agyonlőtte magát.

—

= **Léprekerült betörök.** A budapesti rendőrség tovább is folytatja annak a nyári betörőbandának a nyomozását, melynek főbb tagjait — mint emlitettük — tegnapelőtt kézrekeritette. Az ezen ügyben történt letartóztatások dolgában több lapban *Pammer* Istvánról is az a hir jelent meg, hogy őt is le akarták tartóztatni, de megugrott. *Pammer* István ma kijelenti, hogy a rendőrség talált ugyan egy fotografiát, a melyen ő Radosztával látható, de ő csak azon a réven ismerte a betörő Radosztót, hogy ez abban az üzletben vett keréknárt, melynek Pammer is alkalmazottja. Igy tett vele egy kirándulást Keszthelyre s csak utóbb tudta meg a rendőrségtől, hogy Radoszta micsoda veszedelmes ember.

= **A rendőri sajtóiroda hirei.** *Widl* Szaniszló napszámos jelentést tett a rendőrségen, hogy két éves Pali nevü fia tegnap Gáram-utcza 10. szám alatt levő lakásáról az utczára ment s szóta nem került elő. A kis fiun fehér ing, kék nadrág volt, kalap nélkül és mezitlab járt. A rendőrség megindította az eljárást a kis fiu kézrekeritésére. — *Huber* Antalné, kit férje revolverrel agyon akart lőni, de csak megsebesitett, továbbá *Schwartzné-Katz* Etel rendőri felügyelet alatt álló asszony, kinek egy volt bérkocsis az akácfa-utcza 15. szám alatt levő házban el akarta vágni a nyakát, hogy kirabolhassa — tul vannak már minden veszélyen s mihamarabb kikerülnek a kórházból. — *Vojtkó* Balázs 55 éves napszámos ma délelőtt az Enyedi-utcza 7. szám alatt épülő ház első emeletéről a földszintre zuhant s agyrázkódást szenvedett. A mentők a szerencsétlent a kórházba vitték.

= **Tereczky és Lilienberg** férfiszabók tiszteletteltudatják becses rendelőikkel és a n. é. közönséggel, hogy üzlethelyiségüket a Dréher-palotából *Kristóf-tér 3. szám,* I. emeleten áthelyezték.

= **Gyümölcsfák,** valamint kertalakitáshoz való *diszfák és diszcserjék* jutányos áron kaphatók a *főherczegi udvari kertészetben Alcsuthon,* Fejérmegye. Árjegyzék ingyen.

= **A lakásnak tisztán és pormentesen tartása,** mint fontos egészségügyi követelmény, egyike a jó házi asszony legsürgősebb feladatainak. A naponkénti mosogatás pedig, mint a tisztántartás alapfeltétele, csak ugy lehetséges, ha a szobapadló arra alkalmas lakk-fénymázzal van bevonva. E czélra mindenek között legalkalmasabb a *Christoph F.*-féle szobapadló-fénymáz (gyárak Berlinben és Prágában), mely a leggyorsabban és teljesen szagtalanul szárad s minden egészségügyi követelményeknek a legteljesebb mértékben megfelel, azonkivül oly olcsó, hogy egy középnagyságu szoba bemázolása, mely legalább egy évig bőségesen kitart, csak 3—4 frtba kerül. Kapható minden jobb füszer- és festéküzletben.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

— **A debreczeni színészet 100 éves ünnepe.** Csak az imént ünnepelte Nagyvárad az első magyar szini előadás századik évfordulóját. Hasonló ünnepre készül Debreczen városa is, a melynek színészete ugyancsak az idén százéves, — sőt néhány nappal régibb mint a nagyváradi — mert az erdélyi magyar szinjátszó társaság, mikor Kolozsvárról kijött az anyaországba, legelőször is Debreczenbe tüött tanyát s 1798. augusztus 10-én tartotta legelső előadását a debreczeni «Fehérló» szálloda (ma Hajdu vármegye székháza) udvarán összerakott deszkasátorban. Hogy a debreczeniek eddig még nem ünnepelték meg a jubileumot, annak az az oka, hogy a debreczeni szintársulat csak szeptemberben tér vissza nyári vándorlásából. S igy az ünnepély, melyet a Csokonai-kör rendez, október 23-án lesz Debreczenben. A Csokonai-kör már előzőleg elhatározta, hogy e napon diszgyülést tart, a vármegyeházán emléktáblával jelöli meg s *Géresi* Kálmán tankerületi főigazgatóval megiratja Debreczen színészetének történetét. A könyv nyomatási költségeit a város vállalta el; *Komjáthy* János szinigazgató pedig diszelőadást rendez. Természetesen ünnepi diszebéd sem maradt ki az ünnepély ily módon megállapitott keretéből. Az ünnepélyre meghivják *Jókai* Mórt, *Blaha* Lujzát, *Ujházy* Edét, ki Debreczen szülötte, továbbá a *Kisfaludy* és *Petőfi* társaságot, az orsz. színészegyesületet, a nagyváradi *Szigligeti* társaságot, a kecskeméti *Katona* kört, a szegedi *Dugonics* társaságot, a nyiregyházai *Bessenyey* kört, a szatmári *Kölcsey* kört, az arádi *Kölcsey* társaságot, a *kolozsvári Erdélyi magyar irodalmi társaságot.*

— **Magyar énekesnő Berlinben.** A «Berliner Leben» művészeti folyóirat *Virágh* Gizella magyar énekesnő *Bárdossy* Irén énekestanárnő volt tanitványának arczképét hozza, a kit a borlini *Metropol*-szinház szerződtetett tagul. A «Berliner Lokalanzeiger» igen elismerőleg nyilatkozik Virágh Gizelláról és *Lillian Russel* hires operettdivával hasonlitja össze. Örvendünk, ha magyar művésznők külföldön is aratnak sikereket.

— **Uj operett-énekesnő.** *Gábos* Nelly, a magyar királyi opera tagja, a kit még egy évi szerződés füz az opera kötelékéhez, a szinház igazgatósága tudvalevőleg ezen évre szabadságolta. *Gábos* Nelly azóta Kreesányi szinkörében vendégszerepelt s most mint értesülünk két évre szerződött a *szabadkai* szinházhoz. Természetesen a fiatal müvésznő ezen állását csakis az opera igazgatóságának beleegyezésével foglalhatja el.

— **Magyar szinmü német szinpadon.** Nagyon sokan lehetnek a magyar drámairók, hogy müveikből még a külföldnek is juttatnak. Nemrég egy magyar képviselőnek a darabját adták elő Párisban, most pedig arról értesitenek bennünket, hogy *Molnár* Gyulának *Modern Lovagok* czimü négyfelvonásos drámája német szinpadon fog először előadásra kerülni. Molnár darabját, épugy mint annak idején Blaskovich is a magát, a nemzeti szinház igázgatójának ajánlotta fel, azonban kellő méltánylásra nem talált. Hatásos darabjával most német szinpadon próbál szerencsét. Valóban, ugy tetszik, mintha már bővében is volnának a magyar drámairók. Nagyon ereszkedik ők a külföldre.

— **Giuseppi Verdi-zenede.** Megemlékeztünk e napokban arról, hogy Humbert király rendeletére, a milanói zenedét Verdi után *Giuseppi Verdi-zenedé*nek nevezték el. Ennek a megtiszteló elnevezésnek van egy bizarr oldala. Ugyanis 1832-ben, a mikor még Verdi egészen fiatal volt, a zenede felvételi vizsgálatán Verdi is jelentkezett, kérvén felvételét a zeneiskolába. A tanárok megvizsgálták Verdi zenei képességeit és konstatálták, hogy a jelentkezőben semmiféle zenei tehetség nincsen, minek folytán Verdit visszautasitották. Azóta Verdiből nagy mester lett s most a zenedét is az ő halhatatlan neve után nevezték el.

— **A népszinházban** holnap, szombaton Planquette operettje *A varázsgyürü* kerül szinre a fő női szerepekben *Küry* Klárával, *Hegyi* Arankával és *Náday* Ilonkával. — Konti József operettjének *Az eleven ördög*-nek felujitása, mely szombatra volt tervezve, az őszre marad, midőn Konti huszonötéves karmesteri jubileumát fogja a népszinház megünnepelni.

—

A Prony-utczai ur.

(Bohózat 3 felvonásban. Irták: M. *Boucheron* és A. *Tavernier.* Forditotta: dr. *Incze* Henrik. A vigszinház ujdonsága szept. 2-án.)

Ha jól emlekezünk, a krétai Minotaurusról szól az a rege, hogy a mikor a nép meg akarta tudni, hogy a Minotaurus éhes-e, egy áldozat-báránykát küldtek be neki. Ha a Minotaurus fölfalta, akkor tudták, hogy még többet kiván. Nos, ilyen áldozat-bárányának tekinthetjük a «Prony-utczai ur» czimü bohózatot, a melyet a vigszinház első ujdonság gyanánt küldött a szinpadra. Talán ugy gondolkoztak a vezetők, hogy ha a Minotaurus széttépi, nem lesz nagy kár érte, ha nem, annál jobb.

Akár igy gondolkoztak, akár nem: az áldozat-bárányka csak kissé megtépve került ki az affaire-ből. A második felvonásnak volt egy kis sikere, ha csak külső is, a mi a közönség előtt megmentette a darabot. A magasabb mérték Minotaurusa azonban nem kegyelmezett. Kevés lelemény, még kevesebb elmésség a cselekményben s a párbeszédek fordulataiban egyaránt: ez jellemzi a franczia irodalmi társas-czég bohózatát. Az alakok sablónosak, szintelenek; egy megcsalt férj, a ki keresi a Prony-utczai urat, a ki álnév alatt csalja meg a feleségével; egy hütelen asszony, a ki mindenkivel kaczérkodik s végül kijelenti, hogy szereti a férjét s nem akar válni; egy életörömök után sóvárgó leendő após, egy indiszkrét házmester és egy komikus ügyvédsegéd, mind olyan alakok, a milyenek bőven tenyésznek a franczia szinpadokon. A szerzők megkisérlik egy törvényszéki tárgyalás bemutatásával lankadó erejüket fölfrissiteni, de ennek az erőszakos megoldása is elrontja a hatást. A válópör tárgyalását félbeszakitják s mikor a törvényszék visszavonul, a szolga foglalja el az elnök helyét s ez deus ex machina gyanánt odaitéli egymásnak a párokat.

Az életnek s valószinüségnek legkisebb paránya sincs meg a bohózatban; a mulattató elemek sem elég frissek s csak nehézkesen bontakoznak ki. A helyzetek komikuma azonban a második felvonásban nem tévesztette el a hatását s a közönség az egyik jelenetben nyilt szinen tapsolt.

Ez a jó rendezésnek s gondosan betanult játéknak tulajdonitható, a melyet a vigszinházban megszoktunk. A főszerepeket *Gál, Haraszty* Hermin, *Fenyvesi, Rónaszéki* és *Nógrádi* Jolán játszták. Fenyvesinek nehéz feladata volt, mert sokat és nem mindig szellemes dolgokat kelle beszélnie. Elegáns könnyüsége azonban megbirkózott a sulyos feladattal. Gál egy örömöket hajhászó öregedő urat játszott közepes hatással. Rónaszéki ma előnyösen mutatta be komikai erejét, a tapsot nyilt szinen ő erőszakolta ki. Haraszty Hermin, a kit virággal tiszteltek meg, a kaczér asszonyt elég ügyesen ábrázolta, csak beszédközben ne huzná el ajkait minden pillanatban oly feltünően erőltetett módon. Nográdi Jolánnak még sokat kell tanulnia, hogy a beszéd és kiejtés összhangját, az érzés szinezését és az indulat árnyalatait elsajátitsa. Egy-egy genre-alakot ábrázolt *Szerémi, Tapolczai, Kazaliczky* (a ki rövid szerepét sok derült vonással gazdagitotta) és *Mátrai.* Jól festett és ügyesen forgott *Pécsi* Paula férfiruhában egy ügyvédi irnok szerepében.

A forditás dr. *Incze* Henrik tollából került ki, a ki mint forditó most először szerepel a szinlapon, de a tüzpróbát derekasan kiállotta. *T. Sz.*

SPORT.

— **Külföldi versenypályákról.** A legujabb hirek szerint, *Royal Footstep* indulása az angol St. Legerben kétessé vált. Állitólag nincs teljesen rendben. Ezzel szemben viszont az erős indispozicióval küzdő *Disraeli* javul, ugy, hogy remélhetőleg eleget tesz kötelezettségének. — Derby gyepén aug. 30-án futották le a nevezetes *The Champion Breeders Biennial Foal Stakes*-t, melynek 1000 font sterling (25.000 kor.) dijáért 9 kétéves állt ki az 1000 m. távon. Győztes lett: Sir R. Affleck *Orco* (51³/₄ k.); utánna Le Blizon és a Devonshirei herczeg pkája érkeztek be. Orco győzelmére 10-szeres osztalékot fizettek.

— **A gödöllői nyaralók kerékpáregyesülete** a mult vasárnap sikerült záróünnepélyt rendezett. A délutáni virágkorzón több, mint 50 szebbnél szebb virágokkal diszitett kerékpározó vett részt, melyek közül általános feltünést keltettek Brayer Adolfné, Dénes Bernátné, Barber Tivadarné, Adler Paula k. a., Köves Izsó, Hajdu József, dr. Róna Imre, Gunst László, Dénes Bernát, Neugröschl Sándor, Brayer Adolf, Barber Tivadar, Adler Tibor, Hecht Richard, Strausz Árpád, Boschán József kerékpárjai, nem kevésbbé a menet élén haladó Hajós és Hecht tandem gépei. A menetben, mint vendégek, a budapesti gépgyári tisztviselők kerékpár osztályának tagjai is részt vettek. A virágkorzót a gödöllői, valamint az ott nyaraló közönség szine-java nézte végig és az utolsó felvonulás után rendezett virágcsatából élénken kivette a részét. Este az Erzsébet szállodában táncvigalom volt. A rendezőség által összeadott pénzből a kiadások levonása után felmaradt körülbelül 20 forintnyi összeget a gödöllői szegények javára forditották.

— **A gróf Esterházy Miklós emlékversenyben** a szeptember 1-én beérkezett törlések után még állva maradtak:

Dandolo	Doppeladler	Barnato II.
Ronny	*Wolkenhuhn*	Iro
Brodler	*X.*	Pharao
Per Butters	Brelan	Jaskolka
Szabász	Honnour Bright	Mindegy
Guardian	Timár	Round the corner

A törültek között ott látjuk: Annuska, Diadal, Adoma, Deaf et Dumb, Galifard neveit is. Kivülök különben az indulási jogosultsággal birók elsőrangu képességei untig elegendő biztositékot nyujtanak arra, hogy a futam a legkiválóbb jelentőségüek közé emelkedjék, főleg ha a német Wolkenhuhn és X. is részt vesz.

— **A Kahlenbergi-dij.** Az október 16-án döntésre kerülő 20.000 koronás gátversenynek is szeptember 1-én volt a bánatjelentése. Indulhat még 29, ezek közül Németországból: Vigszinház, Paiwein, Weinlaune, Bremse, Peterzell, Flechtingen és Hansa. A mieink közül nem kisebb nevek szerepelnek, mint: Stuwer, Sylvester, *Álmos, Rosario, Rache, Gagerl,* Rabenvater, Szolgabiró, Joschkó és *Mirkó.*

— **Istálló-tulajdonosaink nyereményei.** *Dreher* Antal Gagerl-nek a Szt. István-dijban aratott diadala révén, a legtöbbet nyert istálló-tulajdonosok élén áll 213.910 koronával. Utánna báró *Königswarter* Herman következik 166.170, majd gróf *Battyhány* Elemér 161.280 és báró *Springer* Gusztáv 147.605 koronával. Kivülök 50.000 koronánál többet nyertek 17-en.

— **A jövő évi Király-dij és a Szent-István-dij.** Az 1899. év két legkiemelkedőbb versenyének szeptember 1-én beadott bánatjelentések alkalmával a *Szent-István-dijból* 21-et törültek, köztük a szomoru nagyságot: *Doriá*-t, nemkülönben *Crampon*-t, *Murillo*-t, *Ladrone* t s 17 közepes tehetségü telivért. Az állvamaradtak között ott szerepel még a jobbak közül: *Tip-Top, Welte nicht, Mindig, Esterfi, Lulu, Hebe, Nickerl, Per Butters, Diadal, Bonvivant, Brodler, Timár, Iro, Jan Eyre* és *Ronny.* — A *Király-dijban* indulási kötelezettséggel birnak még a kiválóbbak közül: *Debutante, Statesman, Mindig, Aruló, Hebe, Busserl, Komámasszony, Lulu, Cid, Petőfi, San Salvatore, Per Butters, Diadal, Sándor, Iro* és *Deaf et Dumb.* Kivülök igen sok a «sötét» a mostani legifjabb évjáratból. — Az idei háromévesek eliteje közül hiányzik: Gagerl, Mérges, Esterfi, a Szent-István-dijból pedig Aruló és Mérges.

— **A nagy bécsi handicap teherközlései** ma jelentek meg. A handicappernek a benevezettek felől alkotott véleménye a következő:

4é Mirkó	65	4é Néni	54	4é Geh'st vira	47
4é Rabenvater	63	3é Primula	53	3é Prosa	47
4é Debutante	63	3é Pavolin	53	4é Ronacher	47
4é Tip-Top	63	5é Brigand	52	3é Fortély	46
4é Inaska	62	3é Véletlen	51½	3é Wie Seide	45½
3é Hébe	60½	3é Crampon	51½	3é Csipke	45½
3é Makó	58	3é Bébe	51½	4é Jasmin	45½
4é Szolgabiró	58	3é Tanácsos ur	51	3é Billnitz	45½
4é Or-dur	58	3é Gohér	50½	3é Toll	44½
3é Gonosz	58	3é Malteser	49½	3é Cousine	43
4é Kelet	57½	3é Főth Park	48	4é Garibaldi	43
3é Lulu	55½	3é Wienerw.	48	3é Aspasia	42
3é Zsizlós	55½	3é Wagner	48	3é Pressburg	40
3é L'Astro	55½	4é Katinka	47	3é Jurátus	40
3é Busserl	55	4é Sarajevo	47		

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Árverés a zálogházban.** A budapesti kir. zálogházak terézvárosi intézetében (Eötvös-utcza 3. szám) a ki nem váltott zálogtárgyakat elárverezik. Még pedig e hónap 14-én az ékszereket, 20-án az ingónemüeket, 26-án a prémes, posztó s egyéb ruhanemüeket és kelméket. Az árverést a fönebbi napokon kezdik s esetleg a következő napokon folytatják.

— **A fővárosi mintaszőlőtelepek kibővitése.** *Hermann* Béla tanácsnok, a X. kerületi fővárosi mintaszőlőtelepek továbbfejlesztését javasolja a tanácsnak. Eltekintve attól, hogy a szőlőtelep fentartása valóságos kulturális szükségletet képez, mert egyrészt helyes iskolája a modern szőlőtelepitésnek, másrészt évenkint mintegy felmillió ojtványt ad fővárosi szőlőtulajdonosoknak. De a szőlőtelep, mely 108 magyar hold területen van (ebből 51 hold van szőlőtermésre berendezve) holdankint átlag mintegy 200 frt jövedelmet hoz, holott a szőlőtelep környékén bérbeadott szántóföldek holdankint évi 7—10 frtot jövedelmeznek. Ezért a tanácsnok azt javasolja, hogy mintaszőlőtelep mellett levő s részben az uj köztemető s a köztemetői vasuttól határolt 26 holdnyi területtel bővitsék ki a mintaszőlőtelepet.

— **A közmunkatanács 1897. évi müködése.** Ma tette közzé a főváros közmunkatanácsa 1897. évi működéséről szóló terjedelmes jelentését. A vaskos kötet ezuttal több olyan nagyszabásu müveletről számol be, a melyek az ország székes fővárosának fejlesztése érdekében néhány év előtt kezdeményeztettek, köztük különösen az uj hidak épitése és a vele összekötött városrendezési munkálatokról, a katonai laktanyák beváltásáról, a villamos közuti vasutak épitéséről stb. Működésének legfontosabb része a *szabályozási tervek* végrehajtására esik. Megállapitották a Kelenföld, a II. ker. plébánia-utcza, Ó-Buda, a Törökőr-dülő és a felső-rákosi rétek szabályozását; több utczát megnyitottak, egynehányat kiszélesitettek és meghosszabbitottak.

A *kaszárnyák beváltását* legnagyobbrészt már befejezték.

A jelentés többi része pontosan beszámol arról, hogy a vizmüvek fejlesztése, a vasutak átalakitása, a csatornázás, a kövezés milyen mértékben haladt előre; majd közli mindazokat az egyezményeket, a melyeket a tanács városrendezési szempontból egyesekkel és hatóságokkal kötött.

Felette figyelemreméltók azok a megjegyzések, a melyeket a jelentés a városrendezés kapcsán a *telekuzsoráról* és az ingatlanok értékének indokolatlan emelkedéséről tesz.

«Nem meglepő, — ugymond — hogy a magánépitési tevékenység a szabályozási terv kereteiben gyökeresen megujitja a régi várost és szinte észrevétlenül egész uj városrészeket varázsol életre. Természetes következménye a mindenki által közvetlenül tapasztalható ezen örvendetes jelenségeknek, hogy főleg *a telkek értéke szembeszőkően folyvást emelkedik;* nem tekinthetjük azonban igazoltnak, hogy ez az értékemelkedés *már-már elhagyva a reális számitás határait* a figyelmet mind jobban a város lakatlan legkülsőbb vidékeire tereli, *megingatva itt is a valódi érték helyes felfogását.* Ebben a helyzetben a jövőre nézve kettős feladatot látunk magunk előtt. Az egyik: mindent megtenni a megkezdett müveletek szerencsés befejezésére és koczkázatok kizárásával, mindent megtenni az okszerü következetes haladás biztositására. A másik: a város külterjes fejlődését *szabályozni a tulajdonjog sérelme nélkül,* de korlátozásával odáig, a meddig azt a közérdek parancsolva követeli.

Ez utóbbi tekintetben első sorban magára a székes főváros törvényhatóságára hárul a cselekvés kötelessége, *mely elől már alig lehet kitérni.* Reméljük, hogy közös egyetértéssel *mielőbb létre fog jönni az a szabályzat,* melytől a telekrendezések kérdésének régen nélkülözött megoldását egyszersmind pedig a helytelen fejlődési irányzatok kiigazitását méltán várjuk.»

— **A központi választmány** ma délelőtt ülést tartott *Matuska* Alajos helyettes polgármester elnöklése mellett.

Tárgyalták ezuttal az országgyülési képviselőválasztásra jogositottak névjegyzéke ellen beadott kérvényeket.

A mai tárgyalás folyamán megüközéssel tapasztalta a központi választmány, hogy számos olyan kérvény érkezett be, a mely — ugy látszik, hogy teljesen jogtalanok — egyes választóknak az egyik kerületből a másikba való áthelyezését kéri, még pedig nagyobbára a IV. kerületbe. Ezek a kérvények egy kéz munkáinak látszanak s nem egy olyan áthelyezést kér, a mely csaknem nevetségesnek tünik föl. Igy a többek közt kéri *Hindy* Kálmán kir. tanácsosnak, a IX. kerület egyik legelső vezérférfiának a IV. kerületb

— **Az irgalmasok kórháza.** A budai Margit-fürdő közelében valóságos irgalmas missziót teljesit az a papi rend, melyet «irgalmas» néven ismer az ország népe. Kórházat, gyógyszertárat tart fönn s van nyilvános rendelő intézete fogbetegek számára, melybe naponkint átlag 150 beteg ember jár el fogát kihuzatni s gyógyittatni teljesen ingyen, vagy egy tetszés szerinti csekély honoráriumért. Magában a kórházban napi 50 krajczár ápolási dijért kezelik a betegeket, holott a főváros összes kórházaiban 1 frt 20 kr a napi ápolási dij. Fentartja a rend a gyógyithatatlan elmebetegek számára berendezett osztályát is; mindez csak ugy válik lehetővé, hogy a rend gyógyszertára jövedelmez valamit, — ámbár itt is tömérdek szegény ember részesül jótéteményben. E gyógyszertár jövedelméből tartják fönn a kórházat, mely valláskülönbség nélkül rendelkezésére áll minden szenvedőnek. A rend most kórháza kibővitésére egy keskeny területszalagot kér a Duna-partra néző oldalon, melyre a főváros ugy sem épithet semmit, a rend pedig tetemesen kibővithetné az irgalmas kórházat. *Szabó* M. Ferencz fővárosi bizottsági tag a főváros egyik legközelebbi közgyülésén külön inditványban fog e tárgyban a városhoz fordulni, e hazafias rend támogatására.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A magyar békeegyesület ülése.** A «Magyar szent korona országainak békeegyesülete» szeptember 4-én délelőtt fél tizenkét órakor a képviselőház I. sz. termében Josipovich Géza elnöklése mellett ülést tart.

— **Az országos nemzeti szövetség** zentai hölgybizottsága e hó 11-én, délelőtt 10 órakor a városháza közgyülési termében diszközgyülést tart. Délben az Engen szálló üvegtermében társasebéd lesz és az ugyanaz nap este 8 órakor a városháza közgyülési termében hangverseny. A hangversenyt táncmulatság követi. A diszközgyülés programmja a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja özv. Solymos Béláné urnő. 2. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Herczegh Mihály, az országos nemzeti szövetség igazgatóságának elnöke. 3. Zárszó. Tartja dr. Rothman Árpád.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Az ügyészség köréből.** A fiumei kir. ügyészség vezetője, dr. *Fesüs* György szabadságra menvén, dr. *Pataky* Gyula budapesti kir. alügyész ma Fiuméba utazott, hogy őt hat héten át helyettesitse.

— *Várkonyi ügye.* Megirtuk, hogy a nyiregyházai törvényszék és a debreczeni kir. tábla igazitás miatt vád alá helyezte Várkonyi Istvánt és ellene a vizsgálati fogságot is elrendelte. *Eötvös* Károly orsz. képviselő, Varkonyi védője e határozat ellen a kir. kuriához felebbezett, a mely *Szyfert* Ede biró referalása alapján a jövő héten fog az érdekes ügygyel foglalkozni.

— **Vesztróczy és Nagyné.** *Vesztróczy* István volt fővárosi előljáró és özv. *Nagy* Ferenczné bünpöre a befejezéshez közeledik. Az özvegy tudvalevőleg kauczióikasztások vádja alatt áll, Vesztróczy pedig, a ki vele együtt élt, azért került fogságba, mert a sikkasztásban büntársa volt neki. A vizsgalóbiró előtt mind a ketten ártatlannak mondják magukat. Nagyné maga is menti Vesztróczyt, mondván, hogy a mi pénzt kauczióra vagy egyébre a volt előljáró átvett, azt mind át is adta neki s magának semmit sem tartott meg. Egyébként tagadja, hogy kaucziót czimén kerültek a pénzek kezéhez. Nagyné a védelmével dr. *Guthi* Somát bizta meg, a ki ma védettjének szabadlábra helyezéséért folyamodott a birósághoz. A kérvényben felhozza a védő, hogy *Nagynénak hat háza van* s igy a panaszosokat kár nem fenyegeti, aztán ő nem is volt szökésben, mert a mig a külföldön holyongott, szabályszerűen jelentkezett minden államban a konzulnál. A törvényszék legközelebb hoz határozatot.

— **Az öngyilkos.** *Heller* József hivatalnok a télen ügyilkos lett, mert a főnöke, *Keleti* Ö. Lajos vasuti alkalmazott és a *Vasut* czimü lap kiadója minden felmondás és végkielégités nélkül elbocsátotta. Keleti e hir terjesztőjét, *Török* J. Endrét rágalmazás miatt feljelentette. A pörben ma tartotta meg *Bezerédy* biró a tárgyalást. Török azzal védekezett, hogy csak az ujsághirre szárta a vasutigazgatóság figyelmét felhivni, maga azonban tényleli állitást nem tett. A biróság vetkesnek nyilvánitotta a vádlottat s *40 forint pénzbüntetésre* itélte.

MULATSÁGOK.

— **A czeglédi sportkedvelő ifjuság** holnap, szombaton a czeglédi korcsolyázó-egyesület javára, a városi vigadó nagytermében **vivó-estélylyel egybekötött** zártkörü táncvigalmat rendez.

GYÁSZROVAT.

Kovács Ferencz, szigorló orvos, ma 24 esztendős korában meghalt Budapesten. Az elhunyt négy évig működő tagja volt az önkéntes mentő-egyesületnek s ugy is mint orvosnövendék, ugy is mint buzgó egyesületi tag a kollegák szeretetét és nagyrabecsülését vivta ki magának. A fiatal halott különben fia *Kovács* Albert országgyülési képviselőnek.

TÁVIRATOK.

Bécs, szept. 2. Táviratí jelentés szerint a «Saida» osztrák-magyar hadihajó a fiumei tengerészeti akadémia másod- és harmadéves növendékeivel Korfuba érkezett és onnan holnap Pólába indul. A hajón semmi baj.

London, szept. 2. A cityben ma az a határozott hir volt elterjedve, hogy Portugál a Delagoa öblöt 16 millió fontért átengedte Angliának. A hirt még nem erősitették meg. De tény, hogy a portugál járadék néhány nap óta állandóan emelkedik és ma $20^3/_4$-ről $22^1/_2$-re szállt fel. Feltünő az a gyakori értekezlet is, melyet a portugál követ, a ki még mindig nem ment szabadságra, a külügyi hivatalban folytatott. Egy másik verzió szerint a Delagoa öblöt egy angol társaságnak bérbe adják. (N. Fr. Pr.)

Yokohama, szept. 2. (Reuter.) A négy vasuti fővonal államositása érdekében inditott mozgalom növekvőben van s ugy a szabadelvüeknél, mint a katonai körökben is erős támogatásra talál. Ujabban ismét azt hiresztelik, hogy a kormány 16 millió fontnyi külföldi kölcsönt szándékozik felvenni középitkezésekre.

Vilmos császár Hannoverában.

Hannovera, szept. 2. A császárgyakorlatok alkalmából adott diszlakomán *Vilmos* császár pohárfelköszöntőjében szivből jövő köszönetet mondott azért a fogadtatásért, a melyben őt a város részesitette s a mely visszhangja az egész ország érzelmeinek. A császár kifejezte azt a reményét, hogy a nagy nemzeti vállalkozás, a Nyugat és Kelet vizi uton való összeköttetésének terve nemsokára megvalósul, és azzal az óhajtással végezte beszédét, hogy a tartomány isten oltalma alatt, biztos békének örvendve, viruljon tovább. Végül a tartományt éltette.

A háboru után.

Berlin, szep. 2. A „Nordd. Allg. Ztg." irja: Minthogy a békeállapot ismét helyreállt, elrendelték, hogy Manila előtt csak egy vagy két német hadihajó maradjon, a melyek elegendők lesznek a német birodalmi alattvalók és érdekeik megvédésére, mig a rend a Filippi-szigeteken ismét teljesen helyreáll.

Newyork, szept. 2. A Newyork World szerint *Shafter* tábornok egy hirlaptudósító előtt kijelentette, hogy azok a férfiak, a kik elrendelték a nyári hadjáratot oly országban, a melyben láz uralkodik, felelősek az elkerülhetetlen következményekért.

A világbéke.

London, szept. 2. A *Westminster Gazette* irja: A pétervári angol nagykövet kifejezte az orosz kormány előtt az angol kormány szives rokonszenvét *Miklós* czár kezdeményezése irányában és tudatta, hogy *Balfour* átvette a körlevelet. A végleges választ *Salisbury* lord távolléte késlelteti, de az lényegében kétségkivül biztositani fogja Oroszországot Anglia szives közreműködéséről a czár nagy czéljának elérésére.

Pétervár, szept. 2. A *Novoje Vremja* polemizál a külföldi lapokkal az európai államok fegyverkezésére vonatkozó orosz jegyzék értelme fölött és azt mondja, hogy a czár részéről tett inditvány egyenesen a fegyverkezések továbbfejlesztésének meddőségére és komoly veszedelmére utal. A nevezett lap azt hiszi, hogy a helyes következtetés igy formulázható: Meg kell állapodni annál, a mi már megvan és közösen kell eszközöket találni arra, hogy a népeket tönkretevő fegyverkezéseknek továbbfejlesztése szükségtelen legyen. Mindenki előtt világos, hogy nem rögtöni leszerelésről és ennek következményeiről van szó, a mi nemcsak a franczia, de bizonyos tekintetben a német sajtót is nyugtalanitotta. A *Novosti* azt mondja, hogy födolog a hatalmak egyetértése. Ha csak egy hatalom is visszautasitja a konferenczián való részvételt, ugy az nem jöhet létre, mert a konferenczia czélja csak ugy érhető el, ha a hatalmak között az erők teljes egyensulya biztositatik.

London, szept. 2. A Reuter-ügynökség értesülése szerint Baltour a kincstár első lordja szimpatikus választ küldött gróf Muravjev orosz külügyminiszternek a lefegyverzésre vonatkozó körlevélre.

Az orosz czári pár Szebasztopolban

Szebasztopol, szept. 2. Az *orosz czári* pár ma délelőtt ide érkezett és ünnepélyesen fogadták őket. Ő felségeik a „Standard" yachtra mentek. Később flottaszemle lesz, holnap pedig megszemlélik a szárazföldi csapatokat.

A közönség köréből.

MATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER
legtisztább egyvizü
SAVANYUKÚT

Tek. Székely Imre F. szerkesztő urnak, Nyiregyháza.

Mellékelve közöljük Önnel a becsületbiróság által hozott **egyhangu határozatot**, mely szerint Ön a lovagias szabályok által előirt módozatok szerint magának bárkitől és bármikor lovagias elégtételt vehet és adhat. Tisztelettel

1898. augusztus 27-én

Dr. Hoffmann Emil. **Rózsa Béla.**

Kivonat

az 1898. évi augusztus 27-én **Székely Imre** és **Weisz Mór** urak közt fenforgott becsületbiróság ujabb tárgyalás jegyzőkönyvéből.

Elnök a következő kérdéseket intézi a becsületbiróság tagjaihoz:

1. Az ujabban megtartott tárgyalással és tanukihallgatással beigazolt adatok szerint követett-e el Székely Imre ur a lovagiasság szabályai által meg nem engedett mulasztást, igen vagy nem? A becsületbiróság tagjai közül három nemmel, egy igennel szavazott.

2. Mindazon adatok és tanukihallgatások alapján, melyek az előzőleg és ujabban megtartott ülések folyamán a becsületbiróság által letárgyaltattak: minősitik-e a becsületbiró urak Székely Imre hirlapiró urat — eltekintve az általa elkövetett kisebb formahibáktól — arra, hogy a lovagias szabályok által előirt módozatok szerint magának bárkitől és bármikor lovagias elégtételt vehessen, vagy adhasson, igen vagy nem? A becsületbiróság tagjai **egyértelmüleg igennel szavaztak**, elnök nem szavazott.

Kelt mint fent.

34394

Schlichter Gyula százados mint a b. b. elnöke. **Dr. Vietórisz József** a b. b. tagja és jegyzője.

Szombaton, szeptember 3-án nyilik meg

Karikás étterme

bor és sörháza

Magyar-utcza 3. sz.

Irók és müvészek találkozó helye. 34369

KÖZGAZDASÁG.

Az értéktőzsdéről.

(k.) Vége a vakácziónak. Nemcsak az ifjuságnak tellett le a szabadsága, hanem az öregeknek is. Nyaralókból, fürdőkből tömegesen érkeznek vissza mindazok, a kik a nyaralást és fürdőket megengedhetik maguknak. Az év fáradalmai ki vannak pihenve, uj erők gyüjtettek. Sőt még a bankdirektorok is, a kik nemcsak a jövedelmekből, hanem a pihenésből is a legdusabb tantiemeket szedik, visszaérkeznek szeptemberre. Uj tevékenység indul meg, uj terveket kovácsolnak, uj vállalatokat kezdeményeznek mindenütt, a mint lerázták az uti port. Az utóbbi napok nagy eseményeit csak most váltják fel a gyakorlat számára, csak most mérlegelik igazán azoknak közgazdasági visszahatását.

Első sorban bizonyára a czár korszakalkotó inditványa az, mely a hazatérő haute finance-ot foglalkoztatja. Bármily legyőzhetetleneknek látszanak is azok az akadályok, melyek a czár nagyszerü inditványának gyakorlati megvalósitása elé tornyosulnak, a tőzsdére mégis meg volt a hatása. A világbéke talán még elérhetetlen utópia, egy szép álom, de a ki ezt az álmot ma megálmodta, az oroszok czárja. Azé a birodalomé, mely két világrész békéjét fenyegette örökké. Es ha egyebet nem is, legalább azt jelenti ez a szép álom, hogy ennek a nagy birodalomnak autokratikus uralkodója igazán óhajtja, szereti a világ békéjét. A népek békéje pedig az első és legfőbb biztositéka az üdvös közgazdasági fejlődésnek. És ha még annyira utópia is az még, hogy az a sok százezer erőteljes, munkás kéz, melyet most a fegyveres béke elvon a produktiv munkásságtól, ennek ismét visszaadassék, az még sem utópia, hogy a világ békéjét mostanában nem fogják megzavarni. Mert igy álmodta ezt a leghatalmasabb czár!

A közgazdasági fejlődésnek legbiztosabb alapját képezi a világbéke. Ennek óvó szárnyai alatt lendülhet csak fel ipar és kereskedelem. Azonban a külső békéhez a benső béke is szükséges és e tekintetben már nem oly biztató a helyzet. Franczia országban forronganak a kedélyek és azok a botrányos állapotok, melyeknek most Páris szinhelye, lidércznyomásként nehezednek az ottani gazdasági viszonyokra is és ez végigrezeg egész Európán. De nálunk is felette vigasztalan a helyzet. A kiegyezés sisyphusi munkája most oly stádiumban van, hogy nem lehet tudni, vajjon megmarad-e a kő a hegyen, vagy pedig ismét legurul? Mély titkolózásba burkolja a két kormány állitólagos megállapodásait és felette kérdéses az is, hogy ezek a megállapodások elnyerik-e a törvényhozási szankcziót? Vajjon minő áldozatokat kell hoznunk, hogy egy áldatlan viszony, mely mindkét félnek terhére, kárára van, még tovább is fentartassék? És elégségesek lesznek-e azok az áldozatok a béke fenntartására? Mind olyan kérdések, melyekre talán már a legközelebbi jövő megadja a választ, de addig a bizonytalanság még sulyos teherként nehezedik a közgazdaságra.

A nyári vakációból visszatérő haute finance e homályos kérdések mellett itt találja az idei aratásnak statisztikáját és itt találja magát a termést is. Az első, vagyis a hivatalos statisztika kétségtelen hibái daczára is elég tájékozást nyujt az idei termésről, mely a tavalyi rossz termés után eléggé kielégitőnek mondható. Mind a mellett a gabonaüzlet csak nem akar a rendes kerékvágásba jutni. Az őszi határidők lebonyolitása tegnap kezdődött meg a gabonatőzsdén és sem tegnap, sem ma nem volt egyetlen egy felmondás sem. Abból a sok millió métermázsa gabonából, a mit közel egy év óta kötöttek a tőzsdén őszi szállitásra, eddig még semmit sem képesek szállitani azok, a kik egy esztendő óta oly tömegesen adták a gabonát. Az effektiv buza és a most lejáró határidő között mintegy 30 krajczárnyi különbség van és csak ennek a különbözetnek a kiegyenlitése után lehet szállitani azt, a mit határidőre eladtak. De vajon miként fog ez a kiegyenlités történni? A kész buza ára csökkenik-e, vagy pedig a határidő emelkedik? Az előbbenit reméli a contremine, az utóbbit hiszi a hausse. Ha a földmivelési miniszterium statisztikája helyes, akkor a hausse győz, mert e statisztika szerint a különböző gabonanemekből nem kevesebb, mint 55 millió hektoliter hiánya van a világnak. A mig ez a kiegyenlités az egyik vagy másik irányban meg nem történik, a gabonaüzlet nem lesz normális, és ennek visszahatása van a pénzviszonyokra is, melyek most szintén abnormisak.

A mint ezekből látható, a vakáczió után is van min gondolkozni. A bankdirektorok és egyéb vállalatok igazgatóinak más fogadj isten is kinálkozik. Nem nálunk történt ugyan, de annál inkább vonhatjuk le belőle a tanulságot, hisz ezuttal ingyen kapjuk. Az osztrák fegyvergyár esetét értjük. Ennek a vállalatnak az igazgatói is visszatértek már a vakációból és ma látják egymást először ujból, a mióta a hamis mérlegeket felfedezték. Bizonyára nem lesz kellemes a viszontlátás. Nem hisszük ugyan, hogy azok a busás jutalékok valami nagyon nyomják a lelkiismeretüket, melyeket a hamis mérlegek alapján felvettek. Talán inkább fájlalják azt, hogy egy időre vége lesz a jutalékoknak. Egyéb bajuk ugyanis nem lesz, mert hát azt csak nem lehet józan ésszel követelni egy vállalat igazgatójától, hogy alapos meggyőződést szerezzen magának annak a mérlegnek a helyes voltáról, melyet aláir? Hisz egy-egy igazgatónak néha tiz-husz különböző vállalat mérlegét is alá kell irni. És mindegyiket alaposan értse és megvizsgálja? Ez lehetetlen. Amint hogy az is lehetetlen, hogy egy és ugyanaz az ember egyaránt legyen kitünő bankdirektor, vasutigazgató, fegyver- és vasgyár igazgatója, serfőző és bányász.

És mégis igy van ez nemcsak Ausztriában, hanem nálunk is. Ha végig nézzük a különböző bankokat, vasutakat, mindennemü bánya- és egyéb iparvállalatokat, azt tapasztaljuk, hogy bizonyos variáczióval mindenütt az a néhány ember van az igazgatóság élén, mindenütt ugyanazok sáfárkodnak a részvényes misera plebs millióival és mindenütt ugyanazok szedik a jutalékokat. A szerencsésebbek közülök egy-egy nagy vagyont kapnak évenkint jutalék czimén. És ha azután egyik vagy másik vállalatnál kiderül, hogy ezek az urak ezért a rengeteg pénzért éveken át hamis mérlegeket irtak alá, akkor ők vannak leginkább meglepve, ők vannak legjobban felháborodva a szerencsétlen bünbak gazsiga felett.

Hát ez nem jól van igy. Manapság, a mikor egyes vállalatokban óriási vagyonok tömörülnek össze, e nagy vagyonok kezelésére nem professzionátus ezermesterek, hanem igazi szakemberek valók. Ezt jó lesz most a vakáczió végén és az őszi üzlet kezdetén pihent észszel jól megfontolni azoknak a direktor uraknak, a kiknek legnagyobb gondjuk az, hogy minél rafináltabb módon szerezhetik meg azt az üdülést, melyre a számtalan olvasatlan mérleg aláirása okozta fáradtság után annyira rászolgálni vélnek. Most ennek is eleget tettek és ha az őszön látják azt, hogy nem képesek számtalan hivataluknak lelkiismeretesen megfelelni, akkor legyenek kevésbbé kapzsiak, mert ha az egyesült magyarhoni üveggyárak esete nálunk és a fegyvergyár esete Ausztriában gyakrabban ismétlődik, akkor mind hangosabban fogja követelni a közvélemény a részvénytársulatokra vonatkozó törvények büntető jogi revizióját.

A mi az értéktőzsde e heti üzletét illeti, annak mérlegét legjobban jellemzi az alábbi táblázat. Különösen feltünik a városi villamos vasut részvényeinek csökkenése, melyet valószinüleg a havi kimutatások apadó bevételei által okozott eladások idéztek elő. A nagy közlekedési vállalatok árcsökkenését pedig az okozta, hogy a gabona-üzlet még nem indult meg. A többi változásokat az alábbi táblázat mutatja:

	aug. 26.	szept. 2.	különbözet
Magyar aranyjáradék . .	120.85	120.85	—
Magyar koronajáradék .	98.50	98.50	—
Magyar hitelbank . . .	397.50	395.25	— 2.25
Magy. ipar- és keresk. bank.	102.25	101.—	— 1.25
Magyar jelzáloghitelbank .	250.—	247.—	— 3.—
Magyar leszámitoló bank .	262.—	259.50	— 2.50
Osztrák hitelintézet . . .	361.40	360.—	— 1.40
Magy. jég- és viszontbiztositó	76.—	70.—	— 6.—
Molnárok és sütők malma .	235.—	230.—	— 5.—
Viktória malom	137.—	135.—	— 2.—
Eszakmagyarorsz. kőszénb.	135.—	143.—	+ 8.—
Drasche-féle téglagyár . .	334.—	339.—	+ 5.—
Magy. ált. kőszénb. I. k. .	99.50	96.—	— 3.50
» » » II. k. .	94.—	92.—	— 2.—
Városi villamos vasut . .	255.—	244.—	— 11.—
Budapesti közuti vasut .	387.25	383.50	— 3.75
Déli vasut	78.—	76.—	— 2.—
Osztr.-magyar államvasut	360.50	356.75	— 3.75
Német birodalmi márka .	58.80	58.80	—

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

‡ **A szállitó közönség zaklatása az államvasutakon.** Ma már, sajnos, tisztában vagyunk azzal, hogy azok az előkészületek, melyek a várható tömeges kivitel ebonyolitása érdekében a vasutak részéről tétettek, meglehetősen fölöslegeseknek bizonyultak. Az előkészületi intézkedések között van egy utasitás, a mely szerint a szállitmányt feladó fél egy nappal előbb tartozik szándékát a kellő számu vasuti kocsik megrendelése mellett bejelenteni. E rendelkezés — most már teljesen indokolatlanul — nagy nehézségeket okoz a gazdának és kereskedőnek és a vidékről számos panasz érkezik hozzánk a vidéki állomásfőnököknek józan ésszel ellenkező eljárási módja ellen. Hasztalan hevernek tucatszámra az üres kocsik a pályaudvaron, hasztalan konganak a raktárak az ürességtől, ők a beérkező gabonaszállitmányokat visszautasitják, hivatkozva a «visszavonásig» érvényes rendeletre, a mely előleges megrendelést követel. Feltesszük, hogy a központ nem tud az esztelen szekaturákról és nem szorul felvilágositásra abban a tekintetben, hogy a forgalomnak ilynemü — az átvételi órák száma is korlátoltatott — megszoritásai oly sulyosak, hogy azok csak komoly és sulyos szükség esetén indokoltak. Ezekhez vakszeszélyből és korlátolt bürokratizmusból ragaszkodni nem méltó a magyar államvasutakhoz. Nem tekintheti a gazda másnak, mint tervszerü bosszantásnak, *ha zuhogó esőben rakodnia és órák hosszat áztatnia kell termését* csupán azért, mert az előző napon bejelentette a szállitást, vagy pedig *ki kell fizetnie a megrendelt vasuti kocsikért járó dijat.* Elvárjuk, hogy az igazgatóság haladéktalanul kiadja a józanabb eljárás követésére szóló utasitásokat: vagy teljesen visszavonva a most már czéltalan rendeletet, vagy annak alkalmazását észszerüen módositva.

‡ **A czukortermelés.** Nemrég közöltük a magyar-osztrák 1897/1898-ik évi czukor-campagne adatait. Most itt adjuk a főbb termelési országok czukorstatisztikájának főbb eredményeit:

	Termelés 1897/98	1896/97-el szemben	Kivitel 1897/98	1896/97-el szemben	Fogyasztás 1897/98	1896/97-el szemben
	millió tonnákban.					
Ausztria-Magyarország . . .	0.82	—0·10	0·49	—0·07	0·37	+0·04
Németország . .	1·84	+0·02	1·03	—0·20	0·70	+0·15
Franczia ország .	0.81	+0·07	0·44	+0·12	0·34	—0·10
Anglia	—	—	—	—	1·47	+0·06
	3·47	—0·02	1·97	—0·15	2·89	+0·17

Németország és Ausztria-Magyarország kivitele nagyobb mértékben csökkent, ellenben Franczia országé emelkedett. A fogyasztás mindenütt normális emelkedésben van. Ez az emelkedés Ausztria-Magyarországon 10, Németországban 27, Angliában 20 százalékra rug. Franczia ország itt is kivétel, mert ott a fogyasztás nem emelkedett, hanem csökkent 22 százalékkal. Franczia ország példája legjobban bizonyitja a czukorkiviteli prémiumok rendszerének esztelenségét és káros közgazdasági hatását. Mert ott a nyilt és titkos prémiumok által forsirozott kivitel emelkedett ugyan, de ezáltal a czukor a belföldi fogyasztásban rendkivül megdrágult, és ez idézte elő a fogyasztás nagymérvü csökkenését. A kiviteli prémiumokat tudvalevőleg a fogyasztási adókból fizetik. A franczia czukortörvény ugy intézkedik, hogy ha a fogyasztási adók jövedelme e czélra nem volna elégséges, a kiviteli prémiumokat a jövő campagnera le kell szállitani. Ez az idén — a mint azt annak idején megirtuk — meg is történt.

‡ **Déli vasut.** A déli vasut legutóbbi közgyülése tudvalevőleg elhatározta, hogy a részvények törlesztését ezentul nem csak sorsolás, hanem részben szabadkézből való visszavásárlás utján fogják eszközölni. Az ily módon visszavásárolt részvények összege azonban az alaptőke felét meg nem haladhatja. A közgyülés az alapszabályok megfelelő szakaszát ebben az értelemben módositotta és e módositást immár a kormány is helybenhagyta. A déli vasut részvényeinek legközelebbi sorsolása decemberben lesz. Ez alkalommal előreláthatólag a törlesztésre kerülő részvényeknek csak egy része fog kisorsoltatni, mig a többi tőzsdeszerü visszavásárlás utján fog törlesztetni.

‡ **Közigazgatási bejárás.** Hódmezővásárhely vasuti összeköttetésének fejlesztése már régebben foglalkoztatja a vasuttervezőket. Kezdetben a hódmezővásárhely-nagyszentmiklósi vonal megépitését vették tervbe s ezt a vonalat közigazgatásilag be is járták. Ujabban maguk az érdekelt törvényhatóságok: Csanád és Csongrád vármegyék és Hódmezővásárhely város kaptak előmunkálati engedélyt. Az előmunkálati engedély alapján kidolgozták az uj vonal tervezetét Hódmezővásárhelytől Makóig. A kereskedelemügyi miniszter a tervezet alapján elrendelte a vonal közigazgatási bejárását, a melyet szeptember hó 14-én délelőtt kilencz órakor kezdenek meg a hódmezővásárhelyi városház tanácstermében. Szeptember 15. és 16. napjain Makón tárgyal a bejáró bizottság.

‡ **Az angol kőszénbánya-sztrájk vége.** Az angol kőszénbánya-munkások nagy bérharcza immár teljesen véget ért. A munkások tegnapelőtt nagygyülést tartottak és elfogadták a bányatulajdonosok ultimátumában foglalt feltételeket. A walesi kőszénbányák tárnáiban már valószinüleg megkezdődött a munka és a cardiff-szenet, melynek bányászata öt hónap óta szünetelt — ezentul ismét a rendes mennyiségben fogják termelni. Az öt hónapi munkaszünet következtében beállott termeléshiányt 15 millió tonnára becsülik és a bányatulajdonosok veszteségét 100 millió forintra. Hogy menyit vesztett a 100.000 kereset nélküli munkás, azt bajos megmondani. Számitások alapján ezeknek a veszendőbe ment munkabéreknek összegét 2 millió font sterlingre becsülik.

‡ **Uj vasuti hidak.** A budapest-brucki vonalon az eddigi kisebb hidakat mind vasszerkezetüekkel cserélik fel. A szónyi vonalon e hidak már mind elkészültek s miután a vizsgálat alkalmával hifogástalanoknak találtattak, a forgalomnak át is adattak.

‡ **A Magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság** igazgatósága közhirré teszi, hogy a kis viz miatt beállott akadályok következtében a Tiszán Csongrád és Szolnok között járó gőzös ez évi szeptember hó 3-ikától kezdve az eddigi menetrend különbeni megtartásával csak T. Kürth és Szolnok között közlekedhetik. Ennélfogva a Csongrád s alatta fekvő állomások forgalma a Csongrád felett fekvő összes tiszai állomásokkal további intézkedésig szünetel. A Csongrád és szegedi forgalom nincsen korlátozva.

‡ **Pénz és valuta** czim alatt *Havas* Miksától egy füzet jelent meg Pozsonyban Stampfel Károly kiadásában. A munka czélja a pénz- és valutaügy multjáról, fejlődéséről és jelenlegi állásáról tájékoztatást nyujtani a nagy közönségnek, mindenütt ügyet vetve a hazai viszonyokra. A jól megirt munka sikerrel oldja meg feladatát, a kérdésről világos képet ad. Birálva rostálja az ellentétes nézeteket, az agráriusok törekvését, az amerikaiak mozgalmát és végül az arany valuta mellett foglal állást. A világpénz nemes eszméjéből csakis a távoli jövőben remél valamit. Behatóan ismerteti hazánk pénzrendszerének alakulását, a jegybank, a bankjegytartalékot és különösen a chequet. Közli a nemes érczek termelésére és a pénzveresre vonatkozó legujabb statisztikai adatokat, a kauri, a vampum, az első tallér, a levantei tallér rajzát, valamint öt táblán a jelenleg használatos érmék szines képét. Ajánljuk az olcsó kis munkát a kérdés iránt érdeklődők figyelmébe. Ára 1 frt.

‡ **Vasuti dijszabási és árufuvarozási tanfolyam.** A magyar kir. államvasutak igazgatóságának közlése szerint a vasuti dijszabási és árufuvarozási Gonda-féle (magánjellegü) tanfolyam, mely az illetékes körök támogatása mellett a *budapesti kereskedelmi akadémián* már két év óta fennáll, a folyó tanévben is megnyilik. A tanfolyam hallgatói a társadalom bármely osztályába tartozó, kellő előismeretekkel biró felnőttek lehetnek. A beiratás hétköznapokon déli 12—2 óra között Andrássy-ut 73. szám III. emelet, középfolyosó 47. ajtószám alatt történik.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A földmivelésügyi miniszter Hegyalján.** *Tarczalról* táviratozzák: A tokaj-hegyaljai szőlők megtekintésére *Darányi* földmivelésügyi miniszter ma reggel 7 óra után *Szily* Pongrácz képviselő, *Dobokay* Lajos országos borászati kormánybiztos, *Engelbrecht* Károly szőlészeti és borászati főfelügyelő, *Rácz* Sándor szőlészeti és borászati főfelügyelő és *Győry* fogalmazó kiséretében elutazott Budapestről. A miskolczi állomáson a borsodmegyei gazdasági egyesület választmányi tagjainak élén *Miklós* Ödön elnök üdvözölte a minisztert, a miniszter jóindulatába ajánlva az egyesületet, a melyet munkásságában igazi hazafiui lelkesedés vezet. A miniszter megköszönvén a szives fogadtatást, megigérte, hogy az egyesület érdekeit a közérdek keretében mindig előmozditandja, mert tudomása van róla, hogy sikeres tevékenységet fejt ki. Itt *Miklós* Ödön is csatlakozott a társasághoz, mely 12 órakor érkezett Szerencsre, hol *Molnár* Béla képviselő, *Korinszky* Viktor tarczali vinczellériskolai igazgató, *Pintér* István szerencsi főszolgabiró és *Szmrecsányi* Béla szolgabiró fogadták. Az itten elköltött ebéd után kocsikon előbb a mádi szőlők megtekintésére indultak, majd Tarczalra hajtattak, hol előbb a kir. uradalmi szőlőtelepet tekintették meg. A miniszter a telep haladása és fejlődése felől a legdicsérőbben nyilatkozott a tisztartó előtt. Gróf *Szirmay* Vilmos telepigazgató, gróf *Szirmay* György, *Füzesséry* főszolgabiró és *Pogány* Vazul tisztartó kiséretében a tarczali állami szőlőtelep- és vinczellér-iskola megtekintésére került ezután a sor, hol *Kosinczky* igazgató szolgált részletes felvilágositással a társaságnak, a mely 7 óra előtt visszakocsizott Szerencsre, hol még a czukorgyárat megtekintették.

* **Időjárás.** Az orsz. meteorologiai intézet jelentése szeptember 2-án: Tegnap a Dunántul és Horvátországban volt eső, elvétve a keleti határmegyékben is, ellenben az Alföldön és az északnyugoti felföldön száraz idő uralkodott. A hőmérséklet mult éjjel erősen leszállt egyes helyeken 5°-ra, sőt 5° alá is. Az éjjeli minimum Ó-Gyallán 5°, a hol gyönge dér észleltetett és Botfalun 3°. Reggel az idő kitisztult. A szél északról meglehetősen élénken fuj.

IPARÜGYEK.

— **Az országos iparegyesület** végrehajtó bizottsága tegnap délután *Matlekovits* Sándor elnöklete alatt ülést tartott, a melyen *Gelléri* Mór igazgató előterjesztést tett az egyesület munkaprogrammjára nézve. A bizottság elfogadta az igazgató előterjesztését és az őszi munkaprogrammot egyelőre a következőkben állapitotta meg: Az összes szakosztályok ujjászervezendők s az alapszabályok értelmében uj tisztikar választására felhivandók; egészen ujjászervezendő az iparpártolási szakosztály, hasonlóképpen a házi ipari szakosztály; a kézmüipari szakosztály pedig kisipari szakosztálylyá lesz átalakitandó, melyben az egyesület összes kisiparos tagjai csoportositandók és a belépésre, illetőleg általában a szakosztályban a kisipari érdekek előmozditására mindazok felhivandók, a kik ez irányban közreműködni óhajtanak; szervezendő a *gépgyárosok* szövetsége, mint szakosztály s a *papirgyárosok* osztálya, melyekre nézve a csatlakozó nyilatkozatok folyamatban vannak; végre több már megkezdett akczió sikeres keresztülvitelére tervbe kell venni egy iparfejlesztési szakosztály létesitését. A mult évi munkaidőnben megkezdett akczió folytatásakép napirendre kerülnek a *szakelőadók* javaslatai, *az uj szabadalmak* folytatólagos ismertetése, állandó bizottság szervezése a *magyar szabadalmak védelme* érdekében, a magyar ipar védelmének biztositása a hazai épitkezéseknél s általában a hazai ipar pártolásának következtében érvényesitése. Az ismeretterjesztő *szakfelolvasások*, több szaktanfolyam szervezésének sürgetése, vegyiskérleti állomások létesitése, az *ülő munka* szabályozása s a munkaközvetités országos szervezése ujabb tanácskozások tárgya lesz. Részben uj s részben kiegészitő intézkedések, esetleg állandó tevékenység szükséges a következő kérdésekben:

1. *A kisiparosok versenyének biztositása* az állami vállalkozásokban s egyéb közmunkákban;
2. az *ezredéves kiállitás* fejlesztésében foglalt javaslatok tárgyalása és lehetőleg fokozatos érvényesitese s első sorban az egyes iparágak szerinti szakelőadók kijelölése;
3. az *egyesületi könyvtár* hasznositása;
4. a *tisztességtelen verseny* és az *ipari jogvédelem* figyelemmel kisérése s a szükséghez képest való tárgyalása;
5. *uj iparágak meghonositása* s a *nálunk hiányzó* iparágak statisztikájának megállapitása érdekében megkezdett akczió rendszeres tovább folytatása, az *autonom vámtarifa* tárgyában kidolgozott emlékiratban foglalt javaslatok értékesitése s végre a véleményadás végett *függőben levő* kérdések és folyó ügyek rendszeres elintézése.

SORSOLÁS.

— **Az osztrák hitelsorsjegyek** tegnapi huzásán még a következő, egyenkint **400** forintos nyereményeket huzták ki: 97 sor. 85 sz., 135 sor. 5, 16, 31, 40, 48, 96, 97 és 100 sz., 383 sor. 5, 48, 65 és 71 sz., 651 sor. 18 és 41 sz., 1040 sor. 44 sz., 1298 sor. 13 és 41 sz., 1643 sor. 37 és 77 sz., 2002 sor. 18, 55, 68 és 82 sz., 2432 sor. 4, 43, 49 és 53 sz., 2437 sor. 67 sz., 2880 sor. 12, 59 és 70 sz., 3402 sor. 2 és 32 sz., 4022 sor. 16 és 42 sz. A kihuzott sorozatok többi számai **200** frtot nyernek.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Osztrák-magyar bank.** Az osztrák-magyar bank főtan

** **Franczia konzulátus Zágrábban.** Zágrábból táviratozzák: *Lavasseur* fiumei franczia konzul Zágrábban járt egy franczia vicze-konzulátus felállítása érdekében. Eredetileg konzulátus felállítása volt tervben, de ez nehézségekbe ütközött. A vicze-konzulátust valószinüleg a donga-kereskedelem fejlesztése érdekében akarják felállítani.

** **Németország külkere kedelme.** A német birodalom összes külforgalmának mennyisége az 1898 év I. felében — a német vámterület külkereskedelmi forgalmának hivatalos statisztikai kimutatása szerint — a következő volt:

	Bevitel	Kivitel
1898 év I. felében	194,427.355 q.	142,816.131 q.
1897 év I. felében	181,150.666 q.	128,493.287 q.
Különbözet	+13,276.689 q.	+14,322.844 q.

A német birodalom külkereskedelmi forgalma az 1898 év I. felében ugy a bevitelnél, mint a kivitelnél jelentősebb emelkedésre mutat. Legfőbb beviteli czikkei a magyar-osztrák monarchiából: fa, különösen pedig a nyersépület és szerszámfa, az árpa, továbbá a korpa, maláta és tojás.

** **Amerikai kereskedelmi szerződés.** Londonból irják, hogy Amerika és az európai államok között érdekes közgazdasági vita van keletkezőben. Az Egyesült-Államok a Dingley-Bill alapján Francziaországgal előzetes kereskedelmi egyezményt kötöttek. Az európai államok már most mindazokat a kedvezményeket, melyek ebben az egyezményben Francziaországnak adattak, a kereskedelmi szerződés legtöbb kedvezményre vonatkozó záradéka alapján maguknak is követelik. Az Unió kormánya ezzel szemben azt állitja, hogy a Francziaországnak adott speciális kedvezményekre a legtöbb kedvezményt nem lehet alkalmazni, mert ezek a kedvezmények az árukicserélés elvén alapulnak.

** **Bankkimutatások.** *Az angol bank* e heti kimutatása — mint Londonból táviratozzák — a következő: összes tartalék 23,868.000 (— 247.000) font sterling, bankjegyforgalom 27,935.000 (+ 184.000) font sterling, érczkészlet 35,003.000 (— 62.000) font sterling, váltótárcza 30,347.000 (+ 449.000) font sterling, magánosok követelése 39,938.000 (— 1,620.000) font sterling, az államkincstár követelése 9,307.000 (+ 1,110.000) font sterling, bankjegytartalék 21,614.000 (— 249.000) font sterling. — *A franczia bank* e heti kimutatása — mint Párisból táviratoznak — a következő: érczkészlet aranyban 1884·1 (— 3·5) millió frank, ezüstben 1246·2 (— 0·5) millió frank, összes érczkészlet 3130·3 (— 4·0) millió frank, váltótárcza 679·5 (+ 77·8) millió frank, bankjegyforgalom 3629·6 (+ 61·3) millió frank, magánosok követelése 472·7 (— 15·1) millió frank. A bankjegyforgalom viszonya az érczkészlethez 88·40%. Kamat- és leszámitolási jövedelmek 316.000 frank.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket teszi közzé: Karácsony Kiss M. kereskedőczég *Brassó*. Diamant Zsófia kereskedőnő Krakkó. Komita Ignácz bejegyzett posztókereskedő Brünn, «Spornost» munkásfogyasztási szövetkezet Dux, Kristen J. és társa keztyügyáros Brünn.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Szeptember 2. —

Gabonatőzsde.

A készárupiaczon *buzában* a forgalom ma igen csekély volt, a malmok tartózkodók, a kinálat pedig igen mérsékelt. Mindössze 25—30.000 mm. kelt el változatlan árak mellett. A legmagasabb ár 9.25 frt, a legalacsonyabb 8.— frt volt. A mai forgalomban leginkább tiszavidéki kináltak eladásra, mig ellenben szerb buzából mindössze 1000 mm. került eladásra. Egyéb gabonaneműekben a forgalom szintén igen korlátolt. *Rozsból* körülbelül 600 mm. kelt el 6.75 frton három havi időre, mig ellenben *zabból* körülbelül 9000 mm. volt forgalomban 5.25—5.65 frtos árak mellett. *Árpából* ma mintegy 60—70 waggon volt forgalomban, melyért lisztaságának és színének megfelelőleg 6.70—7.50-ig fizettek. *Tengeriben* ma felmondás nem volt és csekély forgalom mellett az árak változatlanok.

Hivatalosan a mai gabonatőzsdén a következő eladások jegyeztettek:

Uj buza. *Tiszavidéki:* 100 mm. 81 k., 100 mm. 80·2 k., 100 mm. 80 k. és 200 mm. 79·8 k. 9.25 frton, 100 mm. 80 k. 9.25 frton, 200 mm. 80 k. 9.25 frton, 100 mm. 80 k. 9.30 frton, 100 mm. 80 k. 9.22½ frton, 100 mm. 80 k. 9·20 frton, 200 mm. 80 k. 9.22½ frton, 300 mm. 80 k. 9.22½ frton, 100 mm. 80·2 k., 100 mm. 79 k. és 100 mm. 78 k. 9.20 frton, 100 mm. 79·7 k. 9.25 frton, 200 mm. 78·5 k. 9.07½ frton, 100 mm. 75 k. 8.50 frton, mind három hónapra.

Pestvidéki: 1000 mm. 79·5 k. 9.10 frton, 100 mm. 79 k. 9.10 frton, 100 mm. 78·5 k. 8.95 frton, 100 mm. 78·5 k. 8.95 frton, 300 mm. 78·5 k. 9.10 frton, 100 mm. 79·5 k. 9.15 frton, 100 mm. 77 k. 8.70 frton, mind három hónapra.

Fehérmegyei: 200 mm. 79·5 k. 9.20 frton, 200 mm. 79 k. 9.22½ frton, 1600 mm. 76·5 k. 9.07½ frton, mind három hónapra.

Kalocsai: 1200 mm. 76·4 k. 9.07½ frton, 1100 mm. 76·4 k. 9.07½ frton. mind három hónapra.

Bácskai: 1800 mm. 75 k. 8.90 frton, három hónapra.

Becskereki: 3500 mm. 77 k. 8.70 frton, három hónapra.

Bihari: 100 mm. 79·2 k. 8.90 frton, 100 mm. 79 k. 9.15 frton, mind három hónapra.

Felsőtiszai: 400 mm. 79·5 k. 8.— frton, 100 mm. 80 k. 9.05 frton, 100 mm. 78·3 k. 8.90 frton, 100 mm. 79·5 k. 9.17½ frton, 400 mm. 79 k. 9.12½ frton, 100 mm. 76·5 k. 8.60 frton, mind három hónapra.

Szerbiai: 1000 mm. 78 k. 7.30 frton, tranzito, három hónapra.

Rozs: 600 mm. 6.75 frton, három hónapra.

Zab: 100 mm. 5.65 frton, 100 mm. 5.45 frton, 200 mm. 5.40 frton, 200 mm. 5.40 frton, 100 mm. 5.35 frton, 200 mm. 5.25 frton, készpénzen.

Hivatalos effektiv-árak:

			frtól	frtig	
Buza	bánsági	uj	75—80 klg.	8.30 —	9 05
„	tiszavidéki	uj	75 80 „	8 50 —	9 25
—	pestvidéki	uj	75—80 „	8.45 —	9.20
—	fehérm.	uj	75—80 „	8 50 —	9 25
—	bácskai	uj	74—80 „	8 50 —	9.25
—	román	uj	75— „	—.—	
—	szerb	uj	75— „	—.—	
—	elsőrendü	uj	70—72 „	6.95—7.05	
—	másodr.	uj	— —	6.85—6.90	
Árpa	takarmány	uj	60—62 „	5 65—6.—	
—	égetni való	uj	62—64 „	6.50—7 20	
—	sörfőzdei	uj	64—66 „	7.50—8.50	
Zab	—	uj	39—41 „	5.50—5.80	
Tengeri	bánsági	ó	—.— „	5.20—5.25	
—	másnemü	ó	—.— „	5.15—5.20	
Repcze	káposzta	uj	—.— „	12 25—12.75	
—	bánsági	uj	—.— „	—.——	
Köles		uj	—.— „	—.——.—	

Határidőüzlet. Külföldön az üzlet igen csendes. Newyork változatlan, Chikágó ½ centet veszitett árából, London szintén változatlan. Nálunk a határidőpiaczon ma igen csekély forgalom volt. A szeptemberi buza 8.37 frton kezdődött és délben zárult ugyancsak 8.36—8.37 frton. A tavaszi buza ára ma egybeolvadt az őszi buzának árával, tehát ez is ugyanazon áron zárult és csak az esti zárlatnál volt ismét két krajczár különbség közöttük. Uj tengeriben ma igen kevés üzlet volt és a tegnapi zárlat óta alig változott, a legnagyobb árváltozás a mai határidőpiaczon a szeptemberi tengerin volt észlelhető, a mennyiben 2—3 nap óta mintegy 20 krral emelkedett és zárult délután 5.28 frton. A többi gabonaneműekben alig volt változás.

Délelőtt.

Szokványbuza szeptemberre mintegy 36.000 mm. 8.37, 8.39, 8.37, 8.36, 8.35, 8.36, 8.37, 8.38, 8.35, 8.36 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 25.000 mm. 8.37, 8.38, 8.36, 8.38 forinton.

Szokványrozs szeptemberre mintegy 7000 mm. 6.69, 6.68, 6.65, 6.66 forinton.

Tengeri 1899 májusra mintegy 28.000 4.49, 4.51, 4.50, 4.49, 4.48, 4.49 forinton.

Tengeri szeptemberre mintegy 9.000 mm. 5.29, 5.28, 5.26, 5.28 forinton.

Szokványzab szeptemberre mintegy 5000 mm. 5.35, 5.36, 5.34, 5.36 forinton.

Felmondás nem volt.

Déli tőzsde.

Az árak a déli tőzsdén szintén változatlanok. A forgalom igen csekély. — Köttetett:

Szokványbuza szeptemberre mintegy 20.000 mm. 8.36, 8.38, 8.37, 8.35, 8.36 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 15.000 mm. 8.38, 8.37, 8.38, 8.36 forinton.

Tengeri 1899 májusra mintegy 16.000 mm. 4.47, 4.48, 4.49, 4.48, 4.49 forinton.

Déli 1 órakor hivatalosan záródnak:

Szokványbuza 1899. márcziusra	frt	8.37— 8.38
Szokványbuza szeptemberre	frt	8 35 — 8.36
Szokványrozs szeptemberre	frt	6.65 — 6.67
Tengeri szeptemberre	frt	5.22— 5.25
Tengeri 1899 májusra	frt	4.48— 4.49
Szokványzab szeptemberre	frt	5.36— 5.38
Káposztarepcze szeptemberre	frt	12 70—12.80

Délutáni forgalom.

Külföldről változatlan árak jöttek és nálunk is csekély forgalom mellett az árak alig változtak és leginkább szeptemberi buzában és uj tengeriben volt valami üzlet. — Köttetett:

Szokványbuza szeptemberre mintegy 22.000 mm. 8.37, 8.36, 8.35 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 18.000 mm. 8.32, 8.34, 8.33 forinton.

Szokványrozs szeptemberre mintegy 5.000 mm. 6.62, 6.63 forinton.

Tengeri szeptemberre mintegy 10.000 mm. 5.25, 5.24, 5.23 forinton.

Tengeri 1899 májusra mintegy 15.000 mm. 4.49, 4.48, 4.47, 4.48 forinton.

Délután 4 óra 30 perczkor záródnak:

Szokványbuza szeptemberre	frt	8.34— 8.35
„ márcziusra	frt	8.33— 8.34
Szokványrozs szeptemberre	frt	6.62— 6.63
Tengeri szeptemberre	frt	5.23— 5.24
„ 1899. májusra	frt	4.47— 4.48
Szokványzab szeptemberre	frt	5.34— 5.35
Káposztarepcze szeptemberre	frt	12.50—12.75
„ 1899 augusztusra	frt	11.50—11.90

Terménytőzsde.

A terménytőzsde ma üzlettelen volt. Az árak változatlanok maradtak.

Szesz nyersáru jegyez 18.75—19.— frtot.

Értéktőzsde.

A tőzsde irányzata ma is gyengeségre hajlott. A külföld szilárd jelentései teljesen hatástalanok. A spekuláczió, mely nagy reményeket fűzött az őszi gabonacampagnehoz s a melytől a vasutak forgalmának föllendülését várta, csalódva látja magát s első sorban az osztrák-magyar államvasutak részvényeit hozta a piaczra, hol azok árcsökkenése magával ragadta a többi nemzetközi értéket is. Magyar bankokban s helyi papirokban nem volt számottevő forgalom. Valuták és érczváltók nem változtak.

Előtőzsde.

A külföldi esti tőzsdék magasabb zárlatai barátságosabbá tették az előtőzsde hangulát. A spekuláczió visszvásárolt s az üzérkedési értékek árfolyama fél forinttal megjavult. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 360.——360.35-ig, magyar hitelbank 395.40—396.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 247.75—248.—-ig, osztrák-magyar államvasut 356.60—357.—-ig, magyar aranyjáradék 244.50—244.75-ig, közuti vasut 384.50—384.75-ig.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 360.——360.10, magyar hitelbank 395.50—395.75, osztrák-magyar államvasut 356.70—356.80.

Déli tőzsde.

A hangulat a déli tőzsdén is kedvező. A nemzetközi értékek alig változtak. Magyar bankok tartvák. A helyi piaczon kőszénbányákra s a városi vasutakra szoritkozott a forgalom. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 359.55—360.40-ig, magyar hitelbank 395.25—395.50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 259.50—259.75-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 101—101.25-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 247.——247.50-ig, osztrák-magyar államvasut 356.60—357.20-ig, déli vasut 76.25—76.50-ig, rimamurányi vasmü 252.25—252.75-ig, magyar koronajáradék 98.60—98.65-ig, magyar aranyjáradék 120.75—120.80-ig, közuti vasut 383.75—384-ig, budapesti villamos városi vasut 244.——245-ig. Helyi értékekben a következő kötések jöttek létre: Hazai bank 111—111.50, általános kőszénbánya 96.50—97, salgótarjáni kőszénbánya 620—621,

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 359.50—360.—, magyar hitelbank 395.——395.25, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 259.50—259.75-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 101.——101.25-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 247.——247.25-ig, osztrák-magyar államvasut 355.80—356.—-ig, déli vasut 76.25—76.50-ig, rimamurányi vasmü 252.50—252.75-ig, magyar koronajáradék 98.60—98.65-ig, magyar aranyjáradék 120.75—120.80-ig, közuti vasut 383.50—383.75-ig, budapesti villamos városi vasut 244.——244.25-ig.

Prämiumüzlet. Osztrák hitelrészvény holnapra 1.50—2.— frt, nyolcz napra 3.50—4.— frt, szeptember hó végére 7.——7.50 frt.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén az osztrák-magyar államvasutban foganatositott nagymérvü realizálások a piacz többi értékeire is kedvezőtlenül hatottak vissza s a zárlat a nap legalacsonyabb jegyzésein megy végbe. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 359.50—360.—-ig, magyar hitelbank 395.——395.50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 259.50—259.75-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 101.——101.25-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 247. ——247.25-ig, osztrák-magyar államvasut 355.80—356.75-ig, magyar koronajáradék 98.60—98.65-ig, magyar aranyjáradék 120.75—120.80-ig, közuti vasut 383.50—383.75-ig, budapesti villamos városi vasut 244.——244.25-ig.

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 359.50—359.60, magyar hitelbank 395.——395.25, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 259.50—259.75, magyar ipar- és kereskedelmi bank 101.——101.25, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 247.——247.25, osztrák-magyar államvasut 355.80—356.—, déli vasut 76.25—76.50, rimamurányi vasmü 252.50—252.75, magyar koronajáradék 98.60—98.65, magyar aranyjáradék 120.75—120.80, közuti vasut 383.50—383.75, budapesti villamos városi vasut 244.——244.25.

Sertés kereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, szept. 2. *A)* Hizott sertés-árak: I. Magyar elsőrendü: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) —.— kr. 2. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) —.— kr. 3. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogr. felüli sulyban) 56—57½ kr. 4. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 57½—58 kr. 5. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 58—58½ kr. II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 klgr.-on felüli sulyban) —.— kr. 7. Közép (páronkint 220—280 kilogramm sulyban) —.— kr. 8. Könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) —.— kr. III. Romániai: 9. Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) —.— kr. 10. Közép páronkint 250—329 kilogramm sulyban) —.— kr. 11 Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) —.— kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): 12 Nehéz (páronkint 240 kilogrammon felüli sulyban) —.——.— 13. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) —.— kr. V. Szerbiai: 14. Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 57—57½ 15. Közép(páronkint 220—260 kilogramm sulyban) 57—57½ kr. 16 Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 56½—57 kr.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett, egy kilogramm sulyra krajczárokban értendők. Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál ezek teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám: 1898. év aug. 31. napján volt készlet 46.730 drb, szept. 1. napján felhajtatott 947 drb, szept. 1. napján elszállittatott 418 darab, szept. 2. napjára maradt készletben 47.259 drb. A hizott sertés üzletirányzata: lanyha.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenczvárosi petroleum-rakodónál levő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése szeptember 1-én. Előző napról visszamaradt 412. Uj felhajtás 582, összes felhajtás 994. Budapesti fogyasztásra elszállittatott 464, eladatlanul visszamaradt 330. Napi árak: 120—180 kilogr. sulyban 56—58 kr.-ig. 220—280 klg. sulyban 56—58 kr.-ig. 320—380 klg. sulyban 55—57½ kr.-ig. Öreg nehéz 54 kr.-ig. Malaczok 42—44 kr.-ig. A vásár hangulata lanyha.

Magánhajók forgalma.

— Szeptember 1—2. —

Budapestre érkezett: 16. sz. u. Szegedről 4001 mm. buzával, «Perzida» Török-Becséről 2982 mm. buzával, «Szt-György» Szt-Tamásról 3700 mm. zabbal, «Agnes» Szegzárdról 1800 mm. buzával, 2. sz. u. Ó-Becséről 3300 mm. buzával, «Róza» B.-Földvárról 2200 mm. buzával, «Zoltán» Csurogról 1488 mm. buzával és 955 mm. zabbal, 14. sz. u. Csuáogról 2470 mm. buzával, «Gedeon» Szt-Tamásról 2717 mm. buzával és 1850 mm. tengerivel, «Milka» Petrovácról 859 mm. buzával és 830 mm. tengerivel.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, szept. 2. (Az *Egyetértés* távirata.) A tegnap esti külföldi tőzsdék szilárd irányzata következtében az előtőzsde barátságos hangulatban nyilt meg és az irányzat észrevehetőleg megszilárdult. A helyi spekulácziókinálat gyengült, csak hitelrészvényekben voltak ismét helyi eladások, melyek a további árjavulást akadályozták. Fegyvergyári részvények kissé javultak. Tramwayrészvények villamos üzemre való átalakitás ügyében folyó tárgyalásokra keresettek és drágábbak. Bustiehradi vasut-részvények szintén élénkek és emelkedők. Egyéb értékekben a forgalom jelentéktelen maradt. Valuták üzlettelenek és változatlanul feszesek.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 360.—, magyar hitelbank 395.50, Länderbank 225.—, union-bank 295.—, anglobank 157.50, bankegyesület 268.—, tramway 510.—, osztrák-magyar államvasut 356.37, déli vasut 76.25, elbavölgyi vasut 265.—, északnyugati vasut 247.—, dohányrészvény 132.75, alpesi bányarészvények 165.30, rima-murányi vasmü 252.25, prágai vasipar 733.—, májusi járadék 101.75, magyar koronajáradék 98.60, török sorsjegyek 60.10, német birodalmi márka 58.88.

Később az üzlet csendes, az árfolyamok mozdulatlanok.

2 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 359.75, magyar hitelbank 395.—, anglo bank 157.50. unionbank 295.—, Länderbank 225.—, bankegyesület 267.75, osztrák-magyar államvasut 356.50, déli vasut 76.25, elbavölgyi vasut 264.75, dunagőzhajózási részvény 472.—, alpesi bányarészvények 164.80, májusi járadék 101.85, osztrák koronajáradék 101.55, török sorsjegy 60.—, magyar koronajáradék 98.60, német birodalmi márka 58.88. Üzlettelen és gyenge.

Bécs, szept. 2. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 120.75, északi és szegedi kölcsönsorsjegy 140.50, magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.—, magyar kel. vasut all. kötvény 120.—, magyar leszámitoló- és váltób.-részvény 253 —, magyar kereskedelmi bank 1437.—, magyar koronajárad. 98.55, 4%-os magy. földtehermentesitési kötv. 96.35, magyar hitelbank-részvények 394.50, magyar nyeremény-k.-sorsjegy 161 —, kassa-oderbergi vasut-r. 188.50, rimamurányi vasmü 251.50.

Bécs, szept. 2. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papir-járadék 101.80, 4%-os osztrák aranyjáradék 121.55, 1860. sorsjegy 140.90, osztrák hitelsorsjegy 199.—, angol-osztrák bank 157.25, bécsi Bankverein 267.50, osztrák-magyar bank 907.—, déli vasut részvény 76.25, dunagőzhajózási társulat 472.—, dohányrészvény 132.—, északnyugati vasut 247.—, alpesi bányarészvények 165.30, rima-murányi vasmü 252.—, prágai vasipar 733.—, májusi járadék 101.75, magyar koronajáradék 98.60, török sorsjegyek 60.10, német birodalmi márka 58.88.

Később az üzlet csendes, az árfolyamok mozdulatlanok.

2 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 359.75, magyar hitelbank 395.—, anglo bank 157.50. unionbank 295.—, Länderbank 225.—, bankegyesület 267.75, osztrák-magyar államvasut 356.50, déli vasut 76.25, elbavölgyi vasut 264.75, dunagőzhajózási részvény 472.—, alpesi bányarészvények 164.80, májusi járadék 101.85, osztrák koronajáradék 101.55, török sorsjegy 60.—, magyar koronajáradék 98.60, német birodalmi márka 58.88. Üzlettelen és gyenge.

Bécs, szept. 2. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 120.75, északi és szegedi kölcsönsorsjegy 140.50, magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.—, magyar kel. vasut all. kötvény 120.—, magyar leszámitoló- és váltób.-részvény 253 —, magyar kereskedelmi bank 1437.—, magyar koronajárad. 98.55, 4%-os magy. földtehermentesitési kötv. 96.35, magyar hitelbank-részvények 394.50, magyar nyeremény-k.-sorsjegy 161 —, kassa-oderbergi vasut-r. 188.50, rimamurányi vasmü 251.50.

Bécs, szept. 2. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papir-járadék 101.80, 4%-os osztrák aranyjáradék 121.55, 1860. sorsjegy 140.90, osztrák hitelsorsjegy 199.—, angol-osztrák bank 157.25, bécsi Bankverein 267.50, osztrák-magyar bank 907.—, déli vasut részvény 76.25, dunagőzhajózási társulat 472.—, dohányrészvény 132.—, északnyugati vasut 247.—, alpesi bányarészvények 165.30, rima-murányi vasmü 252.—, prágai vasipar 733.—, májusi járadék 101.75, magyar koronajáradék 98.60, török sorsjegyek 60.10, német birodalmi márka 58.88.

Később az üzlet csendes, az árfolyamok mozdulatlanok.

2 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 359.75, magyar hitelbank 395.—, anglo bank 157.50. unionbank 295.—, Länderbank 225.—, bankegyesület 267.75, osztrák-magyar államvasut 356.50, déli vasut 76.25, elbavölgyi vasut 264.75, dunagőzhajózási részvény 472.—, alpesi bányarészvények 164.80, májusi járadék 101.85, osztrák koronajáradék 101.55, török sorsjegy 60.—, magyar koronajáradék 98.60, német birodalmi márka 58.88. Üzletlenek

David Gy., Világos. — Meder I. és neje, Krakó. — Munkácsy I., Gyulafehérvár. — Goldenthal, Bukaresztben. — Strobl V., Gödöllő. Faviovits, Budapest. — Fried A., Budapest. — Satrity, Pecs. — Natofrek L., Becs. Stende S., Lugos. — Mikasovsky, Esztergom. — Mandl M., Budapest. Borschitzky L., Nyitra. — Dr. Wilhelm A., Becs. — Toth A., Becs. Dr. Mark A., Becs. — Hauseubach L., Becs. — Rabiberg I., Vöslau. Prohaska K., Praga. — Dönnenberg E., Salzburg.

Bécsnétől szállloda. Teleky A., gr.-nő és kisérete, Majlis. — Teleky-Vaji A., gr.-nő és kisérete, Majlis. — Lewy gr.-nő és kisérete, Poyen. Gr. Batthyány Th., nejé és kisérete, Lajtafalu. — Comtesse, Batthyany I. és kisérete, Lajtafalu. — Comtesse Batthyany O. és kisérete, Lajtafalu. Gr. Bathyányi J. és kisérete, Nadaska. — Br. Lippe J. és kisérete, Velencze. Dr. Uxkull L. és kisérete, Kiew. — Baronesse Uxkull V. és kisérete, Kiew. Benovolenski M. és neje, Moskva. — Vary M., Visegrad. — Fischer E., Hevenesi. — Feik L., Cista. — Schick J., Becs. — Lustig S., Becs. Gould S., Manchester. — Guttmannsthal L. és neje, Becs. — Barber L., London. — Salinger M., Nörinberg. — Krentz J., Becs. — Mauthner P., Becs. — Genuizi A., Becs. — Hartwig J., Becs. — Schmiedt J., Becs. Mendl J., Becs. — Singer L., Becs. — Seligmann L., Becs. — Falkstone a., Liverpool.

Hotel Nagy József Erzsébet királyné szállodája. Gr. Sachsfeld I. Wels. — Gr. Werndl Ch., Cossie. — Miss Theyme E., London. Lvg Lambert S., Baden. — Izsó V., A.-Lendva. — Kovács L., Ordas. Roman D., Becs. — Benedokovits B., Lnying. — Csank B., Enying. Berghard G., D.-Szekcső. — Barcsa E., D.-Almás. — Dr. Szalay A., Arad. Kovacs I., Szatmar. — Horvath B.-né, B.-Keve. — Szluha I., Czecze. Dr. Schiffl P., Solozsvár. — Dr. Nagy E., Gyöma. — Gregrow M., Dr. Zemlor. — Csekey E., Szolnok. — Petrovits E., Egres. — Raab M., Ujvidek. — Steiner W., Becs. — Wellner Gy., Pozsony. — Berger Gy., Szombathely. — Szerdahelyi D., Sát-Király. — Tamas I., Hódos. Bleyer S., Pozsony.

Hotel Metropole szállloda. Br. Massburg K., Szentes. — Gr. Cludi Th., Stettenhofen. — Alcalai A., Berlin. — Lvg Algern K., Florencz. — Kantzor H., Beechen. — Baruscu F., Bukaresztben. — Rahr Gy., Sztanislo. — Prager I., Becs. — Singer S., Györ. — Wolff K., Eger. — Palkay A. és neje, Budapest. — Csanyi A. es csal., N.-Szalonta. — Rosenfeld I.-né, S.-Bánya. Steinfeld I., Makó. — Farkas M. és fia, Felsőcsal. — Fady A., N.-Palanka. Weinberger S., Kassa. — Novobatzky Gy., Szentes. — Feren O., Arad. Farsa I., Budapest. — Jako Etus, Szentes. — Schaiber O., Ais-Czell. Germoni S., Aecskemet. — Ungar I., Omovicza. — Winkler Gy., Becs.

Hotel Budapest szállloda. Bochinger O., Becs. — Fáy Berta, és leanya, Debreczen. — Hausbrunner F., Budapest. — Lakinger W., Becs. Langheim H., Nürnberg. — Szalay I. és neje, Veszprem — Oyrkay Gy. es fia, Endre. — Berger S. es csal., Becs. — Burgmeyer W., Becs. Dr. Zivcdkn. — Fein O. és neje, Arad. — Szekely O. es neje, Dömsöd. — Nagy G., Gödöllő. — Berzamits L., Vonöczk. — Weinberger Amalia, Pozsony. — Deutsch I. es neje, Zenta — Cichny M., Szolnok. Ernst I., Aecskemet. — Eckstein F., Kapovvar. — Weiner H., Becs. Berger L., Szegzárd. — Halasz Gy., N.-Körös. — Ullmann E., Szeged.

Hotel Hattyu szállloda. Tolcsvai L., T.-szt.-Miklos. — Schwartz J., Budapest. — Agardi J., Izsak. — Reich K., Becs. — Stüez A., Budapest. — Komerel Gy., B.-Gyarmat. — Szaller Gy., Sz.-Fehervar. Toth S., Sz.-Fehervar. — Hirschler I., Verseg. — Dr. Miklovits B., Verseg. — Ujvölgyi Gyula, N.-Szombat.

Fürstenhut Ferencz Kétkorona szállloda. Zsifki D., Krusovacz. Jovanovics Gy., Krusovacz. — Stojanovics M., Krusovacz. — Spira K., Budapest. — Ribicsey A., Györes. — Jonk Sz., Kecskemet. — Harsay Gy., Sajovar. — Miloszalovits K., Belgrad. — Garagos G., Budapest. Garagos I., Budapest. — Schuszter F., Heischdorf.

Paris szállloda. Camburoff A., Rusztsuk. — Kraus I., Ruszcsuk. Sora A., Belgrad. — Krendisk I. Js neje, Prága. — Marseno E. es kisérete, Vajda. — Tapesi K., N.-Körös. — Kikiewitz B. es leanya, Grace. Schmidt R., Koran-Sebes. — Adler F., Szilagy-Somlyo. — Friedmann M., Nyiregyháza. — Schermann N., Alsó-Kubin. — Baumel E., Komarom. Weiss I., es neje, Berlin. — Hochmann I. es neje, terem. — Hamecsky E., Aggtel. — Bayer A. es csal., Alibunar. — Wurster M., Süly. — Zimmer Gy., Nyitra. — Kovacs E., Sz.-Enere. — Polnak In., Becs. — Wolfrem Becs. — Walter H., Becs. — Hofstein S., Becs. — Kobitz I., Becs. Kenel O., Becs. — Kohn H., Becs. — Rumpler I., Becs. — Blau A., Becs. — Heinel O., Temesvar.

Orient szállloda. Szendy D., K.-Szt-Miklós. — Baranyay J.-né, Pécs. — Farkasit J., Nagyvarad. — Salamon J., B.-Csaba. — Dr. Bonitzky A., Szeged. — Berky J., Dunaföldvár. — Mihajlovic G., Belgrad. Lanko G., H.-Vasarhely. — Manyer V., Ó-Becsej. — Valics M., Thiny J., Csak. — Kost J., Szabadka. — Glückman H., Nyiregyháza. — Fisler P., Kacsa. — Radich G., Lotenye. — Frager J., Becs. — Horvath K., Papa. — Enstrasser J., Kolozsvár. — Büchler L., Nagyszeben. — Anastasiejevic G., Belgrad. — Keller P., Paris, Dobozsky Gy., Arad. — Dr. Veres M., H.-Boszormeny. — Löwy S., Csantaver. Bosse B., Csantaver. — Schuster A., Kölesd.

Elisabeth Continental szállloda. Sadlicz I., Praga. — Leidner Fülöp, Becs. — Fr. Becs. — Wolter I., Becs. — Frank M., Sz.-rolten. Fischer, és neje, P.-Szentgyos. — Heinrich I., Kolozsvár. — Perutz E., Fanni. — Bakay I., Szalmar. — Baumgarth R., Asch. — Anastasiu B., Constantin. — Protopopesco G., T.-Szerverin. — Jordanis S., Odeszsa. Gheorghe. — Schwartz I. es fia, Nagyvarad. — Conarde G. es leanya. — Winkler M., Seged. — Hodt R., Kungdorf. — Bäcker I., Arad.

Hotel Arad szállloda. Dr. Geya F., Besztercebanya. — Dr. Vegh I., Budapest. — Molnar F., Vilmány. — Komlossy B., Eszterhaz. — Farago I., Pest. — Szabo E., Arad. — Orlenpan I., N.-Szombat. — Jerabek A., Becs. — Papay G. — Demand. — Bauer I., Kapovvar. — Erdelyi P., Szatmar. — Hayda G., N.-becskerek. — Brüll D., Becs. — Ritter E., Szentgyörgy. — Glass H., Prosnitz. — Klauber S., Buja. — Hilfreich I., Becs. — Tarvinsky K.-né, Sz. Imer. — Ungar H., Komarom. — Dr. Schenk A., Beregszasz. — Mayer Gy., Arad. — Varga T., Zagrab — Dr. Kun A., Kiszmarok.

Union szállloda. Steiner L., Debreczen. — Frank J., Debaeczen. Hirschler O. I. — Horvat J., Becs. — Rali Ersebet, Becs — Kraus A., Arad. — Foberer E., Becs.

Hotel szállloda. Leszkay A., Arad. — Steinherz Zs., Becs. Szántó, Budapest. — Forst I., Münchez. — Schwarz I., Antverpen. — Reiner K., Gyöngyös. — Weiszler S., Kattowitz. — Sengel N., Jägerndorff. — Happ I., Selmecbánya. — Halmy M., Szeged — Deutsch T., Zagrab. Novak I., Szentmiklos. — Schütz M., Becs. — Schwarz B., Budapest.

Elhaltak névsora 1898. szept. 2-án.

Matala J.-né, 54 é. Uttól
Perótz Emilia 19 é. VIII. Templom-u. 4.
Linlsky Teréz, 70 é. III. Szt-Margit kórház.
Périto I. 76 é. I. Városmajor-u 90
Seereiner sz. Török J. 45 é. II. Medve-u. 12.
Szekeres Mari, 33 é. VII. Akácfa-u. 3.
Rier sz. Braunauer T. 53 é. III. Lajos-u. 5.
Ziszkovácz sz. Andrejka A. 63 é. VI. Harsfa-u 6.
Dvorzsak sz. Zachar T. 40 é. VI. Jasmin-u. 7.
Sipócz sz. Rehhun A. 61 é. V. Andrássy-ut 88.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.

1898. évi junius 1-től szeptember hó 15-ig a nyári szünet miatt nincs előadás.

NEMZETI SZINHÁZ.

Budapest, 1898. szept. 3-án.

A nők az alkotmányban.

Vigjáték 3 felv. Irta Tóth K.

Személyek:

Bánfalvi	Vizvári
Krisztina	Vizvariné
Ilka	Nagy Ibolya
Beresey	Pálfi
Cselei	Abonyi
Cseleiné	Györgyné
Pitvarosiné	Demjen M.
Borbócs	Gabányi
Kántor	Latabár
János	Faludi
Szelei	Császár
Szlankaményi	Náday

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1898. szept. 3-án.

A varázsgyürü.

Operette 3 felv. Irták D'Ennery Adolphe és Burani Paul. Forditotta Komor Gyula. Zenéjét szerzette Planquette R.

Személyek:

XV. Lajos	Szirmai
De Chavannes	Szerdahelyi
Renée	Nadai I.
Leocadie	Vidorné
De la Garde	Hegyi A.
Nicolas	Vidor
Michelette	Kiry K.
Valpincon	Solymosi
Artois	Kiss M.
La Popeliniére	Ternyei
Athenais	Bártfai M.
Solanges	Harmath I.
Tiszt	Várnai
Komornyik	Hortobágyi

Kezdete 7½ órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Igazgató: Feld Zsigmond.

Budapest, 1898. szept. 3-án.

Szép Heléna.

Operette 3 felvonaban.

Kezdete 7 órakor.

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest, 1898. szept. 3-án.

Másodszor:

A Prony-utczai ur.

Boh. 3 felv. Irták: M. Boucheron és A. Tavernier. Ford. dr. Inecze Henrik.

Személyek:

Bazant André	Fenyvesi
Dugastel H.	Rónaszéky
Nathalié	Haraszthy
Courtavelle	Gál
Mártha	Nógrádi
Trumiéres	Szerémy
Pomaris	Tapolczai
Lucotte	Kazaliczky
Anatole	Pécsi
A törv. elnöke	Mátrai
Hely. ügyész	Váradi
Egy hölgy	Bálint
Rosalie	K. Bodor
Jacotin	Balassa
Boniface	Gyöngyi
1. dijnok	Szőke
2. dijnok	Bárdi
Hirlapiró	Décsi
Egy csendőr	Magyari

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Budapest, 1898. szept. 3-án.

Elöször:

A babona.

Operette 3 felvonásban. Irták Clairville és Ferrier. Ford. Makai E. Zenéjét szerzette Roger Viktor.

Személyek:

Coucaredec	Halasi B.
Irén	Hében A.
Valentin	Kemény L.
Dimadon	Mátray J.
Celesta	Sz. Szilassy
Yvette	Vlád G.
Canuche	Kalmár J.
Rinsbeck	Szíklai K.
Margot	S. Serlegi I.
Pervenche	Szalay A.
Jeannie	Béres M.
Baptist	Környei B.

Kezdete 7½ órakor.

BUDAI SZINKÖR.

Budapest, 1898. szept. 3-án.

A kertészleány.

Operette 3 felv.

Kezdete 7 órakor.

Szinházi játékrendek.

A nemzeti szinház játékrendje: *Vasárnap* Az aranyember.

A vigszinház játékrendje: *Vasárnap* A Prony-utczai ur.

A magyar szinház játékrendje: *Vasárnap* A babona.

A buda-krisztinavárosi nyári szinház játékrendje: *Vasárnap* A czigány, mint földesur, vagy A kis árva.

Fontos!

A 34145

„Nemzetközi vasuti hálókocsi-társulat“

1900.

PÁRISI

füzetjegyelre előjegyzések

csakis a folyó évben

eszközölhetők.

Hét napi tartózkodás

Párisban

a vasuti menettérti jegyegyel együtt:

Orientexpress 300 frt.
Gyorsvonat 193 „
Különvonat 165 „

Még csak 3 nap!

Hétfőn, szept. 5-ikén utolsó előadás.

Wulff E. czirkusza

az állatkertben.

Ma szombaton, szept. 3-ikán esti ½8 órakor

nagy előadás.

Ma és holnap utoljára kerül színre

Az elrabolt menyasszony

nagy mutatványos némajáték a magyar népéletből.

Eközben

revanche buvár-verseny

Lind J. szerződött buvár és **Springer S. J.** amateur között.

Holnap vasárnap két nagy előadás

d. u. 4 és esti ½8 órakor.

Mindkettőben színre kerül **Az elrabolt menyasszony.**

Putzer-féle pinczehelyiség megnyitása.

Van szerencsém a n. é. közönséget a modern igényeknek megfelelően átalakított villanyos ventillációval és világitással berendezett pinczehelyiségem (ezelőtt Slova, Ment, utóbb Frischauf volt tulajdonosok) megtekintésére ezennel felhivni, hol

10—400 személyből

álló társaságnak külön termek állanak rendelkezésre.

Kiváló tisztelettel

Putzer György, vendéglős

Deák-tér, földalatti- és közuti villamosvasut megállóhely.

34395

A ZENEKEDVELŐK EGYLETÉNEK

6 osztályu

ének- és zeneiskolája

szeptember 1-evel

XIV. évfolyamába

lépett. Beiratások naponta 8—1 óra között. Oktatás nyujtatik az elemiektől kezdve a legmagasabb képzésig mindenféle **vonós hangszeren, zongorán, énekben, összhangzatban és zeneszerzéstanban.** Alapszabály szerint mindegyik osztályba csak 6 tanuló vételik, azért az egyes tanulók személyes képességei és fejlődése is elősegittetik az együttes oktatás előnyei mellett. Beiratási dij 5 frt. Oktatásdij az alsó osztályokban havonként 6 frt, a felső osztályokban havonként 8 frt.

Bellovics Imre

igazgató.

34384

HUNGARIA SZÁLLODA 2080

Ma este az étteremben **Balogh Károly** ismert s kedvelt zenekarajátszik

Kezdete 8 órakor.

Vizállás, 1898. szept. 2-án.

Inn:	Czentimétar		**Béga:**	Czentimétar	
Schärding	+ 145	> 5	Kiszető	+ 42	> 8
			Temesvár	— 72	> 3
Duna:			N.-Becskerek	— 55	< 5
Passau	+ 209	> 4			
Linz	— 50	< 13	**Tisza:**		
Bécs	— 64	< 20	M.-Sziget	+ 18	
Pozsony	+ 182	> 13	Tekeháza	+ 6	< 2
Komárom	+ 216	> 14	Tisza-Ujlak	— 54	
Budapest	+ 161	> 3	V.-Namény	— 92	< 5
D.-Földvár			Záhony (Csap)	— 186	> 30
Mohács	+ 191	< 1	Tokaj	— 92	< 2
Gombos	+ 247	> 2	Tisza-Füred	— 74	
Ujvidék	+ 162	< 1	Szolnok	— 98	< 2
Zimony	+ 110	< 3	Csongrád	— 14	< 4
Pancsova	+ 50	< 4	Szeged	— 76	< 8
Drenkova	+ 58	< 2	Török-Becse	— 61	< 7
Orsova	+ 134	< 3	Titel	+ 118	< 4
Vág:			**Körös:**		
Szered	+ 26	> 1	Sebes: N.-Várad	— 15	< 2
Rába:			Fekete: Tenke	+ 2	
Győr			Fehér: B.-Jenő	— 16	
Dráva:			Kettős: Békes	+ 12	
Zákány	+ 24	< 12	Hármas: Gyoma	— 36	< 4
Bares	+ 70	< 16			
Eszék	+ 180	< 15	**Maros:**		
Száva:			Arad	— 140	
Sziszek	— 56	< 42	Makó	— 27	< 3
Mitrovicza	+ 108	< 5			

Jegyek magyarázata: + null fölött, — null alatt. > áradat < apadat.

Időjárás.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1898. szept. 2-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700+	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje	Pelhőzet	Csapadék mm.	Hőmérsék (napi maximum)	Hőmérsék (napi minimum)
Árvaváralja	—	—	—	—	—	—	—
Selmeczbánya	71·1	+ 8.7	NW 4	0	—	16	9
Kis-Kartal	69·5	+ 12.0	—	0	1	20	10
N.-Szombat	71·8	+ 10·4	N 1	0	—	20	8
Magyar-Ovár	72·6	+ 10.8	NW 1	0	—	19	6
Ó-Gyalla	71·8	+ 6·7	NW 1	1	—	19	5
Budapest	70·6	+ 11.1	NW 2	1	—	21	7
Sopron	72·5	+ 11.0	NW 3	2	—	23	6
Herény	7·5	+ 9·7	N 2	C	7	19	7
Keszthely	72·0	+ 13·2	N 1	0	1	18	12
Zágráb	72·2	+ 12.5	NE 1	0	8	19	11
Károlyváros	72·2	+ 9.8	—	4	3	16	7
Fiume	67·5	+ 16.0	E 2	0	—	25	15
Cirkvenica	67·2	+ 17.4	SE 4	C	—	25	16
Pancsova	69·4	+ 13·3	NW 3	2	—	24	12
Drenkova	—	+ 14·3	NW 2	2	—	26	14
Zsombolya	—	—	—	—	—	—	—
Arad	69·0	+ 11.0	E 4	1	—	22	16
Szeged	70·4	+ 11·9	N 2	C	—	20	9
Szolnok	71·0	+ 13.0	NE 3	2	—	19	10
Eger	70·5	+ 8·2	SE 1	1	—	22	5
Debreczen	68·7	+ 10·4	N 5	0	—	19	8
Késmark	72·3	+ 5.4	W 1	0	—	—	—
Ungvár	70·5	+ 8.0	NE 2	1	1	18	6
Akna-Szlatina	70·5	+ 9.4	—	0	—	—	—
Szatmar	68·7	+ 15.1	W 2	0	—	20	12
Nagy-Várad	70·8	+ 13·8	NE 3	C	—	22	10
Kolozsvár	68·8	+ 11.2	NE 2	C	—	22	7
Nagy-Szeben	68·2	+ 12.6	S 1	3	—	24	12
Bécs	72·5	+ 12·0	NW 2	C	—	18	—
Salzburg	72·7	+ 8·5	NW 2	—	—	19	8
Kiagenfurt	—	—	—	—	—	—	—
Póla	67·1	+ 17.5	E 6	C	—	25	16
Lesina	64·3	+ 21.1	E 4	4	—	26	21
Sarajevo	67·5	+ 13·9	SW 1	3	—	23	11
Torino	69·1	+ 17.8	NE 2	2	—	27	17
Florencz	67·2	+ 20.0	NE 2	0	—	27	19
Róma	64·8	+ 19.0	N 5	C	—	—	—
Nápoly	62·5	+ 21·2	NW 3	1	—	—	—
Brindisi	62·5	+ 23·5	N 3	4	1	—	—
Palermo	64·0	+ 21·6	—	—	C	—	—
Malta	62·9	+ 22·6	W 2	1	—	—	—
Zürich	71·3	+ 7.8	NW 1	0	—	—	—
Biarritz	68·8	+ 16.5	S 2	2	—	—	—
Nizza	65·7	+ 20.3	—	3	—	—	—
Páris	72·5	+ 9·2	—	0	—	—	—
Kopenhága	—	—	—	—	—	—	—
Hamburg	70·7	+ 12.9	SW 4	2	—	—	—
Berlin	70·9	+ 11·6	W 2	1	—	—	—
Christiansund	56·9	+ 7·7	S 4	9	28	—	—
Stockholm	59·6	+ 11.8	W 4	9	—	—	—
Szent-Pétervár	54·1	+ 10.9	SE 2	4	4	—	—
Moszkva	60·3	+ 13·1	S 1	9	—	—	—
Varsó	—	—	—	—	—	—	—
Kiew	65·6	+ 10.1	W 2	1	1	—	—
Sulina	—	—	—	—	—	—	—
Szófia	67·2	+ 16·2	N 5	4	—	—	—
Konstantinápoly	—	—	—	—	—	—	—
Athen	62.6	+ 22.7	NE 2	2	—	—	—

A szélirányok jelölése: N = észak, E = kelet, S = dél = W nyugodt. — Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhös, 3 = többnyire borult, 0 = egészen borult, ◉ = eső, ✻ = hó, ▭ = köd, ⚠ zivatar.

A légnyomás maximuma hirtelenül nyugatról Közép-Európába vonult, a hol a barométert jelentékenyen emelte. A depresszió észak felé vonult el.

Az eső Közép-Európában megszünt és inkább Európa északi és keleti határrészeire szoritkozott. A hőmérséklet mindenütt alacsony.

Hazánkban eső volt a Dunán- és a Tiszántul és elvétve a keleti határszélen. Az Alföldön egyáltalán nem esett. Az idő érezhetően lehült, a hőmérő reggel 5°-ra, sőt a hegyvidéken 5°-ig alá süllyedt. Ó Gyallán gyenge déri észleltetett. Ma reggel az ég jobbára kitisztult és csak délkeleten felhös.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése

1898. szeptember 2.

Időjárás szép | Vizállás reggel 7 órakor 165 cm. | Hőmérő reggel 7 órakor + 14° C. | Légsulymérő reg. 7 o. 774 m/m.

A) Árutőzsde.

I. Gabonanemüek.

a) Kész áru.

Ó vagy uj	Faj	Minőségi suly hektoliterenkint 74 kg.	75 kg.	76 kg.	77 kg.	78 kg.	79 kg.	80 kg.
		100 kilogrammnak ára						
		frttől / frtig	frtől / frtig	frtől / frtig	frtől / frtig	frtől / frtig	frtől / frtig	frtől / frtig
	banaszt	—.— / —.—	8·20 / 8·45	8·50 / 8·60	8·65 / 8·70	8·75 / 8·85	8·90 / 8·95	9.— / 9·05
uj	tiszavidéki	—.— / —.—	8·50 / 8·65	8·70 / 8·80	8·85 / 8·90	8·95 / 9·05	9·10 / 9·15	9·20 / 9·25
uj	pestvidéki	—.— / —.—	8·45 / 8·60	8·65 / 8·75	8·80 / 8·85	8·90 / 9.—	9.05 / 9·10	9·15 / 9·20
uj	fehergyöri	—.— / —.—	8·50 / 8·65	8·70 / 8·80	8·85 / 8·90	8·95 / 9·05	9·10 / 9·15	9·20 / 9·25
uj	bácskai	—.— / —.—	8·50 / 8·65	8·70 / 8·80	8·85 / 8·90	8·95 / 9·05	9·10 / 9·15	9·20 / 9·25
uj	román átm.	—.— / —.—	—.— / —.—	—.— / —.—	—.— / —.—	—.— / —.—	—.— / —.—	—.— / —.—
uj	szerb „	—.— / —.—	—.— / —.—	—.— / —.—	—.— / —.—	7.15 / 7.20	—.— / —.—	—.— / —.—

Ó vagy uj	Faj	Minőségi suly hektoliterenk.	Frttől	Frtig
uj	elsőrendü	70—72	6.95	7.05
uj	masodrendü	—	6.85	6.90
uj	takarmány	60—62	5.65	6.—
uj	egyéni való	62—64	6.50	7.20
uj	sörfőzesc.	64—66	7.50	8.50
uj		—	39—41	5.40	5.70
ó	banasagi	—	—	5.30	5.35
uj	masnemü	—	—	5.25	5.30
uj	kaposzta	—	—	12.—	12.75
uj	banasagi	—	—	—.—	—.—
uj		—	—	—.—	—.—

b) Határidőre.

Összes-minőségre 100 kilogrammonkint.

	Határidő	Pest frt	Ára frt
Buza	márcz.	8.37	8.38
	junius	—.—	—.—
	szept.	8.35	8.36
Rozs	márcz.—apr.	—.—	—.—
	szept.	6.65	6.67
Tengeri	1899. maj.	4.48	4.49
	junius	—.—	—.—
	aug.	—.—	—.—
	szept.	5.23	5.25
	november	—.—	—.—
Zab	márcz.—apr.	—.—	—.—
	szept.	5.36	5.38
Kap.-Repcze	szept.	12 70	12 80

II. Különféle termények.

Faj			Penz frt	Ára frt
Ingyen hordó	Diaznószt	budapesti	64.—	65.—
		vidéki	—.—	—.—
—	Szalonna —	magyar la légenszaritott vidéki	—.—	—.—
		városi légenszaritott, 4 darabos	58.—	59.—
		„ „ 3 „ „	59.—	60 —
		füstélt	63.50	64 —
Zsákkal együtt súlyhuszas tisztasuly	Szilva — Kész áru	boszniai, 1898. evi, usance-minőség	—.—	—.—
		„ „ „ 120 darabos	—.—	—.—
		„ „ „ 100 „ „	—.—	—.—
		szerbiai, „ „ „ 85 „ „	—.—	—.—
		„ „ „ usance-minőség	—.—	—.—
		„ „ „ 100 darabos	—.—	—.—
		„ „ „ 85 „ „	—.—	—.—
Minőség 500 grammonkint	Szilva — Határidőre	bosznai, usance-min.	—.—	—.—
		„ „ „ 120 darabos	10.25	10.50
		„ „ „ 100 „ „	12.—	12.50
		szerbiai, „ „ „ 85 „ „	16.50	17.—
		„ „ „ usance-min.	10.—	10.25
		„ „ „ 100 darabos	11.75	12.—
		„ „ „ 85 „ „	16.—	16.50
Ingyen hordó	Szilvaiz Kész áru	szlavoniai 1898	—.—	—.—
		szerbiai 1898	—.—	—.—
—	Szilvaiz Határidőre	szlavoniai 1898	14.50	15.—
		szerbiai 1898	13.75	14.25
—	Heremag —	tuczenu magyar, 1898	—.—	—.—
		löhere aproszemü 1898	—.—	—.—
		„ közepszemü 1898	—.—	—.—
		„ nagyszemü 1898	—.—	—.—

III. A hajószállitás fuvardijtételei Budapestre.

	Honnan	kr
Duna	Pancsova	27—29
	Ujvidék	25—25
	Bezdan	15—17
	Kalocsa	18—14
	Dunaföldvár	12—13
Tisza	Szanics	33—35
	Szeged	29—31
	Zonta	27—29
	Titel	25—26
Száva	Mitrovicz	—
	Temesvar	—
Béga	Nagy-Becskerek	30—32

Györbe a fuvardijtétel 10 krral magasabb a budapestinél.

A hajódijtételek 100 kilogrammonkint, a szállitási adóval és a biztositási dijjal értetnek.

A Béga-állomásokról a bursellázást beszórtva.

B) Értéktőzsde.

Kamatláb	Értékpapirok.	Utolsó árfolyam penz	aru	Kamatlab
	I. Államadósság.			
	a Magyar Államadósság.			
4%	Arany-, 100-, 500-, 1000 frt névért. drbokban, adóm.	120.65	121.35	4%
4%	„ 10.000 frt névért. darabokban, adóm.	120.85	121.25	4%
4%	Koronaértéki járadék, adómentes	98 50	99 —	—
5%	„ „ „ „	80 —	90 50	—
5%	1876. keleti vasuti államk. arany-b., adóley. 10%	120.—	121.—	—
4½	1889. evi államvasuti aranykölcsön, adómentes	119.25	120.25	—
4½	1889. „ ezüstkölcsön „ „	100.50	101.—	—
5	Allamk., vask. czélj. arany adóm., 200 K. névért.	89.50	90.50	6%
—	1870. évi nyeremenykölcsön, 100 irtos darab	161 —	162.—	2%
—	1870. „ „ „ 50 „ „	160.50	161 50	2%
6%	Magyar regale-kárt. kötvény, adómentes	100 40	171 15	—
4%	Horvát-szlavon „ „	150.50	101.50	—
6%	Magyar földtehermentesitési kötvény, adómentes	96 70	97.70	6%
4%	Horvát-szlavon „ „	97.25	98.25	6%
4%	Tiszai és szegedi nyeremenykölcsön	140.75	141 75	4%
5%	Horvát-szlavon jelz. földv. kötv. adóley. 7%	—.—	—.—	5%

Kamatláb	Értékpapirok.	Utolsó árfolyam penz	aru	Osztalék 1897-re
	b) Osztrák államadósság.			
4%	Egyesitett járadék papirban februar—augusztus	101.60	102.10	8.—
4%	„ „ „ „ május—november	101 60	102.10	4%
4%	Egyesitett járadék ezüstben januar—julius	101.45	101.95	6.50
4%	„ „ „ „ aprilis—október	101 45	101.95	10 —
4%	Aranyjáradék, adómentes	121.50	122.—	5.60
4%	Koronaértékü járadék	121.25	101.75	5.—
4%	Allamsorsj. 1854. evb. 250 frt. p. p. adóley. 20%	164 50	165.50	50.—
4%	„ 1860. „ 500 „ „ „ „ „	140 75	141 75	6.—
4%	„ 1860. „ 100 „ „ „ „ „	159.50	160.50	—
4%	„ 1864. „ 100 „ „ „ „ „	193 75	194 75	—
4%	„ 1864. „ 50 „ „ „ „ „	192,75	193,75	15.—
	Idegen Államadósságok.			5.50
6%	Bolgár államvasuti zálogkölcsön	110.—	111.—	18.—
5%	Szerbia ny.-kölcsön 100 frank ar.	32.50	33.50	fr.24.—
—	„ „ „ „ 100 „ „ (osztr. feliib.	33.50	34.50	6.—
	II. Más kötelezések.			14 —
5%	Bosnyák-herczegovinai orsz. kölcsön 1895. évböl	97.75	98.75	27.50
4%	Budapest föváros 1890. évi kölcsönje, adómentes	100.—	101.—	17.—
4%	Budapest szekes-föváros kölcsöne adómentes	98.—	98 75	98.60
4%	Temes-begavölgyi vasszab. társ. kölcsöne	98.75	99.25	16.—

Kamatláb	Értékpapirok.	Utolsó árfolyam penz	aru	Osztalék 1897-re
	III. Záloglevelek és kölcsönkötv			
	a) Budapesti intézetek kibocsátásai.			
4½%	Belvarosi takarékpenztar r.-t.	100.25	101.25	6 —
4½%	Egyesült bposti fövarosi takarékpénztar	100.—	101 —	5 —
4 „	„ „ „ „ koronaert.	97 50	98.50	12.—
4½%	Ganz és társa vasönt. s gépgyar r. t. köles. köt.	98.75	99.75	60 —
5 „	Kisbirtokosok orszagos földhitelint.	102.—	104.—	18.—
5 „	„ „ „ 50½ evre koronaer.	102.50	103 —	40.—
4½%	„ „ „ 50½ evre „	100.—	101.—	400 —
4 „	M. agr.- és járadékbank r.-t. szlókötv. kor. ért	98.—	99 —	
4½%	„ „ járadékjegy visszafiz. 102% „	99.75	100.75	
4½%	Magyar földhitelintezet papirban	100 —	101 —	
4 „	„ „ „ „ 41 evre	97 50	98 50	14.—
4 „	„ „ „ „ koronaertekben 50 evre	97.50	98 50	15.—
4 „	„ „ „ „ koronaertekben 63 evre	89 75	90.25

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, a compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilagositas az a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

TELEFON 6354. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a valaszra szukseges levelbelyeg vagy levelezőlap bekuldetik es a hirdetés alatt allo szam közöltetik. TELEFON 6354

Kis hirdetéseket

elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal Papnövelde-utcza 8. sz. és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek
dohánytözsdéje VI. ker., Teréz-körut 54. szám.

Burger Vilmosné
dohánytözsdéje Andrássy-ut 51. (Oktogon.)

Deutsch Julia
dohánytözsdéje József-körut 50. sz.. (Baross-utcza sarkán.)

Nemecsek A.
dohánytözsdéje IV. Petőfi-tér 3. szám.

Toldi Lajos
könyvkereskedése Buda, II., Fő-utcza 2. szam,
valamint minden **hirdetési iroda**.

E. F.
Levelet megkaptam és örökké gondolok reád. Levelet várok. 6825

Eladás.

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivüli olcso áron kaphatók a bécsi pénzszekrénygyár raktárában, **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 31885

Eladó birtok.
360 holdas nemesi birtok, a fővárostól 1 órányira, állomástól ½ órányira, uri lakkal és gazdasági épületekkel, ára 80.000 frt. Czim a kiadóhivatalban. 6851

Eladó urilak.
Budán, a várhegy oldalán, a lovas-uton, kényelmes, modern-berendezésü urilak eladó. A lakház, mely egy igen nagy ebédlőből, 6 szobából, 2 verandából és a mellékhelyiségekből áll, 600 □ ölnyi diszkertben fekszik, a honnan gyönyörü kilátás nyilik a budai hegyvidékre. A lakházon kivül van különálló kertészlak is. Alig öt percznyire villamos megálló és omnibusz. Czim a kiadóhivatalban. 6863

Vasuti tanfolyamhoz
szükséges tankönyvek olcsón megszerezhetők. Czim a kiadóhivatalban. 11065

Alkalmazást keres.

Nős kertész
okt. 1-ére alkalmazást keres, ki a kertészet minden ágában jártas, homoki szőlő telepitést, üvegházak kezelését, korai zöldség termelést, parkirozást ért. Czim a kiadóhivatalban. 6842

Nemesi czimerek
megnagyobbitása, megfestése, valamint monogrammok, kézi munkákhoz való tervezetek és minden e szakba vágó rajzok elkészitése elvállaltatik. Czim a kiadóhivatalban. 6859

Gazdasszonynak
vagy házvezetőnőnek ajánlkozik egy 45 év körül levő nő, idősebb urhoz vagy urnőhöz. Ily állásokat már eddig is éveken át teljes megelégedésre töltött be. Czim a kiadóhivatalban. 6856

Házikisasszonynak
ajánlkozik intelligens árva leány, ki a háztartás minden ágában jártas és jól főz. Czime a kiadóhivatalban megtudható. 6860

Alkalmazást nyer.

Fiatal,
csinos, takaros, müvelt és szolid nő azonnal alkalmazást talál egy magányos urnál. A háztartás vezetését értenie kell. 2000 frt kaucio szükséges. Czim a kiadóhivatalban. 6853

Jövedelmező
mellékkereset nyilik jobb körökben járatos **hölgyeknek és uraknak**, a kik vászonáruk és kelengyék eladásával jutalék fejében foglalkozni kivánnak, egy régi és legjobb hirnevü vászonáru gyár részére. Ajánlatok csak német nyelven irandók e lap kiadóhivatalába **„Vászon 7777“** jelige alatt. 6845

Oktatás.

Leczkeórákat
ad egy magasabb müveltséggel biró nő, zongora, zajz és énekből, már előhaladottak számára is; valamint előkészit magántanulókat négy elemi és két polgári osztályra. Czim a kiadóhivatalban. 6858

Nevelő.
Intelligens, világlátott, kiszolgált katona, róm. kath., magyart és németet teljesen, franciát kevésbé birja, ügyes rajzoló, vivó, keresztény uri használ 1—2 elemi tanulóhoz mint tanitó, gimnáziumihoz mint nevelő, szerény feltételek mellett kér alkalmaztatni. Czime a kiadóhivatalban. 34396

Lakás és bérlet.

Üllői-uti klinika,
kaszárnya és iparmüvészeti iskola közelében, egy csinosan butorozott udvari szoba kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 10889

Egy uri nagy lakás,
diszesen és minden comforttal kiállitva, egész III. emelet, áll 4 utczai, 5 udvari szoba, 3 cselédszoba, garderobe, fürdőszoba, konyha, kamara, fedett télikert-folyosó, stb. azonnal, vagy november 1-től kiadandó, **ára 2000 frt.** Közelebbit **IV., Kalvin-tér 2.** 6861

Különféle.

50.000 frtot
120.000 frt értékü vagyonra első helyen bekebelezve 6% mellett fölveszek 8 évre. A ki tőkéjét elhelyezni kivánja, irjon **„K. M.“** jelige alatt Óvár u. p. Szklabonya. 6857

Kiadó lakások

november 1-re.
A vásárcsarnok közelében, Lónyay-utcza elején, villamos-vasut megállóhelye közvetlen a kapu előtt, több lakás november 1 re, egy pedig **azonnal** is átvehető. Czim a kiadóhivatalban. 11061

Kosarak
fedéllel, igen szép, fehér, 5 kilós kosarak **szőlő- és gyümölcs-szállitáshoz** száza bérmentve 16½ frt; tőszázdarabon felül 16 frt.
PINTÉR GYULA
Budapest, Kecskeméti-utcza 15.
50 drbnál kevesebb nem szállittatik. 34279

Hirdetmény.
Magyar királyi államvasutak. 93380/98. A. IV. sz. A magy. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének (szatmári forgalmi főnökség) kezelése alá tartozó szatmár-fehérgyarmati h. é. vasut Pacsály, Jánk-Majtis és Fehér-Gyarmat állomásokkal, továbbá Lazári, Nagy-Peleske, Szekeres és Penyige rakodó állomásokkal f. évi augusztus hó 25-én a nyilvános forgalomnak átadadott. Valamennyi állomás és rakodó állomás az összes forgalomra van berendezve.
1190 **Az igazgatóság.**

A ref. gymnasium,
iparrajz iskola és az elemi iskolák tőszomszédságában egy jó családnál egy vagy két fiucska ellátásra elfogadtatik. Czim a kiadóhivatalban. 6849

I-ső osztályu sinek
teljesen járható állapotban;
uj aczél-bányasinek
5—14 kgr folyóméterenkinti sulyban;
uj vas-gerendák
tetszés szerinti méretekben;
szabványos vágányu pőre és billenő kocsik
kifogástalan állapotban;
uj és használt fel- és alépitményi szerszámok
valamint minden e szakmába vágó czikkek legjutányosabban kaphatók
Helfer Adolf és Testvére
czégnél 34298
Budapest, VII., Rottenbiller-utcza 17.

Kávé
Fiuméből elvámolva és bérmentve házhoz szállitva.

4½ kg. Kuba kávé	6.50
4½ kg. Jáva kávé	6.50
4½ kg. Mocca kávé	6.50
4½ kg. Portoriko	5.80
4½ kg. Gyöngy kávé	6.80
4½ kg. Santos kávé	4.50
4½ kg. cseládkávé	5.80

BELÁK ISTVÁN
Budapest, Rottenbiller-u. | **Fiume** Mlaka. 34271

Eredeti
Munkácsy-képek.
Változott körülmények miatt 2 eredeti Munkácsy-kép, az egyik fára festett tanulmány-fej, a másik genrekép a magyar népéletből eladó. Czim a kiadóhivatalban. 11063

Zongora,
hires gyártmány, **vasszerkezettel** alkalmi vételnél (gyanánt 160 frtért, amerikai vasszerkezetü, majdnem uj kereszthuros pianinó valamint saját és külföldi **hires** gyártmányu **zongorák, pianinók, amerikai harmoniumok** olcsón és több évi **jótállás mellett** eladók és **legolcsóbban bórelhetők Deutsch Gábor** zongoraterében **Budapest, V., Erzsébet-tér 7. sz. I. em.** 34036

Bécsben és Budapesten legjobb hirnevü
nőképző-intézet
szabásminta rajzolás, szabás
mértékvétel és ruhavarrásra
Bajzafi Putzné,
Kristóf-tér 2. sz.
☞ **Egy leány díjtalanul fölvétetik.** 34380

A Czerny-féle legujabb készitmény:
OSAN
A száj és fogak részére a legkitünőbb.
Antiseptikus, conserv. tiszt. kellemes, egészséges és **fölülhaladja** jóval a legjobb eddig ismeretes fogszereket.
Osan-szájvíz üvegekben á 88 kr., **Osan-fogpor** szelenczében 44 kr.

A Czerny-féle **Rózsatej** **a legjobb szépitő-szer** á Flacon 1 frt, balzsam-szappan hozzá 30 kr.

A Czerny-féle **Tanningene** **A legjobb hajfestő-szer,** (sötétszőke, barna és fekete) ára 2 frt 50 kr.

Törvényesen védett, lelkiismeretesen megvizsgált és valódi minőségben kapható: 31540/a

ANTON J. CZERNY, WIEN XVIII., Carl Ludwigstrasse 6. (70L.)
Főraktár: **I., Wallfischgasse 5.**, a cs. kir. udvari opera közelében. Szétküldés utánvétel: 5 frt fölüli **megrendelések** csomagolási költség nélkül és postadijmentesen küldetnek. Árjegyzékek az összes nagyobb **különlegességekről ingyen és bérmentve.**
Főraktár Budapesten: **Török József** gyógyszerész, Király-utcza 12. és **Egger A. fia.** Váczi-körut 27. szb. stb.

SZIGETI LAJOS
szij-, nyereggyártó és bőröndös. 34096
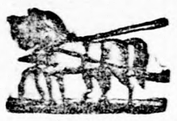
Cs. és kir. udv. szállító. — Ő Fensége József főherczeg és Coburg herczeg udv. szállitója.
Budapest, VIII., Muzeum-körut 10.
Tulhalmozott árukészlet és helyszüke miatt, leszállitott áraimon adom el raktáron levő kész áruimat, raktáron van jelenleg 200 féle különféle szebbnél szebb kocsi-, lőcsrendszer, ernst-, nikkel- és sárgaréz verekre. 100 féle valódi 21 ill és 100 féle valódi tiszti előirásos nyeregszer, különféle angol- és belföldi gyártmányu pokrócok, lóhalok, istállószerelékek, ostorok, lovagló veszszők és ridikülök.
Nagy választek a legjobb minőségü utazóbőröndök, táskák és necessaire-kből, mind a czélnek és árnak megfelelőleg. Ló- és szerszámtisztitó eszközökből. Az időmből kiadott árak jószágért kezeskedem, minden áru személyes felügyeletem alatt készül. — Tartalékos tiszt uraknak nyeregszereket külcsön is adok. — Képes katonai és czivil árjegyzéket bérmentve.

A Fővárosi Bank részv.-társ.
V., Erzsébet-tér 1. sz.
személyhitelegyletet létesit
és hiteleket ad két kezesnek kezessége vagy bekebelezés mellett és pedig:
kezesek mellett 500 forinttól 5000 forintig
bekebelezés „ 1000 „ 20000
engedélyez tárczahiteleket is 1000 forinttól 10000 forintig, esetleg nagyobb összegeket is. A közelebbi feltételek a bankban tudhatók meg.
34325 **Az igazgatóság.**

A feltaláló dr. **Meidinger tanár ur** által kizárólag jogositott
Meidinger kályha-gyár
HEIM H. Budapest és Bécs

cs. és kir. udvari szállító.
Kitünő hirnevü cs. és kir. kiz. szabad. kályháink
MEIDINGER-OFEN H. HEIM
64208
eredeti minőségben csakis fiókunkban:
BUDAPEST, Thonet-udvar, kaphatók.

Valódi párisi gyártmány, jótállás mellett, orvosi tekintélyek ajánlata szerint teljesen biztos és ártalmatlan.

Gummi és halhólyag tucatonkint	1.—6.—
Capottes americans (rövid)	2.—5.—
Párisi női zsivacska	2.—6.—
Irrigator	1.80—5.—
Eredeti pessarium occlusivum (Peliporus) Mentzinga tanár szerinti vezetővel	1.80—2.50
Szab. havibaj elleni kötelék **„Diana öv“**	3.50—5.—
minden hölgynek nélkülözhetlen!	
Gyüjtemény uraknak	3.—10.—

10 frtnyi megrendelésnél 10—15% árkedvezmény. Megrendelések pontosan és discréten eszközöltetnek. 31384
KELETI J. cs. és kir. szab. kötszergyártó.
Budapest, IV., Koronaherczeg-u. 17.
Külön bejárat az udvarból. Árjegyzék ingyen zárt boritékban.

Magyar királyi államvasutak.
123688/01. szám.

Hirdetmény.

Gács-magyar közös forgalom. Neu-Lupkow állomás fölvétele a dijszabásba.

A gács-magyar közös forgalomban 1898. évi február hó 1-től érvényes II. rész 1 dijszabási füzetébe a cs. kir. osztrák államvasutak gácsországi vonalain fekvő Neu-Lupkow közös állomás azon korlátozással vonatik be, hogy ott csak teljes kocsirakományok kerülhetnek fel- vagy leadásra.

Neu-Lupkow helyben és átmeneti pontokig vagy viszont az emlitett dijszabási füzetben Lupkow állomásra nézve kitüntetett dijtételek nyernek alkalmazást.

Ezen állomáson ez idő szerint csak Weil Rudolf és társa, valamint Zweig A. és J. & Falek S. czégek részére érkező vagy ezen czegek által feladott teljes kocsirakományu faküldemények kerülhetnek fel- vagy leadásra.

A küldemények ki- és berakása a felek által eszközlendő.

Budapest, 1898. évi augusztus hóban.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága,
egyszersmind a részes vasutak nevében is.
1194 (Utánnyomás nem dijaztatik.)

A II. osztály
25.000 koronás
főnyereménye (60888. sz. sorsjegyre) **és számos más nagyobb nyeremény Beimel Lajos főárusitónál nyeretett.**

Egy millió
korona nyerhető

kedvező esetben a m. kir. szab. osztálysorsjátéknál a VI. osztály szept. 14-től okt. 13-ig tartó huzásában egy nálam vásárolt osztálysorsjegygyel. E huzás alkalmával

30.000 nyeremény
jut kisorsolásra összesen
9,550.000 koronával.
Ez összegben van számos főnyeremény: **600.000, 400.000, 200.000, 100.000, 60.000, 40.000, 30.000, 20.000 és 10.000** korona összegben.
Vételsorsjegyek e sorsjátékhoz csak korlátolt számban kaphatók. Megrendeléseket a pénz előleges beküldése mellett postafordultával teljesit

BEIMEL LAJOS bankháza
a m. kir. szab. osztálysorsjáték főárusitója
Budapest, IV., Kecskeméti-utcza 13.
34329

Szerencse-számok Beimelnél. Szerencse-számok Beimelnél.

Vételsorsjegyek ára a VI. osztályhoz:

⅛	sorsjegy	10 frt
¼	„	20 frt
½	„	40 frt
1/1	„	80 frt

BRETSCHNEIDER ZSIGM. és FIA
selmeczbányai czipőáru gyára.
Főraktár
Budapest, VII., Károly-körut 19.
Van szerencsénk a nagyérdemü közönség becses tudomására adni, hogy czipőáru
nagybani raktárunkban egy **kicsinybeni**
eladási osztályt is létesitettünk és ezentul minden fajta **férfi-, női- és gyermek-czipő** a legolcsóbb árakon **kicsinyben** is kapható. 34264

Szivarka-hüvely
a világ összes gyártmányaiból nagybani áron kapható
KOHN SIMON
papir- és szivarka-hüvely nagykereskedőnél 34045
Budapest, VIII., József-körut 5. szám.
Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

A NEW-YORK
ÉLETBIZTOSITÓ-TÁRSASÁG.
Alapittatott 1845-ben, tisztán kölcsönösségen alapszik
minden utánfizetési kötelezettség kizárásával. Miután részvényesei nincsenek, az összes tőke és nyeremények a biztositottak tulajdonát képezik.

Kivonat az 1897. évi zárszámadásból:

Aktivák összege	990 millió	kor.
Évi bevétel	206 „	„
1897-ben a biztositottaknak kifizettetett	95 „	„
1897-ben kötött uj üzletek összege	668 „	„
Fölösleg	84 „	„

Az 1897-ben a biztositottaknak kifizetett nyereményosztalékok összege 13 millió koronára rugott.
A New-York a müvelt világ összes országaiban bir fiókokkal.
Referencziák Magyarországon:
A magyar általános hitelbank.
A magyar kereskedelmi bank.
Közelebbi felvilágositásokat ad a 32381
„NEW-YORK“
életbiztositó-társaság magyarországi vezérigazgatósága:
Budapesten, Erzsébet-körut 9—11. sz.

Jól főzni csak a
képes budapesti **Szakácskönyv** tanit, melyet **Sz. Hilaire Jozefa** és más hires magyar s külföldi szakácsmüvésznők nyomán **Zempléni Szabó Antonia** szerkesztett. Függelék: A magyar gazdasszony házi kincstára. Hatodik, négy színezett képpel, 53 fametszettel és számos kiváló magyar étellel bővitett kiadás. Tartalmaz: 82-féle levest, 68-féle receptet marhahus, főzelék és mártásról, 134-féle receptet becsináltakról, halakról, szárnyasokról, 238 receptet tésztákról, 59 receptet pecsenyékről, beföttekről, salátákról, 122 receptet czukrász-sütményekről, 179 receptet gyümölcs-befőzésről, stb.-ről, 96 receptet tulajdonképeni magyar ételek stb. stb. Közel 600 oldalra terjedő vaskos könyv a legelegánsabb kiállitásban, bámulatos olcsó árban. Füzve csak 1 frt 80 kr., kartonkötésben 2 frt, diszkötésben 3 frt.
Megrendelhető **az „Egyetértés“** kiadóhivatalában Budapesten,

---

612/98.

Pályázat.

A rudolfsgnádi ármentesitő és belvizlecsapoló társulatnál egy évi időtartamra alkalmazást nyer egy a lejtmérésben s a rajzolásban gyakorlott

mérnök,

vagy **müegyetemet végzett technikus.**
Dijazás irodai foglalkozásnál 5 frt, külön foglalkozásnál 7 frt napidij.
Kik ármentesitő és vizszabályozó társulatoknál már alkalmazásban voltak, alkalmaztatásukat igazoló okmányaikat, életkoruk megjelölésével, alulirotthoz legkésőbb **Szeptember hó 15-ig** beküldeni sziveskedjenek.
Perlasz, 1898. évi augusztus hó 29-én.
Bilecz József
34374 ig. főmérnök.

Ziska József
utóda Rostély György

ajánlja a legbizhatóbb gabnaminőségü tizedes és százados hidmérlegeket a Budapesti palma és értéktözsdeszállitója.
Gyár és iroda BUDAPEST, Előtös-u. 44. sz.
Alapittatott 53950 1873-ban. Javitások pontosan.
Árjegyzék bérmentve.

Az ensegély,
a maga nemében egyedüli létező mü az alvet bántalmaknak gyógyi ására és megóvására k lönösen idült esetekben. Számos anatomiai ábrával. Hasznos azoknak is, kik lődgyenességben, félelma-érzésekb n és tagyarthiságban szenvednek; dustartalmu tanitásának évenként ezrek köszönhetik teljes egészségüket. Ára 1 frt. Kapható Ruzitska A. könyvkereskedésében, Budapest, Muzeum-körut 3.

Óvás!
A közelgő iskolai idény alkalmával ajánljuk a legtöbb iskolában bevezetett és szaktekintélyek által legczélszerübb és legjobbnak ismert
RICHTER O. E. és TÁRSA
chemnitzi gyáros rajzeszközeit.
A ki rossz utánzatoktól védekezni óhajt, ügyeljen az eredeti áru védjegyére, mely megkülönbözteti árumat az utánzott áruktól, mivel az összes tokok és körzők bélyegezve vannak. Midőn ezen körülményre a n. é. vevőközönséget figyelmeztetjük, megjegyezzük, hogy rajzeszközeink a legtöbb papirkereskedésben és látszerészüzletben kaphatók. 3438₁
Richter O. E. és Társa
rajzeszközök gyára, Chemnitzben (Szászország).

A HASZONBÉRLETI JOG
MAI ÉRVÉNYÉBEN.
Biról gyakorlatunk alapján.
Irta:
Dr. KRISZTINKOVICH IVÁN.
Ára füzve 2 frt. (Utánvételes rendelésnél 15 krral több.)
Kapható az **„EGYETÉRTÉS“** kiadóhivatalában Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8.

Magyar királyi államvasutak.
111026/98. sz.-hoz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1899. évben, esetleg 3 éven át szükséges fém-, aczél- és vasnemü-anyagok szállitásának **biztositását** óhajtván, ezirant nyilvános pályázatot hirdet.
Az ajánlatok legkésőbb **folyó évi szeptember hó 30-nak déli 12 óráig** beterjesztendők, a bánatpénz pedig folyó év szeptember hó 29-én déli 12 óráig beküldendő.
A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyszintén a **különleges** szállitási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár-beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 75.) megtekinthetők.
Budapest. 1898. augusztus hóban.
Az igazgatóság.
(Utánnyomás nem dijaztatik). 1199

Magyar királyi államvasutak.
123.255/98. C. II. szám.

Hirdetmény.

Magyar-román kőszén-forgalom. Vulkán állomás felvétele.

A fenti forgalomban f. évi május hó 1-től érvényes kivételes dijszabáshoz folyó évi szeptember hó 15-én az I. pótlék lép érvényben, mely a petrozsény—livazény—lupényi h. érdekü vasut Vulkán állomásától a fődijszabásban foglalt román vasuti állomásokra szállitandó szénküldeményekre nézve foglal magában Verciorova, illetve Predeál csomópontig dijtételeket.
Ezen pótlék egyes példányai a részes vasutak igazgatóságainál szerezhetők meg.
Budapest, 1898. augusztus hóban.
A magy. kir. államvasutak igazgatósága,
1191 a részes vasutak nevében is.

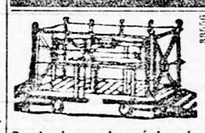
Szabad. marhamérlegeket és **hidmérlegeket** elismert **legjobb minőségben** ajánl
FUCHS G.
első magyar tizedes és százados hidmérleggyára **Budapest, Károly-körut 1.** Telefon összeköttetés.

Fontos tüdővészeseknek!
A Pater Kanten-féle
nemes fenyő-kivonat.
Biztos hatásu a legkétségbeejtőbb eseteknél is. Számtalan elismerő levél orvos uraktól és elökelőségektől is. Egy liter ára 25 frt., ½ liter 12 frt 50 kr., ¼ liter 6 frt 25 kr.
Leirás ingyen. Valódi csakis a készitőnél.
Becker János gyógyszertára **a Szent Háromsághoz Billéd (Torontálmegye.)** 34244

58090. I/1. a. számhoz.

Faeladási hirdetmény.

A temes-szlatinai m. kir. erdőgondnokság „A“ üzemosztályában, a fennálló üzemterv szerint 1897. évtől bezárólag 1908. évig kihasználható területeken levő bükk- és jegenyefenyő fakészletnek tövön, terület szerint két csoportban való eladása iránt, az orsovai m. kir. erdőhivatalnál 1898. évi szeptember hó 7-ik napján d. e. 10 órakor, zárt irásbeli ajánlatok utján, II. versenytárgyalás fog tartatni.
Az I. csoportot a Riu-Alb nevü 3. tag 80—124. osztagjai, összesen 5241·3 k. hold térfogattal, a II. csoportot pedig „Hideg völgy“ nevü 4. tag 125—132, 142 és 133 osztagjai, összesen 1625·7 k. hold térfogattal képezik.
Kikiáltási ár k. holdankint: az I. csoport után 41 frt, a II. csoport után 54 frt.
Az első csoport fájának kihasználásával kapcsolatban köteles lesz vállalkozó a fényesi kincstári vizifürészt is 500 frt évi bér mellett haszonbérbe venni.
Versenyezni lehet külön az első és külön a második csoportra, vagy együttesen is.
Az ivenkint 50 kros bélyeggel és 1500 frt, illetve 1000 frt bánatpénzzel ellátott irásbeli zárt ajánlatok, melyekben a megajánlt kat. holdankinti vételár számokkal és betükkel tisztán kiirandó, valamint az is kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti, az árverés megkezdése előtt az orsovai m. kir. erdőhivatalnál nyujtandók be, ahol az árverési és szerződési feltételek is megtekinthetők.
Utóajánlatok tekintetbe nem vételnek.
31392 **Orsovai m. kir. erdőhivatal.**

LIPPOLD PÁL
a m. kir. szabadalm. osztálysorsjáték
főárusitója
Budapest, IV., Ferencz József-rakpart 6—7.
ajánl a **f. é. szeptember 14-én** kezdődő **VI. osztály**
főhuzásra
gyors elhatározással nyereményül:
Eredeti sorsjegyeket hivatalos árban:

⅛	¼	½	1/1 egész
10 frt	20 frt	40 frt	80 frt

az erre vonatkozó rendeléseket mielőbb kérem.

A III. sorsjáték, I. osztályához
1898 november 17. és 18-án.

⅛	¼	½	1/1
75 kr.	1 frt 50 kr.	3 frt	6 frt.

Szétküldés csakis a pénz **előleges beküldése** vagy pedig **utánvét** mellett eszközöltetik. 34388
Mindenkor gyors, pontos és diskrét kiszolgálás.

A JELZÁLOGOS KÖLCSÖNÖK.
Tájékoztató a magyar gazdaközönség számára.
Irta:
HAVAS MIKSA.
Ára füzve 80 krajczár. Utánvételes rendelésnél 15 krajczárral több.
Tartalom; Előszó. — Bevezetés. — I. A földhitel kellékei. — II. A zálogleveles kölcsönök. — III. A zálogleveles kölcsönöket közvetitő intézetek. — Osztrák-Magyar Bank. — Magyar Földhitelintézet. — Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. — Magyar Jelzálog-Hitelbank. — Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete. — Magyar Országos Központi Takarékpénztár. — Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár. — Nagyszebeni Általános Takarékpénztár. — Nagyszebeni Földhitelintézet. — Albina Takarék- és Hitelintézet. — Temesvári Első Takarékpénztár. — Aradi Polgári Takarékpénztár. — Erdélyrészi Magyar Jelzálog-Hitelbank. — Általános Osztrák Földhitelintézet. — Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja — Néhány más pénzintézet. — IV. A feltételek egybevetése és a kölcsön ára. — Becsérték. — Rendkivüli törlesztés. — Pénzügyi feltételek. — Kamatláb. — Elszámolási árfolyam. — Tényleges kamatláb. — Választás több ajánlat közül. — Diskontált érték az árfolyam figyelembe vételével. — A zálogleveles kölcsönök állománya. — Tábla a diskontált érték meghatározására.
Kapható az **„EGYETÉRTÉS“** kiadóhivatalában Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8.

Tulajdonos és kiadó: „Egyetértés“ Hirlapkiadó, Irodalmi és Nyomda-Részvénytársaság.
Budapest, Nagy Sándor könyvnyomdájából IV., Papnövelde-utcza 8. sz.